

Michael 'Bommi' Baumann

Hoe het allemaal begon

Gesucht wird: Baumann

**met een voorwoord van
Heinrich Böll**

2017/6

€ 3-

Hoe het allemaal begon

Michael Baumann

Hoe het allemaal begon

Voorwoord Heinrich Böll

Een *onze tijd* uitgave
gedistribueerd door Landshoff

Nederlandse vertaling Stefan Landshoff en Gerben Hellinga

No part of this book may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm
or any other means without the written permission of the publisher
All rights reserved

© Trikont Verlag, München

© Nederlandse editie 1976 Stefan Landshoff, Wenslauerstraat 62, Amsterdam

ISBN 90 6210 049 X

Inhoud

heinrich böll

een stem uit de underground 7

voorwoord van de auteur 11

1 hoe het allemaal begon 12

– een doodgewone jongen – school – opleiding – rock and roll
– je ontdekt jezelf – je ontdekt anderen – alledag – hippyscene
– werk –

2 de zaak wordt politiek 20

– kommune 1, verbinding van politiek en subcultuur – kommune
1 als centrum – alledag – akties – Urbach – banden stukprikken –
prestatiedruk – propaganda van de daad – SDS – Rudi

3 pasen 1968 37

– een enorme klap – die kogel geldt ook voor jou – Springer –
molli's – terreur wordt aktueel –

4 wieland-kommune 42

– het begint – alledag – maakt 2, 3, vele Vietnams – het eerste
broeïnest van de stadsguerrilla – de eerste hit-and-run-akties –

5 hasjrebellens 47

een goeie dag begint met een goeie joint – uit een loslopend
zootje ontstaan de Centraalraad van de Hasjrebellens – Zodiak
– Obdach – stenen – molli's en dan boem – Release – 883 –
gevangeniskamp Ebrach –

6	tupamaros westberlin	60
	<i>– begin van de stadsguerrilla – sjalom en napalm – justitie-kampagne – wij waren vreselijke bluesbreakers – het politie-apparaat komt op gang – de eerste klopjachten – Quick-verslaggever – arrestatie – heil satan –</i>	
7	in de bajes – februari 1970-zomer 1971	78
	<i>– buiten gaat de blues verder – maak kapot wat jullie kapot – maakt – Hella, de blues is verslagen – het ontstaan van de RAF – in de bajes – proces – Tommy en George ruilen –</i>	
8	de beweging van de tweede juni	92
	<i>– wij willen het anders doen dan de RAF – Kreuzberg – nieuwe vorm van actie – banken – je gaat op je instinct af – met de techniek kan het altijd misgaan – Let op! Dynamiettransport! – iedereen kan het – niet alle ervaringen kun je met woorden overbrengen –</i>	
9	georgs dood	101
	<i>– het Spiegel-interview – Verfassungsschutz – wat is je rol in het spel – de grote klopjacht – schietpartij – vlucht – Georg is in de strijd gesneuveld</i>	
10	de slotfase	109
	<i>– de groep splitst – het magiese geld – Georg-von-Rauch-Haus – het geld wordt verdeeld – de definitieve breuk – ongelukjes – discipline boven alles – het contact met de bevolking – verraders – de steun van de zogenaamde sympathisanten –</i>	
11	terreur of liefde?	121
	<i>– waarom word je terrorist? – dit boek moet een bijdrage zijn – de beweging als facet in de geschiedenis – een leven zonder verleden</i>	
	vertaling van de duitse teksten	129
	dokumentatie van de strijd rond de duitse editie	139
	enkele kritiese stemmen	142

Heinrich Böll

Een stem uit de underground

De Duitse editie van Hoe het allemaal begon werd in november 1975 in beslag genomen. Heinrich Böll reageerde hierop in het tijdschrift Konkret:

Dit boek van Michael Baumann in beslag nemen, onderdrukken, de uitgeverij Trikont wegens dit boek op zo'n grove manier molesteren, is de meest verkeerde weg die men kan inslaan. Men zou een bijdrage moeten leveren aan de verspreiding van dit boek, het niet verplicht, maar wel bij voorkeur op scholen laten lezen, uiteraard van kommentaar voorzien. Om het idiote begrip pluriformiteit eens echt tot gelding te laten komen, kan men het boek laten bekomentariëren: door rechts, links, het midden, een katholiek, een protestant en een vertegenwoordiger van elke partij, ook van de niet in het parlement vertegenwoordigde partijen.

Als ik enkele (niet veel) oudstrijdersgeluiden, een paar (niet veel) stoere klanken weglaat en veronderstel — hetgeen ik niet kan nagaan — dat het authentiek is, dan konstateer is, dat ik zelden zoiets leerzaams uit de underground heb gelezen. Hier schrijft één van die wonderlijke wezens waarvan de abstrakt (en soms arrogant) georiënteerde linkse intellektuele beweging zo vaak en overdadig droomt, een *arbeider*. Hij beschrijft zijn weg, eerst naar het individuele, vervolgens het georganiseerde anarchisme. Nijpende woonsituatie, niet erg plezierige huiselijke omstandigheden, het plotselinge opdoemen van de veertig, vijftig jaar durende tredmolen die een jonge arbeider te wachten staat. De kommune in, opdoen van nieuwe inzichten: de ongelooflijke lichtvaardigheid waarmee eerst als spel, dan in ernst met bommen werd geknutseld.

Ik kan me niet indenken dat één jongere, die niet *toch al* voor 'molli's' en bommen voelt, door dit boek verleid zal worden, in elk geval niet meer dan door de harde uit-de-heup-schietende gasten die we bijna dagelijks op de televisie mogen bewonderen: deze snelle, harde mannen van de 'daad' die heel wat mensen tot voorbeeld dienen.

'Radikalenverordening' of 'Extremistenbesluit'* deze schanddaden, zullen honderden, zo niet duizenden jongeren, die niet alleen voor 'overheids-funkties', maar dankzij cirkulerende zwarte lijsten ook voor de partikuliere sektor onacceptabel zijn, in de ondergrondse drijven — en wat ze daar uitbroeden, wat ze eventueel zullen uitrichten, laten dat die partijen verantwoorden die dergelijke besluiten en verordeningen ondersteunen. Er zal nog heel wat ondersteund moeten worden, door deze besluiten en verordeningen worden radikalen, extremisten en potentiële terroristen eerder gekreëerd dan voorkomen. Dat zal voer genoeg voor de kommentatoren en kolumnisten van de gangbare pers opleveren. Misschien is dat nodig, moet men op deze manier extremisten kweken om steeds hardere wetten door te drukken. De *legaal* in de underground gedrevene zal andere vormen, ideeën en frustraties ontwikkelen dan de velen die — zoals Michael Baumann — bij voorbaat de illegaliteit hebben verkozen. Voor hen kan hij geen voorbeeld zijn, want zij wilden immers legaal werken, deel hebben aan het maatschappelijk leven. Best mogelijk dat sommigen van hen op een dag Dregger en Carstens** als voorbeelden zullen zien.

Michael Baumann verklaart *veel*, op zijn manier, waarvan ik — burgerlijke stilist die ik nu eenmaal ben — niet kan zien of hij op sommige punten alleen maar een grote mond opzet. Hij maakt duidelijk 'hoe het allemaal begon'; hoe het eindigde komen we in het boek te weten, wisten we al dankzij het *Spiegel*-interview: 'Met Beelitz (een slachtoffer van Baumanns bommen) kwam de afschuw. Met Georg von Rauch nog een keer de haat.' Baumann vult het *Spiegel*-interview met enkele opmerkingen aan: 'Links heeft van hem (Von Rauch) een echte christelijke martelaar gemaakt, een echte christelijke humaniteitstrip wordt hier gemaakt. Zo was hij niet, hij was juist iemand die zei, sure, we schieten.' Of Von Rauch als eerste heeft geschoten wordt door Baumanns opmerkingen niet duidelijk. Baumann schrijft ook: 'Urbach had ons vroeger al van wapens voorzien, dat betekent dat de Verfassungsschutz de wapens leverde waarmee agenten overhoop werden geschoten.'

Gewelddadig — en wel bewust — werd Baumann pas nadat Ohnesorg was doodgeschoten, na de aanslag op Dutschke. En: het moet steeds weer worden gezegd, kan niet vaak genoeg worden herhaald: door de hetze van

* Officiële benaming voor 'Berufsverbote'.

** Beruchte CDU-scherpslijpers.

de Springer-pers, vooral in Berlijn waar ze de markt beheerst, en – voor zover niet beheerst – intimideert. Eens zal wel een groep onderzoekers deze eskalatie van krantekoppengeweld en tegengeweld stap voor stap, dag in dag uit natrekken. Men kan het geweld, waaraan Michael Baumann deelhad, niet loszien van deze context van hetze, denunciatie en opruiing. Misschien wordt Michael Baumann, als hij wordt gepakt, ter verantwoording geroepen zoals de geschreven wetten het vereisen. De nog ongeschreven wetten tegen ophitsing, permanente provocatie, daarvoor bestaan nog geen rechters.

‘Wij’, schrijft Baumann en hij bedoelt de leden van de groep, die van proletariëse afkomst zijn, ‘wij hebben met het geweld van kindsaf aan geleefd, dat heeft materiële redenen. Als ie z’n loon had, kwam je vader zat thuis, gaf je moeder op d’r lazer, dat had je steeds. Op school werd gevochten, je met je vuisten er door slaan, dat is voor jou een heel gewone zaak, je vecht op je werk en in de kroeg, je hebt daar een heel gezonde relatie mee. Voor jou is geweld een heel spontane zaak, dat kan zó ontstaan. Hier had je ook steeds de afstand tussen de RAF en ons, in het ontstaan van het geweld, waar dat vandaan kwam.’

Het hoofdstuk *Terreur of Liefde* begint: ‘Dat je voor het terrorisme kiest, dat is al psychies voorgeprogrammeerd. Nu zie ik dat bij mezelf, het was gewoon angst voor de liefde, in jezelf, een vlucht naar het absolute geweld. Als ik meteen de dimensie liefde voor mezelf echt had begrepen, dan had ik het niet gedaan. Dan was ik er via omwegen achtergekomen.’ Dit zijn direkte, grote, leerzame woorden, en alleen daarom al – er zijn vele soortgelijke passages – zou men het boek moeten verspreiden. Seksuele onderdrukking of: onderdrukte seksualiteit (Baumann noemt het terecht liefde) waar vindt men meer direkte, ondubbelzinnige informatie over haar samenhang met het terrorisme, en deze passages, soms van lyries gehalte, zijn nergens, ook niet voor mijn burgerlijk gevoel, ook maar in aanzet obsceen.

In Baumanns bekentenis wordt weinig vergoeijkt, het één en ander betreurd, alles *verklaard*, niet vanuit de theorie maar door analyse van en inzicht in praktijk, ervaringen, ontstaan en ontwikkeling. Dit boek is voor leraren, ouders, politici, psychologen, politie-agenten en dominees ter verbreding van hun inzicht en kennis aan te bevelen. Ook aan te bevelen is het voor jongeren die mogelijk uit verveling – of omdat Dregger en Carstens als voorbeelden echt niet voldoen – met het idee van underground of anarchisme *spelen*. In het bijzonder adviseer ik goed de foto op bladzijde 12

te bekijken van de brave, netjes in zijn zondagse pak gestoken jonge arbeider Michael Baumann en ik wens hem toe, dat hij – waar hij ook is – een gezellin moge hebben.

Heinrich Böll

Voorwoord

Ik heb geen boodschap.

Ik heb mijn verhaal verteld, en het moet worden gezien als één bijdrage tussen velen, als mijn bijdrage, hoe ik de dingen nu zie, door de ervaringen die ik heb opgedaan, zoals ik ze verwerkt heb. Daaruit kun je natuurlijk geen algemene konklusies trekken. Ook de kritiek in dit boek moet zo worden opgevat, dat anderen die op hun eigen trip kunnen betrekken, dus kunnen leren van de ervaringen en fouten die wij hebben gemaakt. De anderen moeten begrijpen, waarom sommige mensen de weg van de gewapende strijd opgaan, hoe het komt, dat zij dit soort dingen doen, uit wat voor omstandigheden zoiets groeit, wat voor gevoelens erachter zitten, welke psychiese voorwaarden nodig zijn om de angst te overwinnen, dat je zoiets kunt doen.

Eigenlijk is 't een doodgewone Berlijnse bluesgeschiedenis, die belangrijk werd, omdat 't verder ging dan men tot dus ver gewend was. Omdat 't niet alleen verbaal protest was, maar een serieuze poging om met wapengeweld een verandering van de verhoudingen voor elkaar te krijgen. Hoewel de poging mislukt is, was ie juist en nuttig.

Ik zeg dit niet, omdat ik snuggerder ben dan anderen, of misschien plotseling pacifist ben geworden. Ik heb lange tijd geloofd, dat stads-guerrilla de beste weg is, en ik probeer hier mijn ontwikkeling tot guerrilla-strijder te laten zien, en ook waarom ik nu voor iets anders heb gekozen. Ik moet nog zeggen, dat er al voor dit boek verscheen – vooral na die fantastiese Lorenz-kidnapping, een waar meesterstuk van de Europese stadsguerrilla – stemmen opkwamen, die dit boek wilden inkorten of tegenhouden.

De oproep, de wapens weg te gooien, wordt door revolutionairen gezien als of je de zaak wilt sussen of zelfs verraden. Maar men zou het moeten zien als een oproep zich te richten op konstruktieve concepties, zich open te stellen voor nieuwe inzichten en experimenten, om te proberen levens te sparen, opdat we niet onder de puinhopen van een in elkaar stortend systeem worden begraven. Aan vernietiging denkt de andere kant al genoeg.

*So many roads so many trains to ride
I am standing at my window*

1. Hoe het allemaal begon

– een doodgewone jongen – school – opleiding – rock and roll – je ontdekt jezelf – je ontdekt anderen – alledag – hippyscene – werk –

Voor de APO (buitenparlementaire oppositie)* of iets dergelijks bestond, was ik een doodgewone jongen, een volledig aangepaste leerling, en daarvoor dus scholier.

Wij kwamen uit het oosten – ik was ongeveer twaalf – ik ben toen in het westen door die verandering eerst een jaar blijven zitten, en heb 't tot de achtste klas weten uit te houden, ging toen van school en werd leerling in de betonbouw.

Die opleiding heb ik toen afgebroken, en allerlei baantjes gedaan, zo tot 1965, dan begint mijn verhaal een beetje af te wijken. 't Begon eigenlijk met de rockmuziek, met het medium muziek en de lange haren. Je had de Beatles, Stones, Byrds en zo, Them niet te vergeten, en ook blues; ik luisterde niet alleen naar rockmuziek, maar ook naar blues-mensen als John Lee Hooker en dat soort types.

* Alle opmerkingen tussen (...) zijn van de vertalers.

Toen had je in Berlijn een paar plekken waar je heen kon, bij de Gedächtniskirche (kerkplein in het centrum van de stad), *Dicke Wirtin*, *Seeschlösschen* of *Top Ten* (kroegen). Neptenten als *Big Apple* of *Eden* (diskotheken), daar ging je niet naar toe. In '65 had je beat-avonden met schoolmeisjes in witte kniekousen.

Dan begint dus mijn verhaal. Zolang je aangepast bent, heb je de tegenstellingen niet door; je hebt alleen maar een instinctieve weerzin, tegen, weet ik veel, overbelasting, stress, de prestatiedruk waar je in zit, die maak je tenslotte mee, automaties, omdat je niets anders kent en niets anders ziet; je hebt geen alternatief, je hebt geen idee wat je anders zou kunnen doen, en trouwens, ze laten je verder ook met rust.

In mijn geval, dus in het begin in Berlijn toen, was ik met m'n lange haren opeens een soort neger, weet je wel. Ze smeten ons uit de kroegen, spogen naar ons op straat, scholden en liepen achter je aan, je had aldoor maar trouble. Op 't karwei vloog je d'r uit, je kreeg ook helemaal geen werk meer, of 't moest rotwerk zijn, zwaar onderbetaald, altijd gelazer, ook met totaal vreemde mensen op straat, die ik echt niks had misdaan, want ik was een heel vreedzaam persoon. Bij mij ging het zo, dat met die blues-muziek de problemen die daar achter steken, de situatie van de negers, dat je opeens de samenhang zag. Plotseling ben je ook een soort jood of neger of outcast, in ieder geval sta je d'r op één of andere manier buiten, helemaal onbewust.

Voor mij was het in het begin simpel, ik vond lange haren gewoon mooi. Zo ontdekte ik mezelf, voel je wel. Toen ik klein was, zeiden de mensen wat zijn z'n haren netjes gekamd en z'n schoenen mooi gepoetst, of wat ziet dat hemd er keurig gestreken uit, wat is dat een aardige jongen. Dat heeft dus niks met jezelf te maken, dat zijn alleen maar aangepaste zaken. Gepoetste schoenen maken geen deel van jou uit. Maar met die lange haren vind je jezelf opeens mooi, je krijgt een andere relatie tot jezelf, tenminste zo is 't mij gegaan. Je ontwikkelt een gezond narcisme, dat heb je gewoon nodig om te leven.

In het begin is het allemaal warrig, maar dan ga je het bewust doen, je ziet jezelf helemaal zitten in de rol van de rebel, logies, want je hebt plezier in jezelf.

Toen wij in het westen kwamen, ben ik in zo'n buitenwijk opgegroeid, aan de rand van het Märkische Viertel, een kolerebuurt, alles 't zelfde. Je had er helemaal niemand, en op die paar plekken in de stad, waar je mensen

kon ontmoeten, Top Ten dus, Gedächtniskirche enzo, daar waren er ook niet veel. Je zat erg afgezonderd, het was al een hele prestatie om het allemaal vol te houden, alleen maar moeilijkheden, zelfs met jongeren; al die aangepaste figuren wilden geen contact meer met je hebben, die wilden niet met zo'n freak geassocieerd worden, anders kregen ze mot thuis, je weet wel hoe dat gaat.

Door dit soort zaken begin je dan meer contact te krijgen met je eigen soort, andere dropouts, of hoe je ze wilt noemen. Je begint je ook met andere dingen bezig te houden.

Daarvoor heb ik nooit een boek aangeraakt, omdat niemand me ertoe aanzette, op z'n hoogst las ik Karl May of Jerry Cotton of zulke troep. Toen begon ik Allen Ginsburg, Jack Kerouac, Sartre en zulke mensen te lezen, Jack London, noem maar op, mensen dus die soortgelijke ervaringen hadden beleefd.

het Märkische Viertel

Dat kwam door de invloed van anderen die in dezelfde richting dachten als ik, die ontmoette ik in de omgeving, in de kroeg of op m'n werk, omdat je vanzelf alleen nog maar contact zoekt met je eigen soort. Je ziet, dat er toch nog anderen op de wereld zijn, dat begrijp je dan. Plotseling ben je iemand, je kijkt op een andere manier tegen jezelf aan, met al je mogelijkheden en capaciteiten, daarvoor was je maar een nummer.

Bijvoorbeeld de eerste dag dat de leerlingen naar het kantoor van de aannemer gingen en met zo'n auto naar de bouwplaats werden gereden, op die rit werd het me opeens duidelijk, dat doe je nu 50 jaar lang. Er is geen uitweg. Toen ben ik behoorlijk geschrokken, dus ik ben naar mogelijkheden gaan zoeken om eruit te stappen.

In het oosten was er al een ander proces begonnen, omdat ik niet bij de Pioniers* was, daardoor moeilijkheden had en eigenlijk altijd in de kontramine was. En thuis door weet ik hoeveel vrouwen werd opgevoed, me dus altijd ergens tegen moest afzetten; om me te handhaven, om niet onder te gaan, ben ik bewust tegen de heersende stroming ingegaan. Daarom was het voor mij makkelijk aan die toestand mee te doen en het leuk te vinden. Eigenlijk was het de eerste keer dat ik, bij wat ik deed, niet de eenzame rebel was, maar dat er opeens een kultureel kader bijkwam, en je jezelf ziet binnen een bepaalde kulturele stroming, een bepaalde mentaliteit, of hoe je het wilt noemen.

Veel van wat je doet kun je naderhand analyseren en verklaren. Je intuïtieve rebellenhouding van vroeger herken je plotseling als volstrekt adequaat en juist gedrag tegenover de één of andere horror.

In het algemeen kun je zeggen, dat deze beweging in Europa rond '64, '65 begint te groeien, op meer mensen vat krijgt, meer naar buiten treedt. Dan wordt het voor het eerst bekend als een fenomeen, en krijgt het de aandacht van de media. In die tijd heb je de doorbraak van de naoorlogse generatie, daarvoor had je alleen maar kleine groepjes of enkelingen. Toen werd gewoon het punt bereikt, dat er een groter kader ontstond. Een paar types waren er altijd al, een soort voorvaders van de beweging, die allang rondtrokken en de straten beschilderden. Sure, door onze leeftijd waren wij duidelijk de tweede golf. Wat het nivo aangaat kon je zeggen, dat het misschien wat minder voorstelde. Maar voor wie meedeed was het nieuw, en tegelijk breidde het zich voor de eerste keer

* Jeugdorganisatie in de DDR.

uit. Dit fenomeen, muziek, kleren, de uiterlijkheden, de haardracht, al die symbolen hadden vat op grotere groeperingen en die eenzame outcast-trip werd doorbroken.

Vroeger raakte het uitsluitend de artistiekelingen, in '65 deden er voor 't eerst proletariërs aan mee. Zo'n artistieke trip, dat kunstenaartje-spelen, is natuurlijk altijd een elitaire geschiedenis; wij voelen ons boven iedereen verheven! Wij vonden dat kleinburgerlijk. Natuurlijk had je bizarre rites en symbolen, bijvoorbeeld de legerjassen met het ban-de-bom-teken en allerlei boodschappen erop geschreven, de namen van rockgroepen, bluesmensen enzo. Ook de vredesbeweging en de paasmarsen begonnen toen op te komen.

Ik kreeg nu langzamerhand contact met de politieke scene, maar eigenlijk is dat een verhaal op zich, een ontwikkelingsproces. 't Zat zo, dat je vanuit jouw standpunt steeds meer in konflikt kwam met de burgerlijke wereld. Opeens werd het toen politiek, bv. met de Springer-kranten, die altijd al tegen ons waren, niemand kon die hufter uitstaan, automaties niet, omdat hij de ergste hetzes ontketende. Na het konsert van de Stones in Berlijn, toen alles aan stukken werd geslagen, begon het pas goed. Toen werd alles tegen ons in stelling gebracht en het krijgt daarmee — ook door de akties van de vredesbeweging — een politieke inhoud. Ik was toen ook bij die vredesmarsen.

In de tijd van de Gedächtniskirche en daarvoor woonde ik nog thuis, eigenlijk woonde toen bijna iedereen nog thuis. Je dag verloopt als die van een gewone arbeider. Je staat 's ochtends vroeg op, iedereen staat op, want de hele familie gaat uit werken, vader, moeder en de rest. Dan ren je naar beneden, naar de bushalte, je bent nog helemaal maf, ik ben 's ochtends vroeg altijd goed maf. Dan zit je in zo'n bus, meestal zonder ontbijt, geen geld voor sigaretten, iedereen rookt, dus je hebt al flink de pest in.

Dan rij je naar je werk. Mij heeft die stad altijd geïrriteerd, omdat ik op het land ben opgegroeid. Die opeenhoping van fabrieken, al die lelijkheid bij elkaar, daar kon ik nooit tegen. Zover ik terug kan denken heeft me dat altijd geraakt, waarschijnlijk ben ik, wat dat betreft, een estheet. Ik kreeg er altijd wat van daar tegen aan te moeten kijken, en als je dan naar de mensen kijkt, daar krijg je ook geen contact mee, ook al rij je steeds op dezelfde tijd met dezelfde gezichten, bij die mensen is niets aan de gang. Daar zit je dan, je hoort steeds dezelfde gesprekken, je ziet steeds dezelfde maffe gezichten, de éne zuiplap is nog maffer dan de andere, of je krijgt nog 's dezelfde kolere-tv-film voorgeschoteld, die je misschien 's avonds bij

alle ellende ook nog hebt gezien, daar krijgt je in de bus dan verhalen over, afgrijselijk, honderden interpretaties van die rotzooi. Onuitgeslapen, hongerig verschijn je dan op je werk, en als leerling ben je daar natuurlijk de lul. Je doet de één of andere rotklus, je treuzelt wat aan. In het werk, dat je daar doet, zie je toch geen nut, bv. boodschappen doen of dat soort onzin. Je hebt er helemaal geen zin meer in een vak te leren. Het wekt alleen maar weerzin op, het is weer zoiets waar je je vanaf wilt maken.

Ik had voor de bouw gekozen, omdat ik dacht, daar ben je tenminste in de buitenlucht, het staan in zo'n fabriekshal was voor mij de ergste horrotrip, en zo ben je tenminste buiten. Als timmerman heb je met hout te maken, dat leek me nog te doen. Maar tegenwoordig, met die geprefabriceerde onderdelen, wordt het ook steeds meer steeksleutelwerk, net als in de fabriek. Vakmanschap komt er niet meer aan te pas.

Ik heb bv. nog es een echte vakman meegemaakt, een oude uitvoerder uit Oost-Pruisen, die kon dingen, dat kon niemand meer in het hele bedrijf; geen enkele timmerman, die ik verder heb ontmoet, kon zoiets, bv. al die dakkonstrukties, vakwerkhuzen, je moest 'r ook heel bepaalde vaardigheden voor in je vingers hebben, zodat balken in elkaar pasten, de druk gelijk was, dat moest je kunnen, en dat kon die ouwe nog, die is nog echt in zijn werk opgegaan. Die had nog een arbeidsethos, zag zichzelf als iemand die iets tot stand bracht, die met zijn handen een huis bouwde, begrijp je. Want voor de mensen is het belangrijk dat zij een dak boven hun hoofd hebben, vooral in Noord-Europa, waar het nogal koud is. Hij vond daar voldoening in, hij zag nog een heel andere zin in z'n leven, daarin was die oude man mij eigenlijk ver vooruit. Zo zie ik het nu. Toen dacht ik, dit is een idioot, die werkt zich hier kapot, wat een leiperd, zich zo druk te maken voor die waanzin hier. Maar je ziet, hij zag nog een zin in wat hij deed. De anderen niet, die haalden hun prestatieloon binnen, die deden het alleen om het geld. Dat heeft niets meer met creativiteit te maken, dat zijn alleen nog maar automatiese handelingen.

In je werk bereik je een zekere mate van vrijheid wanneer je echt creatief bezig bent, je herkent jezelf in je werk, zo gaat dat met een vakman. Dat heeft niets met kunst te maken, flauwekul, zoiets kunst te noemen, dat begint met vakmanschap, met de vaardigheid iets met je handen te maken dat nut heeft en ergens mooi is.

Op die trip, met prestatieloon geld verdienen, heb ik nooit gezeten, omdat ik eigenlijk altijd leerling was, en dan krijg je nog geen prestatieloon. Later

hing me dat alles zo de keel uit, dat ik d'r nooit aan meedeed. Je verveling met wat gekleurde papiertjes verjagen, heeft me nooit erg geïnteresseerd, ik had nooit een auto gehad en wilde er ook geen hebben.

Ik dacht toen, wil je die waanzin nog lange tijd meemaken, voor zo'n AOW, pensioen of zoiets, dat is toch te gek. Ik leef tenslotte nu, nu ben ik jong, later zullen we wel zien. Ik ben toen maar gaan werken, zo kom je d'r in elk geval doorheen, en ik heb altijd gezorgd, dat er wat te lachen viel. Ik heb altijd liever achter meisjes aangezeten dan achter werk, sure, daar heb je meer aan, en zij ook, dat is dus echt beter!

Die hele toestand rond de Gedächtniskirche, waar het dus begint, was puur proletarisch. Als arbeider voel je rock-muziek vanzelf beter aan dan intellectuelen, je neemt dingen meer op met je lichaam, tenslotte word je erop afgericht je lichaam te gebruiken, niet je hersens, en dansen is eigenlijk helemaal jouw trip, want je staat dicht bij de grond. Die muziek moet je voelen, dat is sterk lichamelijk. Rock-muziek, de hele message is to fuck, of hoe je het wilt noemen, neuken; make love not war was toen ook zo'n slogan. Dat is voor een arbeider makkelijker aan te voelen en waar te maken.

Ik herinner me een keer, toen ik in bed lag en naar Radio Luxemburg of AFN luisterde — 's nachts, als je niet wegging, luisterde je altijd naar muziek — en de eerste keer Chubby Checkers *Let's twist again* hoorde, stond ik op en ik twistte, net zoals ik het later zag, dus intuïtief had ik goed begrepen hoe die man dat had bedoeld. Bv. in Cleavers *Soul on Ice* in het hoofdstuk 'Genezing', daar wordt dat goed beschreven, dat klopt. Ik beleefde het toen intuïtief goed, ik had de goede feeling.

Die muziek is geen Beethoven, zo'n geestelijke trip, maar puur lichamelijk. Logies, ze komt voort uit de blues, van de katoenplukkers dus, die het ritme waartoe ze hele dag waren gedwongen gewoon in plezier omzetten, om er nog het beste van te maken. Zo was het ook met deze muziek, en daardoor, door die muziek, hebben die zaken duidelijk meer vat gehad op proletariërs dan op intellectuelen.

Toen waren er nog geen woningen, die voor je open stonden en waar je bij elkaar kon komen; je had niet veel mogelijkheden, omdat de meesten nog thuis woonden en vrij jong waren en gewoon de kansen en het geld niet hadden om een woning te huren.

Je had ook nooit een cent. Je moest zorgen dat je de entree voor zo'n beat-tent had of een glas wijn kon betalen. In die tijd werd ook veel gedronken, stuff was er niet, in '65 kende niemand dat, op z'n hoogst had je wat captagon of dat soort speedtroep; en waar hadden we het toen over? Dat was eigenlijk steeds weer hetzelfde gekanker, zo ontmoette je elkaar, kwam je op één noemer en had je plezier met elkaar. Een echt alternatief had je in die tijd niet.

Je beschouwde jezelf dan ook nog niet als links, maar alles wat tegen was, was goed, ook de NPD (neo-nazi's). Maar er was geen hakenkruis-romantiek, dat niet, niemand zag iets in Hitler, want die was ook tegen lange haren, dat was ook zo'n typ. Fascisme als zodanig, daar was je tegen, maar een pure oppositie, dat vond je al beter dan de kleinburgerlijke middelmatigheid, het heersende absolute niets. Je vond al gauw iedereen goed die het daar niet mee eens was, in elk geval kon je er lol mee hebben.

Politiek kwam voor de meesten pas later op de proppen, door die Vietnam-toestanden, de Kudamm-protesten; omdat die types van de Gedächtnis-kirche natuurlijk ook altijd op de Kudamm waren*, ontmoette je elkaar bij die demonstraties. Bij de allereerste protesten deden ook altijd een paar van ons mee. Dat was een echte zaak van de straat, iedereen was er, die erbij hoorde. Je voelde het meteen aan en het was tof. Het waren ook dezelfde mensen, je kende ze uit de Dicke Wirtin. Dat was goed, zo kwam je elkaar tegen.

* Op blz. 128 is een kaart van het centrum van West-Berlijn.

2. De zaak wordt politiek

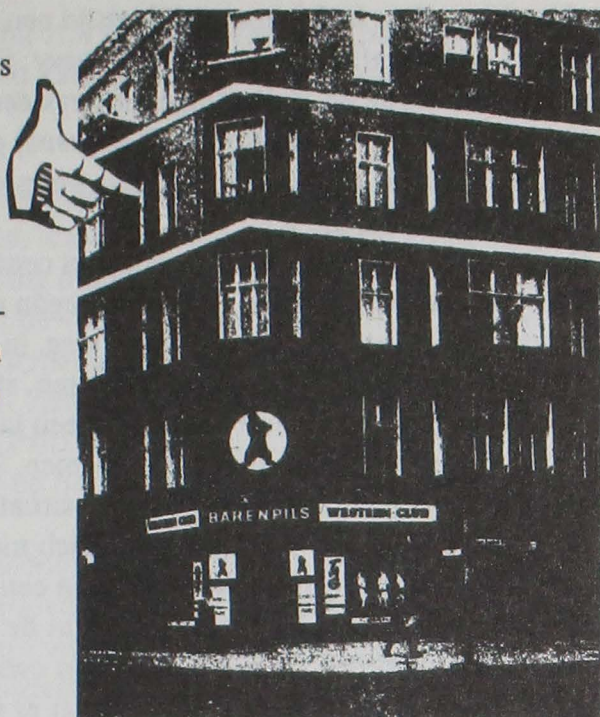
*– kommune 1, verbinding van politiek en subcultuur –
kommune 1 als centrum – alledag – akties – Urbach –
banden stukprikken – prestatiedruk – propaganda van de
daad – SDS – Rudi –*

De stap van de Gedächtniskirche naar de SDS (Sozialistischer Deutscher Studentenbund) nam ik bij één van mijn waanzinnige ondernemingen. Ik had bedacht, dat mijn intellektuele potenties nooit waren geactiveerd, nooit waren benut, en dus wilde ik dat gewoon 's doen, ik ging naar de avondschool 'Gabbe', in '66 was dat. Daar waren toen van die lui, die al langer met politieke toestanden bezig waren, dus meer in die hoek zaten. Ik persoonlijk was meer op de muziektrip, was meer met andere zaken bezig, subcultuur en zo; niet direkt politiek. Mij interesseerde de kulturele kant meer, want in die sfeer gebeurden de dingen waar ik me aan ergerde.

Door dit soort zaken kwam ik in '66, begin '67 bij de SDS terecht. De mensen, die me daar bevielen, waren duidelijk de mensen van de K(ommune) 1. Ergens stonden die het dichtst bij mij. Dat puur studentikoze, die boekenwurmen, dat heb ik nooit zien zitten, dat was echt niet mijn wereld.

Die K1-figuren waren anders, daar ontwikkelde je ook andere kontakten mee. Zij waren de enigen, die naar goeie muziek luisterden, die ook lang haar hadden, in tegenstelling tot die SDS-types, die zagen er allemaal verdacht uit. De K1 was precies goed, die liet een duidelijk alternatief zien in tegenstelling tot alle anderen. Dat er op een dag revolutie komt, daar heb je nu niets aan, dat verandert niets aan jouw situatie nu. Ook als je nu met die revolutie begint, veranderen je levensomstandigheden niet, daar wil je dus 't eerst mee kappen.

Dat was op de Stuttgarter Platz, zomer '67. Voor mij was de K1 de juiste verhouding tussen politiek en subcultuur, dat was ergens een goede combinatie. Aan de ene kant was het politiek, die mensen hadden een politiek toekomstbeeld of ideaal of inzicht. Aan de andere kant hadden ze hun eigen manier van leven, een konkreet alternatief, het samenleven dus.

Tegelijkertijd waren voor mij die psychologische begrippen helemaal nieuw, dat je jezelf kunt veranderen, je gedragspatroon, dat dat mee verandert.

Dat had je niet onder de freaks, daar zat iedereen op zijn eigen trip, speelde zijn eigen tune, maar op een gegeven ogenblik was die plaat afgelopen en dan draaide die leeg verder. Daar zijn er veel in blijven hangen; die zijn toen steeds meer gaan zuipen. D'r zijn er, die vertellen dezelfde verhalen als 10 jaar geleden, die zien d'r nog net zo uit en zitten nog steeds voor de Gedächtniskirche, dat soort ouwe jongens heb je nog steeds.

Maar het gaat erom, dat je in een ander levensproces terecht komt, de mogelijkheid jezelf te ontwikkelen ontdekt. Dat was een belangrijk punt in de K1, dat door het samenleven je verhouding met andere mensen ook veranderde. Ik heb toen geleerd veel dingen anders te zien, ik heb veel ontdekt, hoewel ik in het begin echt niet begreep wat er nou precies werd verkondigd. De theorieën van Reich, monogame relaties enz. Want bij ons was dat heel eenvoudig. Je ging een keer met die miep naar bed, dan 's met die, je zat altijd achter de wijven aan en in die tijd zaten er zoveel vrouwen achter jou aan, dat het altijd wel goed zat. Als je lang haar had en je kwam ergens, dan wilden veel vrouwen je hebben, vooral fabrieksmeiden. Die vonden dat natuurlijk goed, zo'n figuur die een act had. Die aangepaste types waren toen niet in trek, dat was een goeie tijd, beter dan nu. Moeilijke toestanden interesseerden me toen niet, dat waren burgerlijke problemen, die had ik niet. Al die psychodrama's, die zich in die kringen

afspeelden, daar had je natuurlijk altijd een andere relatie mee, dat zag je anders. Liefdesaffaires waren altijd heavy, jij had het makkelijker. Reich, seksuele revolutie en al die dingen interesseerden me natuurlijk wel. In die tijd heb ik ook veel van Reiner (Langhans) geleerd, die was toen de psychospecialist op dat terrein. Ik vond dat wel goed, omdat het een complexe geschiedenis was, die K1.

De K1 was — naast de leden — ook een centrum, waar alle mogelijke figuren naar toe kwamen. Daardoor begon de K1 ook alweer een instituut te worden. De euforie was heel snel weg, in het begin hebben ze gedacht een leefgemeenschap van jonge Maoïsten, steeds meer mensen zullen zoiets gaan doen. Maar het heeft langer dan een jaar geduurd voordat er meer van dit soort woningen tot stand kwamen. Ze waren een hele tijd geïsoleerd. Eigenlijk was het dezelfde situatie, waarin de bolsjewiki in Rusland verkeerden. Toen heeft het zich niet uitgebreid tot een wereldrevolutie, daardoor moesten ze gewoon een stap terug doen, omdat de druk van buiten steeds groter werd. Wat de K1 aangaat, kwam de druk voort uit hun akties, de justitie enz., en omdat het experiment zich alleen in die ene woning afspeelde; ook omdat er steeds zoveel mensen kwamen en de leden steeds wisselden. Zo kon dit model zich niet echt ontplooiën. Want zoiets kan zich alleen ontplooiën, wanneer er meer van die modellen ontstaan en er een kommunikatie tussen de afzonderlijke cellen begint. Het was ook de bedoeling van de K1, dat die manier van leven zich zou uitbreiden, dat dit proces complexer zou worden, zodat het niet alleen maar een ontdekken was van revolutionaire theorieën, maar dat overal goede dingen tot stand zouden komen; ook op dat gebied dat bij ons Europeanen het meest is verpest: de sexualiteit, de relatie van mensen tot elkaar. Maar omdat de K1 te lang de enige groep was die overal mee bezig was, is zij natuurlijk hieraan kapot gegaan. Er was ook een K2, maar dat was een puur politieke zaak.

Omdat ik in het oosten ben opgegroeid, is mijn relatie tot de marxisties-kommunistiese ideeënwereld wat moeilijk. Ik heb gewoon de puinhoop op dit vlak prakties ervaren. Het eerste politieke boek dat ik las, was dan ook Che Guevaras *Partisanenoorlog* en toen de biografie van anarchistiese bommenleggers. Überhaupt las ik in het begin anarchistiese dingen, en natuurlijk ook het *Kommunisties Manifest* e.d. Geweld is voor mij altijd een prima middel geweest, daarin had ik geen remmingen.

Ik was er altijd al voor om bommen te maken, al in '67 bij de K1. Zo'n man als Roy Clark*, de bommenlegger die de spoorwegen chanteerde, die vond ik goed; ik wilde toen in de K1 ook een pamflet maken: Roy

Clark is eigenlijk één van ons, hij zou bij óns moeten komen, ons helpen, hij zat toen op de goede trip, hij had een stuk praktijk begrepen. Maar de anderen waren er tegen.

Voor mij was het toen al duidelijk, revolutie is een gewelddadige zaak, en op een dag begin je er toch mee, dus bereid je je er maar zo vroeg mogelijk op voor. Voor mij was de richting duidelijk; als je zoiets doet, moet het meteen goed zijn, dus je begint de voorbereidingen te treffen om op een dag effectief geweld tegen het apparaat te kunnen gebruiken. Dat apparaat liet al snel zijn gezicht zien bij de akties: politiekuppels, arrestaties, de justitie-affaires (Fritz Teufel), huiszoekingen en weet ik wat allemaal. Voor mij was geweld op het politieke vlak nooit een probleem.

De studenten hadden 't toen behoorlijk moeilijk zich tegen de politie te verweren, gewoon door hun opvoeding. Ik had dat niet. Ik heb bij demonstraties altijd teruggemept als ze me aanraakten, daarom ben ik ook nooit bij demonstraties gearresteerd.

Over het dagelijks leven in de K1 valt te zeggen, dat zo tegen 10 uur de kranten werden gehaald, dan stond 't ontbijt klaar en zaten we rond de ontbijttafel. Iedereen las de krant en kruiste artikelen aan, die later werden uitgeknipt en in het archief geplakt. Elke dag werkten we aan het archief, iedereen was daar zo'n 2 á 3 uur mee bezig.

Wij zaten toen wel erg op die mediatrip, toen al. Dit archief in de K1 was een belangrijk onderdeel van de mediatrip, je message, zoals die overkwam in de burgerlijke kranten.

Om te beginnen werd alles uitgeknipt wat met ons te maken had, dus hoe wij de burgermeester hadden lastig gevallen of verf naar een professor gooiden of een verklaring hadden afgelegd over vrije sexualiteit – al dat soort dingen werden uitgeknipt, met plaatjes en al. Aan de andere kant alles over politiek, kriminaliteit, wetenschap, drugs, muziek, dus alles over alle thema's, een volledig archief dus. Alles werd uitgezocht en ingeplakt; dat was best interessant, eigenlijk werd er heel zorgvuldig archiefwerk verricht.

We hadden grote belangstelling voor de pers. We keken altijd meteen hoe de kranten – vooral de Berlijnse – op onze akties zouden reageren, hoe

* 'Roy Clark' probeerde de Duitse Spoorwegen te chanteren door (te dreigen) rails op te blazen.

ze de zaak interpreterden, en aan de hand daarvan bepaalden we onze strategie. Hierin zit een fout. Want hoe de bourgeoisie zich tegenover revolutionaire akties gedraagt is wel duidelijk, daar moet je je handelen niet op afstemmen; dan speel je teveel in op een medium dat in kapitalistische handen is. Toen al werd teveel belang toegekend aan de media, later zou dat nog heel andere vormen aannemen. Bij de K1 bleef dat nog acceptabel, want het ging erom de ideeën van de kommune overal te verbreiden.

Er kwamen ook steeds weer allerlei verschillende mensen die interviews afnamen en dat was natuurlijk interessant.

Rainer, Antje, Bommi

In de loop van de dag — afgezien van trivialiteiten als afwassen en opruimen — kwam er altijd wel een stel mensen bij ons langs waar we mee praatten of we gingen dingen doen in de stad. We hebben in die tijd roofdrukken vervaardigd. De K1 heeft altijd veel roofdrukken vervaardigd, wij zijn met dat idee begonnen. En daarvoor kon het archief dan weer gebruikt worden, dus dat was niet alleen van nut vanwege die mediatrip, het werd ook gebruikt om nieuwe media tot stand te brengen. Het hele

Klau mich-boek* bestaat alleen maar uit archiefstukken, die door de jaren heen waren verzameld en hier opnieuw konden worden gebruikt, dat had dus best z'n praktische waarde.

In die tijd had je alleen Antje in de K1, dus maar één vrouw. Dat was bv. ook een probleem waar de K1 echt mee zat, voortdurend. Die lui waren ook erg geremd, met een chick konden ze nooit veel beginnen, omdat ze steeds hun pretenties waar wilden maken. Ze konden ze er gewoon niet bij betrekken. D'r kwamen ook altijd een hoop schoolmeisjes, die vonden ons natuurlijk allemaal geweldig. Daar werd dan steeds van gezegd, dit is onze fanklub; zo ging dat in de K1, of je liet ze boodschappen halen, dat was dus al weer net als bij leerlingen. Daar begon 't al weer.

Dan waren er altijd op een gegeven ogenblik die diskussies, waar over bepaalde gedragspatronen van de één of ander werd gepraat, waar zijn gedrag of zijn reactie tegenover bepaalde dingen werd besproken. Dat was een belangrijke zaak. Het verliep niet altijd vriendelijk en solidair, soms was het vrij dwangmatig; wanneer rechtszittingen werden gehouden, had je in de diskussies ook altijd de tendens van 'je hebt niet genoeg stennis gemaakt'. Er was een behoorlijke prestatiedruk.

Mij kon dat niets schelen, omdat het voor mij vooral een tijd was om dingen te leren. Wanneer ze mij op de één of andere manier uitlegden dat ik iets fout had gedaan, zei ik tegen hen, hoe ik de zaak zag toen ik het deed, en dat was het. Ik heb nooit een grotere betekenis gezien in dat soort dingen. Het hoorde erbij, o.k. Af en toe kreeg het echt een sado-masochisties karakter, die eeuwige zelfkritieken en aanklachten tegen anderen. Ikzelf ben nooit op die trip geweest, je verandert er niets mee. Een konkrete verandering van de verhoudingen kun je alleen bewerkstelligen, wanneer je de werkelijkheid aanpakt, niet door psychodiskussies. Ergens werkte het soms op m'n zenuwen, dat geouwehoer, ook omdat het geen enkel effect had.

Tof was het altijd, als er akties werden gepland. Als die dan liepen was er altijd reuze gein. Altijd zaten d'r lolletjes aan vast, je kon lekker lachen. Er werd echt aan gesleuteld, dat die dingen goed naar voren kwamen en de symbolen klopten. En als het dan goed liep, had je enorme lol; en je kwam thuis en kon het 's avonds nog 's op de buis zien, dat was altijd geweldig.

* Boek van en over de K1.

50 „Ordner“ pro Demonstrant

Studenten-Kabarett unter dem Funkturm

Man kann auch gegen ein Demonstrationsverbot demonstrieren. Friedlich und mit Humor trugen gestern rund 4000 Studenten ihre Plakate „Albertz zurücktreten“ vom Hammar skjöldplatz zum Theodor-Heuss-Platz. Der Regierende wurde somit nicht als Mörder bezeichnet und auch nicht beleidigt. Die „Anti-Demonstrationsverbots-Demonstration“ war nur mit den Auflagen genehmigt worden, daß die politischen Spitzen Berlins nicht beleidigt und die Grünanlagen am Theodor-Heuss-Platz nicht betreten werden und daß auf 50 Demonstranten ein Ordner gestellt wird.

Die Studenten fragten sich auf heute durch uns demonstrieren?“ und Flugblättern: „Was will der Senat fänden als Antwort: „Eine Mehrbe-

lastung für die Bevölkerung, wenn eine Minderheit demonstriert.“ In der Minderheit waren ja dann auch die Demonstranten. Auf 50 Ordner, mit Armbinden und teilweise fiktiven „Dienstnummern“ kenntlich gemacht, kam ein Demonstrant. Die Ordner kamen einzeln hinterher mit ihren Schildern „Demonstrant“ und anderen, worauf sie in „netter“ Form ihre Parolen geschrieben hatten: „Heinrich, mir graut vor dir“, „Albertz Pfarrer? Duensing Fleischer?“ oder auch „Albertz, wo ist dein Bruder Ohnesorg?“

Über Sprechanlagen wurden die Blocks eingeteilt. „Störer“ kamen schnell in den „Bereich studentischer Maßnahmen“. Ein Ausdruck, den man von der Polizei gelernt hatte. Die war dann auch sehr zurückhaltend und „regelte den Verkehr“, der aber trotz aller Befürchtungen nicht zum Erliegen kam.

Zum Erliegen kam auch nicht die Diskussion zwischen Passanten und am Ku-Damm redegeübten Studenten. Ein altes Mütterchen wußte es ganz genau: „Die kommen ja alle aus dem Osten und sind gegen die Freiheit!“ Da nutzte es den Studenten nichts, als sie beteuerten, daß sie ja gerade „für“ die Freiheit demonstrierten. Sogar die „Kommunen“ bewiesen Einordnung. „Radikalinski aller Länder tut Buße“, war das Motto ihrer „Prozession“ in weißen Gewändern. „Radikalinski“, die bei der Kundgebung am Theodor-Heuss-Platz „pro-

DER BERLINER BÄR hält sich die Augen zu und muß sich schämen.

vozieren“ wollten wurden „ausgebuht“. Auch als der Charlottenburger Stadtrat Ristock allzu scharf gegen die CDU polemisierte, wurde er ausgebuht.

Ein neuer Anfang von Seiten der Studenten ist gemacht, Ulk artete nicht in Krawall aus, das läßt für die Zukunft hoffen.

kol/OK

IM BUSSERGEWAND: Appell an die „Radikalinskis“.

(1)*

* Vertaling en aantekeningen zie blz. 129 e.v.

Fritz was een keer voorwaardelijk vrijgelaten en hij moest zich melden, maar dat deed ie niet, hij hield zich schuil. Wij zeiden toen, hij zal zich weer melden, maar dan op het Stadhuis, daar zal hij zich aangeven, en we hebben een go-in geësceneerd. Op die manier wilden wij de zaak in het Stadhuis brengen, de stadsbestuurders en het stadsparelement ermee konfronteren en ze vragen, hoe ze er tegenover stonden. Zodat de justitiële molen niet volkomen anoniem doordraaide. Fritz had zich geschoren, ze kenden hem alleen maar van foto's met baard, Teufel was befaamd met baard. Hij verscheen gladgeschoren in een pak zonder bril en met kort haar en deelde pamfletten uit waarin 'Vrijheid voor Teufel' werd geëist. Toen hebben we de raadszaal bestormd, sommigen zijn gaan zitten en hebben geschreeuwd 'wij willen hier met jullie over deze zaak praten'. Maar ze hebben ons er weer uitgegooid, en Fritz werd voor het Stadhuis door een smeris herkend en gearresteerd. Wij nog naar het politieburo om het te beleggen, waar ik een knokpartijtje met een smeris had, en toen zijn we weggejaagd.

Toen ik erbij kwam, zat Peter Urbach* al in de K1, hij was altijd al een randfiguur, hij sliep ergens anders; Urbach woonde natuurlijk gewoon thuis bij zijn vrouw en kinderen. Hij kwam uit een tehuis. Hij was een perfecte

GLATTRASIERT: Fritz Teufel.

spion, een goeie agent. Door die ervaring in het tehuis kon hij zich bij iedereen, van wie hij iets wilde, goed aansluiten. In het tehuis, met al die opvoeders, had hij dat geleerd. Bij iedereen kon hij uitvinden, hoe hij iets gedaan kon krijgen, gewoon omdat hij zo is opgegroeid. Dat was zijn leerproces met mensen geweest en dat kon hij meteen inschakelen om te weten te komen wat hij maar wilde. Omdat hij altijd vriendelijk was, erg hulpvaardig en solidair in zijn optreden, is dat nooit bijzonder opgevallen.

links Urbach, midden Bommi, rechts Rainer

Hij werd ook wel eens aangemoedigd met zijn vrouw bij de K1 in te trekken, maar ergens was de K1 een elitaire klub, misschien hebben ze zich nooit echt met hem beziggehouden. Voor mij was het eenvoudig zo: als hij daar altijd al was, dan zal hij wel o.k. zijn. Over het probleem van een spion maakte zich in die tijd nog niemand druk. Dat was juist het goeie, dat je met iedereen kon kommuniseren, dus je kwam niet meteen op het idee van een spion. In de burgerlijke maatschappij duikt het probleem in een andere vorm op, zo'n verklikker op school of op het werk, die meteen

* Urbach is bij latere processen als agent(-provokateur) in dienst van de Verfassungsschutz (binnenlandse veiligheidsdienst) ontmaskerd.

naar de baas gaat, die herken je zo, omdat hij zich anders gedraagt. Het probleem van dit soort aangevers ligt daar anders.

Die geschiedenis van dat banden stukprikken liep in '68. Dat heb ik in feite in m'n eentje gedaan. Al die opgehoopte agressie ontladde zich toen in één volkomen irrationele handeling. Waar ik woonde was een buurt waar veel smerissen woonden. Als je dan aldoor ziet, dat een auto belangrijker is dan speelgelegenheid voor de kinderen..., die hele materiële fixatie, die gewoon vijandig tegenover het leven staat, daar ben ik op een dag op geflipt, zodat ik die dingen heb lamgelegd, zo'n 100 stuks. Van zo'n 100 auto's heb ik de banden stukgepikt, met een mes, zo'n stiletto, laat ze maar gaan lopen, ook de auto van de dominee, d'r was ook één of andere kerk.

De meesten voor een flatgebouw waar alleen cops woonden. Dat was dus een heel stuk konkreter. In de kranten is het natuurlijk veel irrationeler afgeschilderd, dat spreekt vanzelf. Maar ergens was die daad voor mijn latere ontwikkeling niet slecht, je kon er over nadenken, dit was gewoon onbesuisd, dit moest gebeuren. Je moet gaan begrijpen, dat mensen zover kunnen worden gedreven, dat ze zich alleen door uiterst waanzinnige agressiedaden kunnen bevrijden. De toestand om hen heen is al zó ver, je bent al zó kapot gemaakt, dat je op die manier reageert, op het moment schiet je niets beters te binnen.

Dat alles was meer spontaan; geen actie, waar je van tevoren over praatte. Ik ben kris-kras door die buurt gezwakt met een stuk in m'n kraag.

Als je met een stiletto in een band steekt, dan is die meteen kapot, van de zijkant dus, niet in het profiel; je hoort ssst en hij is plat. Dat heb ik bij alle vier de banden gedaan, een hele klus, daarom hebben ze me ook te pakken gekregen. Iemand had het gezien en ik werd gepakt en beschuldigd. Ik kreeg 9 maanden voorwaardelijk en moest voor de schade betalen. Dat was zo'n drie- vierduizend mark, gedeeltelijk kon je die banden nog repareren, had je niet meteen nieuwe nodig.

Na een latere arrestatie heb ik die 9 maanden toch nog moeten uitzitten, daar ben ik niet van afgekomen, die voorwaardelijke straf werd alsnog voltrokken. Officier van justitie was Böhmman, die nu al die politieke processen doet. De rechter zei nog, als je de banden voor de villa's bij de Wannsee had stukgesneden, was het natuurlijk beter geweest.

De kameraden vonden de actie natuurlijk allemaal stom, logies, ook de K1,

Reifenstecher gefaßt

„Kommunarde“ gesland: Über 100 Fälle

„Ich habe Autoreifen zerstochen, um gegen die Gesellschaft zu protestieren.“ Das gab der 20jährige Hilfsarbeiter Michael Baumann aus Reinickendorf als Motiv dafür an, daß er in den letzten Wochen in der Umgebung der Holländerstraße über 100 parkende Kraftfahrzeuge beschädigt hatte. Am Oster-Sonntag früh wurde Baumann zusammen mit einem Komplizen auf frischer Tat gefaßt.

Michael Baumann

Nach seinen eigenen Angaben bezeichnet sich der 20jährige Hilfsarbeiter als Kommunarde, als Angehöriger der Außerparlamentarischen Opposition und als Mitglied des

Baumann beschäftigt. Damals hatte er aus München ein Paket mit mehreren Kilogramm Leuchtpulver und Zündern an die Mitglieder der Kommune I abgeschickt. Das Paket war von den Beamten beschlagnahmt worden. Ein zweites Paket mit 15 Kilogramm Leuchtpulver konnte von der Polizei in München noch kurz vor dem Absenden in der Firma abgefangen werden.

Der Komplize des Hilfsarbeiters, der 21jährige Hans-Werner Sch., sagte aus, er habe Baumann am Sonntag früh kurz zuvor in einem Lokal

kennengelernt und bei der Reifenstecherei aus Spaß mitgemacht. Der von Michael Baumann angerichtete Gesamtschaden beträgt über 6000 Mark. Beide Täter wurden nach der Vernehmung entlassen.

Die Polizei fragt: Wer hat Michael Baumann in den letzten Wochen beobachtet als er sich an parkenden Wagen zu schaffen machte?

Wolfgang Schenck

...IMMER ETWAS BESONDERES
NEUUNG
Burger
Neuburg
April 1966 14

Republikanischen Clubs. Ein Ausweis dieses Clubs und eine New Bibel wurden bei ihm beschlagnahmt.

Seit dem 1. November 1965 ist Michael Baumann mit

(2)

eigenlijk iedereen. Er was ook een open brief aan mij van de Lincke-Kommune, die hadden de zaak gewoon uit de krant overgenomen. Die zaak is lang aan mij blijven kleven. Dat was een freak-out van mij, min of meer, vrij ongecontroleerd.

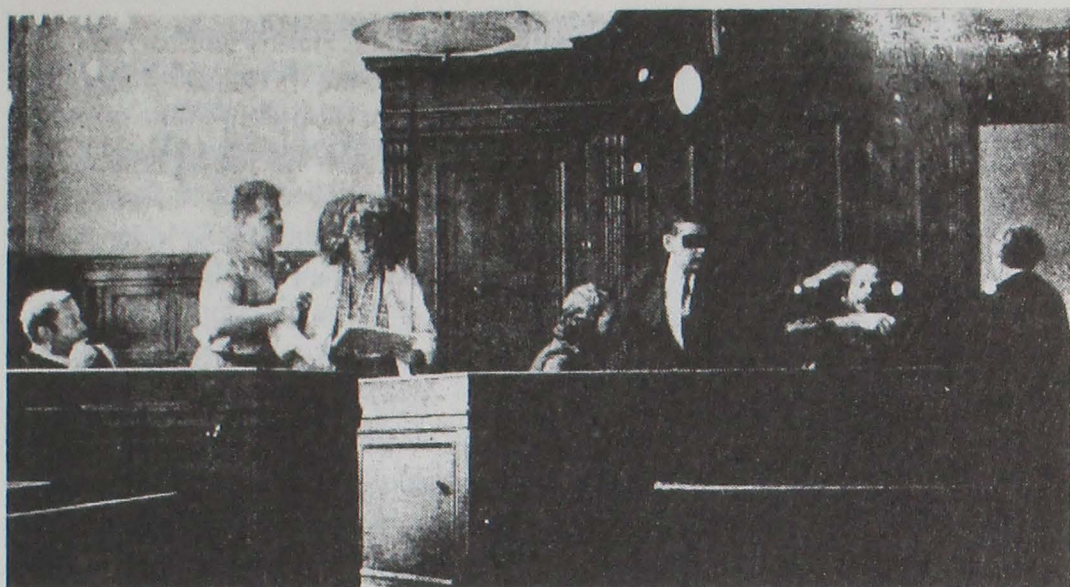
In die tijd was er de brandstichting in een warenhuis in Frankfurt, en er was een uitspraak hierover van de K1 in *Der Spiegel*, die dat afwees. Maar ik zat net met die banden-affaire, waar zich ook iedereen van distantiëerde. Ik heb mij toen duidelijk aan de kant van Baader, Ensslin, Proll en Söhnlein

geschaard die het warenhuis in brand hadden gestoken. Dat was al veel beter dan mijn geschiedenis. Ik heb hun niet afgewezen, ik vond het goed, maar de anderen, dus Rainer en (Dieter) Kunzel(mann), die hebben het veroordeeld. Die zeiden, dat was alleen nog maar psychies flippen, die mensen willen eigenlijk in de bak; dit probleem is alleen nog maar psychies te verklaren. In die zin is het niet meer politiek, ook omdat ze zich zo dilettanties hebben gedragen, dat ze meteen werden gepakt. Maar juist dit psychiese falen heeft bij mij een solidariteit opgeroepen, uit persoonlijke sympathie meer dan vanwege hun daad. Of ze nu een warenhuis in brand hadden gestoken of niet, dat kon me op dat moment niet veel schelen, het waren gewoon mensen die uit het gareel waren gelopen en iets hadden gedaan, ook al hadden ze zich laten pakken. Juist daarom had iedereen solidair achter ze moeten staan en moeten zeggen, sure, in orde, zij horen bij ons.

Toen begon al die splijtingstendens, dat iedereen die links was, zei, met hen heb ik niets te maken. Dat waren altijd dezelfde toestanden, net als met Pasen '68 — we mogen niemand afschrikken, werd er toen gezegd, wij distantiëren ons hiervan, met brandstichting hebben wij niets te maken. Bij die brandstichting speelt natuurlijk ook rivaliserend denken een rol, er werd geprobeerd via de praktijk avant-garde posities aan te geven. De avant-garde creëert zichzelf (Che Guevara). Wie het hardst optreedt, geeft de richting aan.

Er was een algemene sfeer van elkaar beschuldigen, je hebt niet genoeg lef en zo. Juist toen er in de K1 akties in de rechtszaal waren, werd er achteraf gezegd, je had veel meer kunnen doen, je hebt je ingehouden. Dat had ergens infantiele trekjes, zoiets kende ik van school. Er werd een idiote prestatiedruk tot stand gebracht, en uiteindelijk bleef dat toch abstrakt, omdat het de trip is van iemand die zichzelf wil waarmaken, waardoor de zaak steeds serieuzer wordt en de humor verloren gaat. Dat is ook een reden waarom de happening als aktievorm heeft gefaald. Niet alleen door de druk van de andere kant, maar ook door de eigen prestatiedruk. De prestatiecapaciteit van de enkeling wordt overschreden, men bracht zichzelf voortdurend in situaties waar je van te voren niet wist of je het ook kon volhouden.

Het was bv. zo, dat tenslotte iedereen in de K1 maanden gevangenis voor de boeg had. Ik door die banden-zaak, die mensen in Frankfurt natuurlijk (we bekijken het nu eens als één groep), weer anderen voor verstoring van de openbare orde, huisvredebreuk, belediging, noem maar op, en dat tikte steeds aan en plotseling, uit het niets, dook door al die geintjes de kwestie van de illegaliteit op, in '69.

FUR WENIGE MINUTEN war der Richtertisch von den Kommunisten besetzt. Unser AP-Foto hält die Farce fest. Die Personen der kaum glaublichen Situation (von l. n. r.): Der Staatsanwalt, ein Saalwachtmeister hat Rainer Langhans, der die Akten der Staatsanwaltschaft liest, gepackt. Ein Schöffe hat gerade Dieter Kunzelmann (rechts) das Barett vom Kopf gestoßen. Vorher trug es Fritz Teufel (Mitte).

(3)

Rainer schrok toch wel behoorlijk, toen hij bijna een jaar moest zitten. Hij had niet meer helder gezien, wat er op hem afkwam, en Rainer was ook net degene die altijd deze prestatiedruk mede had geënceneerd; met al z'n gerèn had hij ergens zichzelf ingehaald.

Dat ik dat nu zo zie, hangt ook samen met die banden-zaak. Dat was in een situatie waarin ik behoorlijk gaar was. Die vicieuze cirkel waar ik niet meer uit kwam, gaan werken en op de achtergrond het ouderlijk huis. Daar zat ik ook nog aan vast, ook omdat ik nog nergens echt was neergestreken en nog niet echt wist, wat ik wilde. Radikaal breken, jezelf bewust buiten stellen, het hele kader kapot maken en dan verder zien, dat is een mogelijkheid, dat kun je alleen voor jezelf beslissen. Dit is 't verschil: zeggen, je had voor die rechtbank veel meer moeten doen, is onzin; als je voor jezelf de zaak bekijkt en je ziet, dat je meer aankunt, dan doe je het.

Iedere slaaf wacht slechts op het moment dat de opziener de zweep laat zakken, zodat hij hem met zijn ketens kan wurgen, als hij nog genoeg kracht en trots bezit. De macht van de machtelozen manifesteert zich juist in hun spontane akties, maar dat is echt een zaak die puur individueel is. Zo moet ook de individuele terreur van de oude anarchisten worden gezien.

Revolutie maak je tenslotte voor jezelf, revolutie moet zo veelomvattend zijn, dat je jezelf erin kunt ontplooien en je het juiste spoor kunt vinden,

zodat burgerlijke toestanden je niet meer kunnen terugdringen; hoe radikaler je uitbreekt, hoe beter. De konventionele mechanismen, die op je inwerken, zijn vaak sterker, tenzij je voor jezelf een uitzonderlijk extreme situatie creëert door een bepaalde handeling of daad. In die situatie kun je beter werken, omdat je het initiatief hebt. Je bent geen objekt, maar je hebt invloed op de gebeurtenissen. Dan gaat het erom, of je je krachten goed hebt beoordeeld, dat is meteen een leren kennen van jezelf. Dan is er ook nog de propaganda van de daad, dat is iets anders, daar besluit je weliswaar ook zelf, maar dan binnen een massaverband, heel konkreet bv. in een straatgevecht. Je geeft vorm aan de propaganda van de daad door ergens in de eerste rij te gaan staan en stenen naar de cops te gooien. Je gedrag heeft in dit verband een andere uitwerking, dan wanneer je hit-and-runakties onderneemt, die door de media bekend worden. In dat geval is de beslissing voor jou veel meer individueel. Bij zo'n straatgevecht gaat het om de propaganda van de daad. Je treedt daar niet op als enkeling. Door met een paar mensen stenen te gooien en de cops niet dichterbij te laten komen, geef je aan anderen een demonstratie van kracht, dan doen ze mee, dan kunnen ze laten zien, wij zijn niet alleen slachtoffers die altijd met de lat op hun lazer krijgen, wij kunnen ons ook verzetten, dat gaat best, dat is een andere relatie, hier is van alles mogelijk.

Tegen de tijd van de aanslag op Rudi (Dutschke) zat ik al helemaal in de politieke toestanden, beschouwde ik mezelf ook als politiek gemotiveerd. Heel bewust, en ik zag revolutie als alternatief, met Cuba en China als voorbeelden, of ook de gebeurtenissen in Kronstadt.* De Sovjet-Unie en de DDR hadden voor mij minder betekenis in die tijd. Ik had daar zo mijn eigen ervaringen. Sinds '65 lees ik graag en veel, en ik had altijd wel een boek bij me om in de lunchpauze of de bus te lezen, Springerkranten lees ik niet.

Ik ging toen weg van de K1 en weer aan het werk. Soms woonde ik thuis, of bij stuff-rokers die toen al wat woningen in Berlijn hadden. Met het Living-Theatre kwam die hele stuff-scene toen ook naar Berlijn. De stuff-scene stond voor mij net zo open als de politieke scene, en ik kon mij toen aardig vrij bewegen, in een nieuwbouwwijk even goed als in een arbeiderskroeg. Dat zat eigenlijk goed in elkaar, ik woonde soms ook in zo'n hasj-hol in een afbraakbuurt en ik deed wat aan beatmuziek, speelde mondorgel en zong, vast en zeker verschrikkelijk, maar we hadden er lol in. Ik heb altijd in de bouw gewerkt als metselaar of betontimmerman.

* Opstand van anarchistiese matrozen tegen de sovjet-regering in 1921

Met Pasen kende ik Rudi al, van de SDS gewoon overal vandaan. Rudi was anders dan die studenten. Ik was vaak samen met hem in de mensa waar ik at. We aten samen en kletsten wat en later heb ik op zijn kind gepast. Ik had met Rudi altijd een toffe relatie. Hij had het helemaal voor elkaar, begrijp je, hij was echt high op zijn level. Vandaar dat er zoveel van hem uitging, daarom was hij ergens de belangrijkste man die we hadden, omdat hij echt helemaal op die trip was. Rudi was o.k., hij was solidair en een goeie vogel.

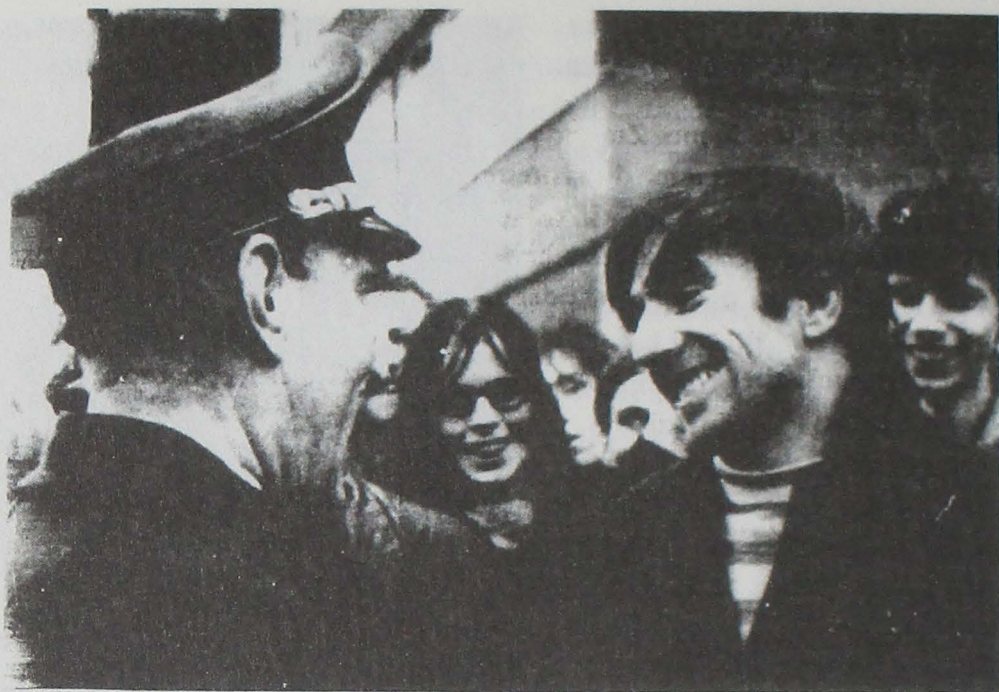
SDS-kantoor

Zijn speeches waren altijd te abstrakt, die begreep niemand, ik in ieder geval niet, maar als je zo met hem praatte, dan was hij echt goed, hij deed gewoon en natuurlijk, en dat is het belangrijkste. Maar hij had power, dat zag je meteen, hij was geen boekenwurm, verkocht geen frazen, hij staat achter z'n zaak. Als je hem bij de SDS of thuis zag, was hij altijd iets aan het regelen. Bij hem wist je, dat hij je niet zou bedriegen.

Dat was een belangrijk punt, waarom veel arbeiders niet inhaakten op die studenten-toestanden. Instinctief voel je steeds aan, dit is eigenlijk zo'n bourgeois-type, waar je altijd trouble mee hebt. Er is nog altijd een gezond wantrouwen. Ergens zit dat wantrouwen zo diep, dat is eigenlijk het laatste intakte klassebewustzijn dat nog bij de arbeiders aanwezig is. Dat zij niet meededen bij die studentenzaak, die buitenparlementaire oppositie, is echt een kwestie van klassebewustzijn.

Juist de Duitse arbeidersklasse is altijd belazerd, door de sociaaldemokraten, door Hitler. Iedereen heeft ze te grazen genomen, allemaal van zwart tot rood, van links tot rechts, dat speelde zich in geen land zo af als in Duitsland, daardoor is het duidelijk dat zij nergens meer aan mee doen.

Bij een figuur als Rudi zie je meteen dat ie o.k. is, dat hij net als jij door

Rudi

het vuur gaat. Hij gaat niet pleite als er een smeris komt. Bij de andere studenten heb ik gevoelsmatig voor mezelf bekeken, hoe zal die zich in een bepaalde situatie gedragen. Wanneer ik vandaag terugdenk, hoe ik puur emotioneel en instinctief de mensen zag, heeft zich dat nu bevestigd. D'r waren gewoon van die jongens, die altijd een zekere arrogantie hadden. Dáár was het wantrouwen ook terecht. Dan luisterde ik eerst wat, en bekeek het een beetje, omdat ik me eerst moest invoelen in dit soort zaken en processen.

In die kringen waar ik vandaan kom, was ik vrijwel de enige die in die politieke trip terechtkwam, ik was de eerste die echt meedeed. Ik nam altijd pamfletten mee naar het werk, en rooie boekjes, *onteigent Springerstikkens* of het *Extrablatt* (APO-krant). Overal waar ik was, heb ik pamfletten meegenomen en vrienden die ik van school kende, gaf ik boeken te lezen. Ik probeerde agitatie te bedrijven in die kring die ik kon bereiken. Ik had natuurlijk een goeie toegang, omdat ze me kenden van school of van het werk, en wisten dat ik bij hun hoorde. Ik kon altijd met ze praten en ze moesten ook met mij praten, omdat ze met mij werkten en zo, zo ging dat. Ze lazen ook veel Mao, maar dan wissel je van arbeidsplaats en weet je niet meer, wat er van die mensen terechtkomt.

3. Pasen 1968

*– een enorme klap – die kogel geldt ook voor jou –
Springer – molli's – terreur wordt aktueel –*

Die geschiedenis begon met Ohnesorg, toen bij het bezoek van de Sjah een volkomen vreedzame jongen als Ohnesorg werd doodgeschoten, toen begon alles anders te worden.*

Twee dagen eerder was hij bij de Extradienst om een abonnement te nemen, ik hielp net op de abonnementenafdeling en heb hem toen nog even gezien, dus twee dagen tevoren, en drie, vier dagen later stond ik naast zijn doodskist, dat gaf mij echt een enorme flash, moeilijk te beschrijven, ergens sloeg iets door. Ik kon dat maar niet vatten, dat zo'n mafketel een weerloos iemand neerschiet.

Vroeger deed ik veel aan knokken in de kroeg, daar houd je – al is het soms hard – een zekere fairness. Ik heb ook een tijdje gebokst, in een klub, daardoor had ik altijd een andere, duidelijke relatie met geweld, maar zoiets was voor mij gewoon moord. Dat met Benno Ohnesorg heeft me toen echt diep geraakt. Toen z'n kist langsreed, gaf me dat een voelbare klap. Iets in mij was gewoon geknapt.

En toen die aanslag op Rudi: ik kom van mijn werk en rij naar de K1, de donderdag voor Pasen. Ik had net m'n loon gehad, voor mij was het duidelijk, nu is het Pasen, dus een paar vrije dagen, dat zit goed. Toen ik binnenkwam en ik krijg dát te horen, heb ik het eerst helemaal niet geloofd.

* Op 2 juni 1967 bezocht de Sjah van Perzië West-Berlijn. Bij de demonstraties hiertegen wordt de student Benno Ohnesorg door de politieagent Heinz Kurras in een zijsteeg gedreven en doodgeschoten. Kurras werd vrijgesproken.

We zijn toen naar de T(echnische) U(niversität) gegaan en natuurlijk naar Springer. Op weg daar naartoe hebben we alle ruiten van het Amerika-Huis ingegoooid. Bij die demonstratie op weg naar de Kochstrasse (waar het Springer-gebouw is) schoot m'n hele leven door m'n hoofd. Alle klappen die ik had te verduren, alles wat je zo meemaakt, wat je als onrechtvaardig aanvoelt. De verontwaardiging over die aanslag op Rudi was ondertussen in heel Duitsland zo groot en in alle steden gebeurde die avond iets, d'r was zo'n golf van sympathie voor Rudi, dat de smerissen niet ingrepen. Ze gedroegen zich anders dan gewoonlijk. Je had politie-officieren die zeiden, jongens, we hebben begrip voor jullie, maar maak het niet te gek; die hebben midden in het hele gedoe nog echt met ons staan praten.

Toen ik door de straten liep met al die fakkels en steeds dat 'Rudi Dutschke'-geroep, was dat voor mij echt de verpersoonlijking van die hele geschiedenis. Die kogel geldt ook jou, hier hebben ze de eerste keer echt op jou geschoten. Wie hier schiet, doet er niet toe. Het was toen duidelijk, nu toeslaan, geen pardon meer. Daarom zijn we toen ook meteen naar het Springer-gebouw getrokken om daar stenen te gooien.

Maar ergens deden de mensen niet echt mee, alleen de eerste rijen, die zaten d'r helemaal in, de rest bleef staan, of rukte van achteren de stenen uit je hand, dat is me echt overkomen.

Toen ontmoette ik natuurlijk mijn bijzondere vriend Peter Urbach, die had van die schitterende molli's, en anderen begonnen ook al met dat soort dingen te spelen. We hebben de molli's uit z'n auto gehaald en naar de Springer-vrachtauto's gegoooid. Dat was prima. Op dat moment werd het me duidelijk, het begrip massastrijd-terrorisme, dit probleem dus, waar ik altijd al over had nagedacht, dat is mij toen pas duidelijk geworden. De kans die de revolutionaire beweging heeft, wanneer naast de massa's een vastberaden groep staat, die met terreur ondersteunt. Toen ik voor die vlammen stond, werd het mij duidelijk, hier kun je iets bereiken. We zijn toen nog met een paar Grieken om de hoek gegaan naar zo'n kantoor van de junta en hebben daar ook de boel ingegoooid, logies.

Die avond gebeurde er ontzettend veel, dat gaf je ook echt kracht, je werd knetterhigh. Plotseling bereik je wat, die happenings waren natuurlijk ook allemaal goed, omdat daar humor in zat, velen zijn daardoor omgeturnd. Maar hier is door de tegenpartij de grens overschreden, en dit was gewoon het juiste antwoord. Tot dan toe kwamen ze met hun gummiknuppels en die meneer Kurras heeft geschoten, maar hier begint het echt: doelbewust worden mensen uitgeschakeld, de algemen hetze had een klimaat gekreëerd

Bild

BERLIN

UNABHÄNGIG ÜBERPARTISCH

Nach dem Attentat auf Rudi Dutschke:

- Krawalle am Kudamm, Rathaus und RIAS
- Großalarm für 20 000 Polizisten

Terror in Berlin!

Berlin, 13. April

Versteckungen und Brandstiftungen, wie sie Berlin seit Kriegsende noch nicht erlebt hat – das war die Antwort der Untroubeten auf den Dutschke-Mordanschlag. Tausende horstete auf den Straßen neuer Terror:

● Vor dem Rathaus Schöneberg kam es zu regelrechten Straßenschlachten. Brandstifter versuchten den Mord zu stören.

● Auf dem Kurfürstendamm brach die den Verkehr mehrfach völlig zum Erliegen. 20 000 Polizisten hatten Großalarm.

Bereits in der Nacht zu Sonntag war es zu schweren Ausschreitungen vor dem Karl-Springer-Haus in der Kochstraße gekommen. Die Randallere stürzten Fahrzeuge in Brand und zerstörten mehrere Fensterbänke.

Lesen Sie die Sonder-Seiten 2–8 und Seite 14

Berliner Polizei wurde auf dem Kurfürstendamm eingesetzt

Wenn Sie einen guten Wein trinken wollen, einen, der Sie nicht nur trübt, der so richtig schmeckt und voller Sonnenlust steckt, dann kaufen Sie

Roma Casar
Almsfelder

...der hat Sonne im Herzen

3 Almsfelder
Sonnenweine
stehen zu Ihrer
Wahl: roter
Spätburgunder
goldener
Weiß-Riesling
Cabernet-Rose
Einsel-Pr. 1/1 FL
DM 2,98

waar je met geintjes niets meer kunt bereiken; omdat ze je om zeep willen brengen, maakt niet uit wat je doet. Voor ik op transport naar Auschwitz ga, schiet ik liever meteen, dat is duidelijk. Als uiteindelijk toch de galg voor je klaar staat, kan je maar beter van tevoren terugslaan.

Omdat ik in het oosten ben opgegroeid — en dat is dan weer een voordeel — heb ik ook meteen ergens een kommunistiese opvoeding gehad, voor mij heeft fascisme en het begrip Auschwitz een andere dimensie, dat merk ik duidelijk. Dezelfde mensen die 6 miljoen joden hebben vergast, die worden giftig tegen je vanwege je lange haren, dat speelde ook al die tijd mee. Deze klootzakken kunnen mij niks vertellen, hoe ik m'n haren moet knippen of wat voor schoenen ik aan moet doen.

Pasen '68 was — vond ik — onze grote kans, omdat iedereen het op dezelfde manier beleefde, omdat het om Rudi ging. Als het iemand anders was geweest, een onbekende of zo, had het nooit zo uitgepakt. Ergens was hij, zoals James Dean voor de rockgeneratie, gewoon een idool, hij had dus al symboliese betekenis. Verder was het een spontane belevens, waanzinnig sterk. Waren we doorgegaan op dezelfde manier, dan hadden waarschijnlijk net als bij de Parijse Mei bredere kringen meegedaan, hadden we steeds meer mensen omgeturnd.

Dat daar niets van terecht kwam, ligt — geloof ik — toch aan degenen, die de zaak hebben gesust; de konsekwenties werden niet getrokken. Omdat iedereen op de burgerlijke pers inspeelde en zei, als we radikaal optreden, schrikken we anderen af. Daar had je alweer de pretentie, dat men iemand iets had uit te leggen. Het ging al niet meer om de gezamenlijke belevens. Die lui maakten een onderscheid in hun hoofd, intellektueel, tussen zichzelf, dus de zogenaamde gepolitiseerden, en de arbeiders. Die dachten niet van 'dit is mijn zaak en dit doe ik', dan was het anders afgelopen.

Want juist dan wint een zaak aan inhoud, als iemand helemaal achter z'n zaak staat, zo iemand trekt mensen in z'n ban en verzamelt mensen om zich heen. De linkse beweging in Duitsland had dit nooit door. Die heeft zich altijd weer door de pers laten inpakken. Altijd werd gezegd, we mogen de mensen niet afschrikken door te vastberaden op te treden. Maar dat had nou juist de aanhang vergroot. Juist wie helemaal achter z'n zaak staat, die vindt erkenning. Dan was ook het wantrouwen weggefallen. Dan hadden ze gezien, die mensen gaan konsekwent door. Een brede solidariteit had de mensen veel meer laten zien dan een korte rel hier en een uiteenvallen daar, dan weer versplintering, fraktie-ruzies en al dat gedoe.

Direkt na Pasen '68 zag je nog gezamenlijke akties. Meteen erna was het 1 mei. Er waren 50.000 mensen op straat, of meer, in een grote

gezamenlijke demonstratie. Toen trok de APO nog mensen. Zelfs dat beetje liet al zien, dat de mensen het heel anders opvatten. En wat toen nog een voordeel was, het was nog niet allemaal ideologies vastgelegd in kaders, richtlijnen, paragrafen en alle mogelijke dogma's en rites. Het was juist nog een volkomen open zaak, naar alle kanten. En daardoor was het ook niet makkelijk kwetsbaar, daardoor kon de tegenstander zich er niet op instellen.

Die avond na de brandende auto's reed ik met Urbach en Fritz rond in een Volkswagen met een kist met de resterende molli's, en we hebben overlegd, wat we nog in brand konden steken. Bij de filialen waren we te laat, rond twee uur, en vanaf twee wordt daar gewerkt. Toen gingen we naar de K1 en hebben nagedacht wat we de volgende dag zouden doen, en we gingen nog naar de R(epublikanische) C(lub) (= APO-ontmoetingscentrum). Daar werd vergaderd. Toen gingen we kijken wat je verder in brand kon steken, maar we konden niets verzinnen en gingen tenslotte naar huis. We wilden nog naar (het Wannsee-eiland) Schwanenwerder, waar Springer een villa heeft, die wilden we in de fik steken, maar niemand wist precies waar die was.

Zo werd de problematiek van de terreur meteen aktueel. Je zag: zonder voorbereiding, zonder logistiek, zonder kennis, ervaring enzo, blijft het fantasie, maak je niks. Maar je ziet de mogelijkheid die d'r in zit, een kleine vastberaden groep kan zo'n konflikt een stuk verder brengen, kan veel op losse schroeven zetten. En door dat radeloze rondrijden en die hele geschiedenis zagen we dat het zó niet verder ging, dat je op dit gebied konkreter moet zijn, om wat voor elkaar te brengen in die richting.

Rudi heeft dit probleem nog eens vrij goed aangegrepen in het voorwoord van *Briefe an Rudi D.*, een brochure van de Edition Voltaire. Hier gaat hij nog eens in op die problematiek en legt het eigenlijk net zo uit. Als je een vastberaden groep hebt, wat die op een bepaald moment kan doen, wat die kan bereiken. Voor dit probleem stonden we die nacht. Toen met Pasen op het Springer-parkeerterrein hadden wij een duidelijk sukses, en daarna vervaagde het; die energie, die aktiviteit, die vindt geen doel meer. Daar heb je heel andere voorwaarden voor nodig. Dat kun je niet meer zo spontaan opbrengen.

Toen de K1 naar de Stefanstrasse verhuisde, zijn zij die dingen gaan doen, die wij in '65 hadden gedaan, de stuff kwam erbij. Dus waar ik eigenlijk vandaan kwam, daar wilden zij toen naartoe; ik zocht het in een andere richting, die van het terrorisme. In de Stefanstrasse heb ik niet meer gewoond.

4. Wieland-kommune

— het begint — alledag — maakt 2, 3, vele Vietnams — het eerste broeinest van de stadsguerrilla — de eerste hit-and-run-akties —

Ik woonde toen bij de SDS. Er begonnen zo van die kleine akties, ergens vloog 's een molli naar binnen, dan gebeurde er weer iets anders; er waren dus al meer mensen, die het idee hadden opgepakt. 't Was met Pasen '68 dat er verschillende dingen gebeurden. Weliswaar nog erg dilettaanties, het zat allemaal nog niet goed in elkaar, maar je zag de richting. Het begon. Je staat er niet alleen voor. En de gezamenlijke ervaringen van Pasen '68 hebben zich later doorgezet.

Op zoek naar mensen werd er een groep gevormd rond de Wieland-kommune (kommune in de Wielandstrasse). In het begin was het nog een leefgemeenschap, aanvankelijk van marxistische universitaire werkgroepen; Georg (von Rauch) woonde er ook. Later ontstond er een kring van buitenaf, en wij namen onze intrek in de Wieland-woning. We waren zo'n 10, 20 mensen, waaronder 3 kinderen, we hadden 8 kamers en leefden van roofdrukken en winkeldiefstallen. Iemand had 's — omdat we nooit geld hadden — z'n vader uitgenodigd. Helaas, we hadden net een enorm buffet bijeen gejat, een tafel vol kaviaar, zalm, slaatjes en champagne. De oude komt binnen, ziet dat en zegt, dat hij zich zoiets niet kon veroorloven, en natuurlijk geeft hij geen cent. We hebben een hele tijd bewust niets betaald voor ons eten, maar reden rond van de ene supermarkt naar de andere, met achterin een grote kist, en we jatten wat we nodig hadden.

Het was gewoon een nieuw opgezette groep, je was niet meer in een kring met een vast patroon, met duidelijke fronten, zoals in de K1, maar eigenlijk was er een intensiever beleven van het kommune-idee; dat waren voor mij de ervaringen in de Wieland-kommune.

We sliepen allemaal in één kamer, wat het afbreken van sexuele remmingen

bevorderde. Door die roofdrukken kreeg je ook een heel andere relatie tot werken. Je zag, als werken je echt bezighield, dat de opbrengst dan ook een andere betekenis voor je had. We hadden er plezier in, het was echt goed. Daarvóór was mijn relatie tot werken behoorlijk verpest. Dat heb ik toen ontdekt, d'r zijn toen ontzaglijk veel goeie dingen gebeurd. Er werden weer heel gewone reproductieverhoudingen tot stand gebracht binnen een gemeenschap, er werd gewerkt voor een gezamenlijk inkomen, dat is een kompakte geschiedenis, toen is ook het isolement verdwenen, helemaal. Die roofdrukken hebben we in de mensa van de Uni of de TU en in de politieke boekwinkels verkocht.

In het begin had je in de Wieland-kommune als theoretiese achtergrond voor de terreur de ervaringen van de afgelopen jaren, van '66 tot eind '68, de ontwikkeling van geweld binnen APO-kringen, de straatgevechten van de studentenbeweging, toen het openbaar ministerie liet zien, dat ze tot alles in staat waren; als je ergens tegenaan schopt, komt meteen weer het fascistiese gezicht tevoorschijn.

Aan de andere kant had je de overwegingen, dat er geen revolutie zonder geweld is, want een revolutie is altijd de geboorte van een nieuwe maatschappij.

Die hele geschiedenis heeft te maken met de imperialisme-theorie die zegt, dat de strijd niet meer in de eerste plaats vanuit de metropolen gevoerd wordt, niet meer alleen de zaak van de arbeidersklasse is, maar dat het binnen de metropolen vooral de avant-garde is, die haar solidariteit met de derde wereld tot uitdrukking brengt. Omdat zij zich in het hoofd van het monster bevindt, kan zij daar de grootste schade teweegbrengen. Ook al staan de massa's in de Europese metropolen niet aan de kant van de revolutie, omdat de arbeidersklasse bij ons geprivilegieerd is en deel heeft aan de uitbuiting van de derde wereld, dan is er voor hen, die hier de avant-garde vormen, die hier aan de strijd deelnemen, de mogelijkheid om de infrastructuur van het imperialisme te verpletteren en het apparaat onklaar en kapot te maken.

Ook de ervaringen in Parijs '68, toen daar de tanks wilden ingrijpen, De Gaulle had toen de in Duitsland gestationeerde troepen naar Parijs gehaald, omdat zij het betrouwbaarst waren. Toen maakten we een konkrete situatie mee, je had de bruggen kunnen opblazen, zodat de treinen met de tanks Parijs niet konden bereiken, want zij hadden een bloedbad — net als bij de Kommune van 1871 — kunnen veroorzaken, wanneer ze in de strijd waren geworpen. Een Europese zaak dus.

Aan de andere kant leerde je weer van boeken zoals *Briefe an Rudi D.*, waar we het al over hadden, of Robert Williams *Stadsguerrilla*, Debrays *Revolutie binnen de Revolutie*, Mao's werken of Che Guevaras *Laten we 2, 3, vele Vietnams maken* – dat was de centrale leuze. Dit leverde in het begin zo de theoretiese achtergrond van de Wieland-kommune.

Binnen de kommune vormde zich toen een kring, die een eerste cel voor de stadsguerrilla wilde opzetten. Sommigen begonnen al uit te kijken naar betere zaken dan molli's, bommen dus. Er was nog een andere groep in de stad in die tijd, die had een zender gebouwd, waar we ook gebruik van maakten.

De eerste grote zaak naar buiten was bij het bezoek van Nixon. We reden met de illegale zender door Berlijn en zonden uit dat ik op de route een bom had gelegd om Mr. Nixon 's te laten schrikken. Die heb ik zo gedeponneerd, dat ie niet per ongeluk voorbijgangers kon treffen, gewoon als een teken dus. Het ding had hem in zijn gepantserde wagen ook nauwelijks kwaad kunnen doen, zo goed was ie niet, maar we hadden een signaal gegeven. Het was een tijdbom en die hadden we weer van Peter Urbach. De nacht ervoor in de RC, daar hadden we elkaar ontmoet, bij de teach-in over het Nixon-bezoek. Urbach heeft ons toen een pracht van een tijdbom in een plastic zak gegeven, en die heb ik toen meteen daar naartoe gebracht.

Tegelijkertijd werden er in Berlijn waarschuwingen uitgedeeld 'Wees voorzichtig, laat geen vreemden in uw woning'. Dat was eigenlijk de eerste grote oefening van de politie voor noodsituaties. Dat de Verfassungsschutz ons via Urbach de bom in handen had gespeeld, dat hadden we indertijd helemaal niet door, we waren verlengstukken voor een bepaalde strategie van de cops.

Er waren nauwelijks mensen, van wie je technies iets kon leren, je moest het allemaal zelf voor elkaar krijgen. Maar de vorm van de actie, de planning, organisatie, dat is het belangrijkste bij zo'n zaak. Dat leer je alleen door kleine stappen in de praktijk.

Die Nixon-bom werkte natuurlijk niet, een draadje van de ontsteking zat los, dat hadden we niet gezien. Die hebben we de volgende nacht weer opgehaald, en toen verstoopt. Een paar dagen later kwam de huiszoeking. Ze gooiden de hele troep ondersteboven, maar ze vonden niets. De bommen lagen in de keukenkast. Ook bij de K1 was huiszoeking. In de K1 vonden ze wel zo'n soort bom. Die had Urbach daar ook naartoe gebracht,

Rainer en Dieter werden gearresteerd. Toen maakten we posters 'Vrijheid voor Kunzel en Langhans', en met Pasen '69 hebben we de demonstratie naar Moabit (waar de gevangenis is) georganiseerd, die is toen op een straatgevecht uitgelopen, en ook één op de Kudamm. Ondertussen werd de toestand nog militanter door de straatgevechten bij de Tegeler Weg (vanwege de zitting van de Berlijnse Balie, die over uitsluiting van de advocaat Horst Mahler, later RAF-lid, besliste; Mahler werd uitgesloten). Dat was op 4 november, toen voor de eerste keer iedereen in een gesloten front gewelddadig optrad tegen het geweld van de overheid. Dat was dus al een hoger stadium van militantie dan met Pasen.

130 Polizisten bei Straßenschlacht verletzt

Aufgepeitschte Jugendliche üben Terror aus

Daar waren ook rockers bij, voor een deel uit mijn klas, die kende ik allemaal uit het Märkische Viertel, die rockers waren vroegere schoolvrienden van me, die kwamen ook vaak in de Wieland-kommune in die tijd.

(5)

De ontwikkeling van het terrorisme, daar zat toen wel schot in bij de Wieland-kommune. Het was belangrijk, dat we daar verder aan werkten.

De groepsproblematieken hebben uiteindelijk toch weer geleid tot het falen van de Wieland-kommune.

Binnen de groep had je aan de ene kant nu eenmaal een kommune.

Wij, het gedeelte dat op die terrorisme-trip zat, wij waren al

(6)

zover, dat wij eisen zoals een verdere uitwerking van de ervaringen in de kommune of een afbreken van de burgerlijke gedrag patronen, dat we dat dus afwezen. Wij zaten al weer op die trip, dat we zeiden, als je de politieke praktijk goed bedrijft, los je dat vanzelf wel op. Dus de kommune niet als de enige vorm van de praktijk zien, maar de ervaringen en energie, die je put uit die leefgemeenschap, meteen naar buiten brengen en in de politieke praktijk gebruiken. Dat was gewoon een voortzetting van de ervaringen uit de K1. Daaraan is de K1 kapot gegaan, dat ze zeiden, wij spelen kommune, dat is het; maar niet alleen dat, het werd steeds abstrakter, dus alleen nog maar nachtelijke psycho-diskussies, dat levert tenslotte niets meer op.

Die politieke praktijk hoeft geen terrorisme te zijn, dat kan van alles wezen, kinder-kreche of noem maar op. Maar wij waren toen op dat gebied actief, wij zagen het als politiek werk, binnen het hele kader. Dat is niet de hele zaak, maar een onderdeel, en dat willen wij doen. Dat waren de moeilijkheden, die ertoe leidden, dat de Wieland-kommune uit elkaar viel. Hoewel er goede ervaringen waren opgedaan. We waren begonnen af te rekenen met het dilettantisme. We hadden depots aangelegd, en we hadden verbindingen opgebouwd. De zaak zag er al anders uit, we hadden gewoon de eerste ervaringen opgedaan, ook met hit-and-run-akties. We hadden de eerste ingang gevonden, we waren begonnen het dilettantisme onder controle te brengen.

5. Hasjrebellen

– een goeie dag begint met een goeie joint – uit een loslopend zootje ontstaat de Centraalraad van de Hasjrebellen – Zodiak – Obdach – stenen – molli's en dan boem – Release – 883 – gevangeniskamp Ebrach –

In die tijd raakte de stuff in, die zich toen ongelooflijk snel verbreidde, daarvoor waren er niet veel mensen in Berlijn aan de stuff, maar in '68 begon die zaak grote omvang aan te nemen.

Ik had daarvoor wel eens een joint gerookt, maar er was gewoon weinig te krijgen, je nam 's een keer een trip of zo – en toen ineens werd er steeds meer stuff gebruikt. Ook bij ons in de Wieland-kommune had je figuren die zeiden, alleen nog maar stuff roken en dan leren kommuniseren. Die zaten dan in een kringetje samen te blowen en zeiden, wat zijn we tof. Wij zeiden, ook de stuff moet je bij je praktijk betrekken, geen aparte toestanden meer, maar alles bij elkaar voegen, in het kader van de nieuwe mens, die uit de strijd moest ontstaan. Dat er geen specialisatie meer is, dat de taakverdeling in al haar facetten wordt afgeschaft. Stuff roken alleen brengt je ook niet verder.

De zaak zat zo, dat veel van mijn vrienden, die ik van Pasen '68 en zo kende, meer politiek werden, mensen van de Gedächtniskirche, ook mensen die altijd al stuff hadden gebruikt, omgeturnd of hoe je ze wilt noemen, die ook altijd in de Wieland-kommune kwamen.

Er werd toen een nieuwe groep gevormd. Daaruit ontstonden de Hasjrebellen. We zeiden, helemaal geen privé-woningen meer. De afbraak van het privébezit zover doorvoeren, dat je alleen nog maar dát bezit wat je aan je lijf draagt, en zo trekt dan een hele groep door de stad. Woningen waren er intussen genoeg. Je gaat ergens naar toe, daar ben je dan thuis. Je hebt genoeg mogelijkheden om te wonen – gewoon een rondzwervende troep rebellen.

HET IS TIJD DE BOEL KAPOT TE SLAAN!

In Berlijn bestaat sinds enige tijd de CENTRAALRAAD DER RONDZWERVENDE HASJREBELLEN. De Hasjrebellens zijn de strijd aangegaan tegen de terreur van de politie en de drugbrigade. Ze hebben openbare smoke-ins, demonstraties bij ontwenninginstituten, vergeldingsakties tegen de politie, rechtsbijstand voor vervolgte blowers en een artsenteam voor uitgeflipten georganiseerd.

De HASJREBELLEN vormen de militante kern van de Berlijnse subkultuur. Zij bestrijden de moderne slavernij van het laatkapitalisme. Zij vechten voor een eigen vrije beslissing over je lichaam en je levensstijl.

SLUIT JE AAN BIJ DEZE STRIJD.

Vormt militante kaders in de dorpen en metropolen, neemt kontakt op met andere groepen.

Heb schijt aan deze maatschappij van senielen en taboes. Word wild en doe mooie dingen. Have a joint. Alles wat je ziet, en bevalt het je niet, maak het kapot!

Durf te strijden, durf te winnen.

**Met anarchistiese groeten,
de Centraalraad der rondzwervende Hasjrebellens.**

ZET JE HAAT OM IN ENERGIE

In het stadium waarin de imperialistische veldtocht van de Yankees in Vietnam een slag in de lucht is, roept links op tot een wereldwijd protest. Zaterdag, 15.11.69 is de Vietnam-demonstratie, daarvoor is er een teach-in in de grote zaal van de Universiteit. Welke vorm moet onze solidariteit hebben? Of we van de Vietkong geleerd hebben, moet en zal zaterdag en daarna blijken. Zaterdag kunnen we deze verrotte maatschappij bedanken en onze frustraties ontladen.

Zaterdag kunnen we ons oefenen in de strijdbare solidariteit met de revolutionaire bewegingen van de derde wereld: Vietkong, El Fatah, Tupamaros etc.

Want de eerste kern van de stadsguerrilla in de westerse metropolen kan zich alleen in de strijd ontwikkelen. Vorm revolutionaire en subversieve cellen, bind de gewapende strijd aan tegen het onmenselijke systeem van het laatkapitalisme. Kreëer ook hier de voorwaarden voor een revolutionaire volksoorlog.

Zet je haat om in energie!

Strijd zaterdag op straat, oefen in de nachten ervoor massaal terreur uit in alle uithoeken van de stad! Goede doelwitten zijn: vestigingen van Amerikaanse concerns, banken, steunpunten van de smerissen, en alles wat de mens tot slaaf maakt. Laat aan iedereen zien die het nog niet wist, dat je solidariteit met daden en niet alleen met woorden bewijst.

I THINK THE TIME IS RIGHT FOR A VIOLENT REVOLUTION.

*DE JONGENS GOOIEN VOOR DE LOL
MET STENEN NAAR KIKKERS,
DE KIKKERS STERVEN IN ERNST.*

met anarchistiese groeten

HET ZWARTE FRONT

Is 'Hair' een waardige representant van de subcultuur?

Nee! We weten zelfs, dat 'Hair' alleen met het image van de subcultuur optreedt om kapitalistische behoeftes te bevredigen. Wij, de Berlijnse subcultuur, o.a. leden van de Centraalraad der rondzwerfende Hasjrebellen, identificeren ons niet met de 'Hair'-groep.

Nog steeds smeult de ware subcultuur ondergronds, verboden op illegaal verworven verdiepingen.

'Nog steeds' wil zeggen: vóór Zodiak, Obdach etc. werden gesloten.

Met de sluiting van Zodiak, Obdach etc. laat de Senaat duidelijk zijn ware houding tegenover de subcultuur blijken.

Het optreden van 'Hair', deze pseudo-subcultuurgroep, probeert nu naar buiten toe te demonstrenen: West-Berlijn, 'de vrije stad' geeft ruimte aan iedereen!

WIJ EISEN OVERDRACHT VAN DE 'BEAUTYFUL BALLOON' AAN DE ECHTE SUBKULTUUR. MOCHT DAT NIET GEBEUREN, ZULLEN

WE WETEN TE VERHINDEREN, DAT DAAR NOG VERDER DE ÉÉN
OF ANDERE KOLERE-TROEP TEN TONELE WORDT GEVOERD

Smijt de toeschouwers op straat, tot ze schreeuwen, krijsen en alles
verbrijzelen, wat de mens tot slaaf maakt.

Hasj, opium, heroïne voor een zwart West-Berlijn!
Centraalraad der rondzwervende Hasjrebellën.

EEN REGEN VAN STENEN VANUIT HET 'ONDOORGRONDELIJKE'

Eergisteren, op 26.6.69 hebben de smerissen een klopjacht tegen ons, 'kriminele en a-sociale elementen', op touw gezet. 145 van onze mensen hebben ze opgepakt, 5 houden ze nog steeds vast. Zij zijn net als velen vóór hen in de lik, het gekkenhuis of in een jeugdkoncentratiekamp verdwenen. Niemand van ons heeft zich hiertegen verzet.

Gisteren, bij de avondlijke razzia, begonnen tenminste een paar van ons zich te verzetten. 'Met een regen van stenen begroetten ongeveer 70 jeugdige personen in de afgelopen nacht voor het café "ondoorgroendelijk onderdak voor reizigers" bij de Fasanenplatz in Charlottenburg twee surveillance-wagens van de politie. Drie agenten werden gewond. De politie-wagens liepen aanzienlijke schade op.' Eigenlijk waren we met veel meer dan 70 mensen. Maar velen van ons stonden idioot en verbaasd op de stoep te kijken.

OM ONS IN DE TOEKOMST BETER TE KUNNEN VERZETTEN
OM ONZE ONTMOETINGSPLAATSEN TE HANDHAVEN
EN ÜBERHAUPT OM ELKAAR BETER TE LEREN KENNEN

ontmoeten we elkaar op zaterdag, 5 juli 1969 voor de

EERSTE WEST-BERLIJNSE SMOKE-IN

in de Tiergarten achter de dierentuin.*

Meenemen: Instrumenten, dope, platen, dekens, pick-up met batterijen, tape-records en waar je verder nog plezier in hebt.

CENTRAALRAAD DER RONDZWERVENDE HASJREBELLEN

P.S.: Alle citaten uit 'Der Abend', een Berlijnse krant.

* De Tiergarten is een groot park dat in het gelijknamige distrikt ligt. De dierentuin (Zoo) ligt aan de rand van de Tiergarten.

Kameraden, de situatie is ernstig, wij bevinden ons in een fase van de strijd, waarin niet wij bepalen wat er gebeurt, maar het ritme aan ons wordt gedikteerd.

Wat de politie sinds weken met ons doet, is mensenroof, chantage en willekeur. Wij bevinden ons in de fatale 'vandaag jij – morgen ik'-situatie. Veel goede figuren zijn onder mensonwaardige omstandigheden gearresteerd. Zij werden opgesloten of gewoon in een ontwenningsinstituut gestopt of met de meest gore methodes onder druk gezet. Men wil ons op een duister, gemakkelijk zijspoor neerpoten, men wil ons isoleren, ons demoraliseren.

Men wil ons kapot maken!

Nu is het aan ons weer vat op de situatie te krijgen. Wij moeten onze vervolgers in angst en onzekerheid storten.

Wij moeten ons van de meest onberekenbare en succesvolle methodes bedienen. Ons devies: Terreur zonder maat geeft mateloos plezier – en we zullen zien, of we dan nog steeds als vogelvrijen zullen worden behandeld. We moeten verstandig en beheerst zijn; we moeten uit de schaduw tevoorschijn treden, toeslaan en weer in de schaduw verdwijnen.

ALLEEN DOOR ONS ZELF WORDEN WE VRIJ EN HIGH!

Met anarchistiese groeten

Centraalraad der rondzwervende Hasjrebellens

Wij demonstreren onze solidariteit met onze opgesloten vrienden!

LEVE DE SUBKULTUUR

**DIE MILITANTEN
PANTHERTANTEN
TERROR
SCHON VOR
RAUSCH-
GIFT
KANNTEN!**

(gaat over afkick-hulp door de Black Panthers)

Het was een goeie tijd, de hele zomer '69 tot begin '70, haast een jaar lang trokken we door Berlijn. Je had alleen een stuk stoff op zak en een Dietrich (soort looper die prakties alle konventionele sloten opent) en een beetje geld, een paar toffe kleren aan je lijf, en zo trok er permanent een groep mensen rond. Toch waren we zó georganiseerd, dat we iets konden doen.

Natuurlijk liepen er toen ook akties, zo ontstond 883, het underground-blad, daar hebben we meteen aan meegedaan, elke week artikelen erin gepubliceerd.

We begonnen toen deze loslopende troep een naam te geven. Dat werd de *Centraalraad van de rondzwervende Hasjrebellen*. We zeiden, we roken stoff, dat is belangrijk. En rebellen, natuurlijk waren we dat, centraalraad was gewoon een satire op de toenmalige politieke klubjes, omdat die zich allemaal centraalraad noemden. Er waren dus alvast honderden 'centraalraden', dat was dus duidelijk ironies, die term.

De theoretiese basis vormde Mao's *Over de mentaliteit van rondzwervende rebellen-benden**; uit die zogenaamde roversbenden had hij samen met Tsjoë Té de eerste kaders van het Rode Leger opgebouwd, en wij hebben die tendens aangegrepen en onze agitatie zo gericht, dat de gedeeltelijk nog a-politieke hasjrokers zich van hun situatie bewust werden. Dat was basisarbeid die wij hebben verricht.

De Wieland-kommune en de K1 — we hebben altijd samen gewerkt — had als doel, uit dit lompenproletariaat de eerste kaders van de stadsguerrilla te vormen. Zich niet met een groep ergens in een woning terug te trekken, maar bewust de stap naar buiten te maken, met al die andere mensen leven, die altijd gekriminaliseerd worden, die ook een protesthouding hebben, die hetzelfde bewustzijn hebben, alleen verkregen vanuit een ander vlak. D'r waren mensen bij, die hadden hetzelfde soort politieke ervaringen als ik. Daar had je niet zo'n breuk tussen klassen, standen en dergelijke, dat paste allemaal heel goed in elkaar.

We begonnen ermee niet abstrakt te zeggen, jij moet nu in de stadsguerrilla strijden, maar we moeten een analyse maken en de problemen daar aanpakken en toespitsen, waar ze dag in dag uit konkreet zijn voor de mensen, de dagelijkse konfrontatie met de politie.

* Zie blz. 144.

Bij de studentenrevolte ging het in het begin om de imperialisme-analyse, maar hier hebben we dat op de konkrete levensomstandigheden van de mensen kunnen richten. Je had de theorie dat het imperialisme* gelijktijdig ook in de metropolen bestreden moest worden. Dat was de theorie waar het om ging, er moest gestreden worden, de guerrilla moest van start gaan, afgezien van alle andere ervaringen die men had opgedaan, en tegelijkertijd moest je die strijd ook richten op de konkrete verhoudingen. Men strijdt niet, omdat in Vietnam gestreden wordt, dat kan je van niemand eisen, dat is pure nonsens. Anderen hebben het met de rockers geprobeerd, en wij hebben het op die manier gedaan.

Bepaalde dealers zagen we niet graag, lui die alleen hun poen wilden halen. Maar we hebben ook zelf gedeald, je moest tenslotte ergens van leven; wij kenden veel mensen aan wie we stuff verkochten, dat was het enige wat we überhaupt nog hadden. Je leefde echt met en van de stuff.

D'r waren toen van die kroegen als *Zodiak*, of *Ondoorgrondelijk Onderdak voor Reizigers* (doorgaans *Obdach* genoemd) in de Fasanenstrasse, en daar begon het, kregen we het voor elkaar de zaak op een militant plan te tillen. Als de smerissen kwamen om een razzia te houden, hadden we buiten alle mensen bijeengebracht en de straat opengebroken. Dat ging heel goed met de Dietrich's, die we altijd bij ons hadden, een rebel heeft geen honderden stuks gereedschap nodig, je moest steeds universeler worden met je

Steinhagel aus dem „Unergründlichen“

Eigenbericht „Der Abend“

Mit einem Steinhagel empfingen in der letzten Nacht etwa 70 junge Leute vor dem Lokal „Unergründliches Obdach für Reisende“ am Fasanenplatz in Charlottenburg zwei Einsatzfahrzeuge der Polizei. Drei Beamte wurden leicht verletzt, an den Polizeiwagen entstanden erhebliche Schäden. Drei Beteteiligte wurden festgenommen. Bei einem von ihnen, dem 19jährigen Alfons Sch., wurde eine Masse gefunden, bei der es sich vermutlich um Haschisch handelt. Der Fund wird zur Zeit von der kriminaltechnischen Untersuchungsstelle untersucht. Gegen Sch. läuft bereits in Nürnberg ein Untersuchungsverfahren wegen Rauschgiftbesitz. Sch. ist bei der Kommune I in Moabit als Untermieter gemeldet. Die Polizei war alarmiert worden, weil vor dem Lokal Passanten belästigt und vorbelfahrende Autos mit Steinen beworfen worden waren. In der vorangegangenen Nacht war das Lokal bereits Ziel einer Razzia.

mogelijkheden. De stenen werden uit de straat getrokken, ergens stond een auto met een politiezender, daar gingen we dan op af om ze op een afstand te houden. Er werd toen nauwelijks iemand gearresteerd, er werd ook geen stuff meer in beslag genomen, dat was tenslotte ook de basis van je bestaan, als je die op elke hoek van de straat moet weggooien, dan word je gek.

Ook hadden we kontakt met advocaten, die zich bij de processen voor de mensen inzetten, die hebben geholpen. Artsen werden gevonden, die in noodgevallen hielpen, als iemand 's een overdosis had genomen. Je kon ook niet altijd naar een openbaar ziekenhuis rennen.

Aan de andere kant werd geprobeerd een soort release-werk te doen, dus de mensen van het spuiten af te helpen en te onttrekken.

De methodes, die de Black Panthers in Harlem toepassen, die hebben ons daartoe aangezet. We zeiden, de verslaafde spuiters kan de gun met de gun verruilen. Dat was het politieke aspekt, dat we zeiden, als je de spuit wegdoet, neem in plaats daarvan een schietijzer in de hand. Ze hebben je toch al kapot gemaakt. Later heeft toen het S(ozialistisches) P(atienten) K(ollektiv) in Heidelberg daar weer verder aan gewerkt. Dr. Huber, die op die manier zijn patiënten heeft omgeturnd.*

We zeiden ook steeds, vrij entree in al die tenten waar we steeds naartoe gingen. Elke arbeid werd in het openbaar verricht en was meestal georiënteerd op het model van de Black Panthers in Harlem of Berkeley. We hebben ook brochures uitgegeven of we gingen naar popfestivals en hebben daar pamfletten uitgedeeld, waarin we ons werk uitlegden en de akties die aan de gang waren, motiveerden. In 883 schreven we elke week artikelen en we hielden meetings, waarmee we de stuff-markt wilden kontroleren, zodat er geen dealer-maffia kon ontstaan. Toen was de markt nog in handen van de kleine dealers, de groten kwamen er nog niet aan te pas. Tegenwoordig is het de Persiese maffia, die de hele dope-handel in Duitsland kontroleert; toen waren het nog gewone figuren,

* SPK-Heidelberg is een poging de psychiatrie onafhankelijk van de gevestigde orde te bedrijven, de patiënten en therapeuten zelf de therapie te laten organiseren en zich niet te richten op aanpassing aan een het ziektebeeld bevorderende maatschappij.

Het SPK wordt stelselmatig onderdrukt, eerst door verwijdering uit het universitaire ziekenhuis en andere financiële sankties, vervolgens door arrestaties en andere politionele en justitiële terreurmaatregelen. Zie ook: *SPK, aus der Krankheit eine Waffe machen*, uitgegeven door Trikont, München.

langzamerhand kreeg je toen de opkomst van de Perzen, begin '70 ging dat van start.

In de *Zodiak* was 's zo'n konfrontatie met de eerste dealer-maffia. D'r waren altijd van die mensen die zeiden, 'wil je een kilo kopen', en dan gaven ze je een sleutel van een locker, als je daar dan kwam, was ie steeds leeg, zat d'r geen gram in, logies. Toen hebben we hun auto's voor de deur omgegooid en in brand gestoken. Want die hadden ze tenslotte op deze manier bijeen gejat.

Bij zo'n zaak was ik een keer op een meskaline-trip, en toen kwamen er mensen binnen die vroegen, 'hoor 's, hoe steek je zo'n auto in de fik?'. Ik ben toen naar buiten gegaan en zei, 'nou gewoon, de benzinedop open, dan flikker je de auto om en je gooit een lucifer in de benzineplas.' Dat deden ze en het fikte prachtig. Iedereen liep weg toen de politie kwam, maar ik kon niet meer weglopen. Die vlammen op die trip, begrijp je, ik ben gewoon blijven staan en heb ernaar gekeken, maar ik voelde me toen heel rustig en veilig, ze lieten me gewoon heel rustig staan. Mij is echt niets gebeurd. Alle anderen zijn weggerend. Zulke dingen zijn voorgekomen.

We hebben ook charming-akties voor de bevolking gevoerd, dan gingen we buiten het centrum en hebben die radarwagens omgegooid, die de auto's fotografeerden als ze te hard reden. Toen zijn ze met schietijzers achter ons aangerend, de smerissen. Op de Tempelhofer Ufer, daar stonden ze altijd.

En het opzetten van die hinderlagen! Vanuit plaatsen, waar de smerissen steeds razzia's hielden, belde dan een meisje van ons op en zei, 'moet u eens luisteren, er wordt hier bij een apotheek ingebroken, u moet een wagen langs sturen'. Dan kwamen er twee politie-auto's en iedereen stond klaar op de hoeken van de straat met stenen en molli's, en dan boem! Op de politie-radio kon je meeluisteren, 'hier Berta X aan Berta 3, uw wagen staat in brand'. Ze hebben ook een keer geschoten, bij (de underground-kroeg) Mr. Go is zelfs 's iemand geraakt. Toen schoten ze midden in de menigte, het werd hen toen toch teveel. Dit soort zaken haalde nooit de krant, als ze echt gebruik maakten van hun schiettuig. Dat waren dus de straatgevechten, die waren er toen elk weekend.

Onze tactiek was natuurlijk dat mensen die permanent in een militante situatie leven, open komen te staan voor hit-and-run-akties, dat er een verbinding tot stand komt.

Wij organiseerden de eerste smoke-in's in de Tiergarten, Georg at 's zoveel hasj-cake, dat hij onder de struiken bleef liggen.

Op dezelfde manier begonnen we toen steeds meetings te organiseren van iedereen uit de scene en we gingen in een gesloten blok naar de Vietnam-demonstraties. Dat was ook onze zaak. Wij hebben de mensen voor politieke zaken geactiveerd en op straat gekregen, soms verschenen we met drie-, vierhonderd man, zo hebben we aan alle Vietnam-demonstraties meegedaan.

Daar komt nog bij, dat erg veel lui die al in de hippy-tijd hadden meegedaan, dat die toen een stap verder gingen en daadwerkelijk de eerste kaders vormden voor de stadsguerrilla, bv. Petra Schelm was iemand die er in 't begin al steeds bij was en toen later naar de R(ote) A(rmee) F(raktion) ging. Zij was ook de eerste die gedood werd. Het was echt de eerste golf, die het meest konsekwent doorging. Daar zat een ontwikkeling in: dat proces hadden we toen toch goed door. Als je goed bezig bent, dan heb je zo'n overzicht dat je dit soort toestanden en processen goed kunt analyseren en afwikkelen. Alleen daarin ligt een kans voor een revolutie, als je vanuit dit bewustzijn iets kunt maken. Net als toen we later die parades van de Amerikaanse troepen verstoorden, dat was ook een massale aktie, die via 883 op touw was gezet. Tenslotte hadden we 883 helemaal in handen, we gaven elke week 10 tot 12 duizend exemplaren uit, dus het grootste Duitse undergroundblad, met de hoogste wekelijkse oplage.

De Centraalraad, die natuurlijk in feite niet bestond, dat was gewoon alleen maar een los groepje mensen, K1-figuren dus, een paar van de Wieland-kommune en 't soort types die er de hele tijd omheen hingen, die vormden de vaste kern. Die deden ook steeds de militante akties op straat, sure, daar had je duidelijk de propaganda van de daad.

We zeiden, het is beter meteen een barrière op te bouwen en ons te beschermen met onze eigen strijdvaardigheid, beter dan elke nacht in de Gothaer Strasse (hoofdburo van politie) te zitten en je te laten aankotsen en er met de gummiknuppels van langs te krijgen. Dat was eigenlijk zo de Hasjrebellentijd.

Voor deze kerngroep ontstond toen de naam *Blues*, later werd dat een vaste term in de Berlijnse underground. De Blues was eigenlijk de Centraalraad, daar hoorden alle kleurrijke figuren bij, half subkultuur, half polit-underground. Blues dus, omdat we door deze stadions zijn

gegaan, via de kulturrevolutionaire golf politiek zijn geworden, niet zozeer door de politiek, maar meer door kulturele zaken, die al jaren speelden. We hadden bv. in Amerika altijd de popgroep MC5 als voorbeeld, de White Panthers uit Detroit, de enigen blanken die meededen aan de ghetto-opstanden en in hun muziek die zaken gepusht hebben. John Sinclair en dat soort mensen. Later heeft de Westberlijnse politie ook een terreurgroep MC5 gezocht. Er waren überhaupt leuke dingen met namen, toen ze honderden mensen en groepen zochten, terwijl het steeds dezelfde club was die elke week een nieuwe naam had.

In dit klimaat was de tendens het zo te laten en door te gaan met de Hasjrebellens-zaak. Het was niet onze bedoeling om nu een echte stads-guerrilla te maken en een groep te vormen die dat soort acties voorbereidt, het idee was veel meer te streven naar een eenheid van samenleven en handelen, en wat daar dan uit volgt; daarvanuit wilden we aan een breder kader werken.

Toen was duidelijk te zien, dat deze scene steeds verder uitgroeide en dat er ook overeenkomsten waren met de studentenbeweging. Door de Vietnam-demonstraties en zo kwam je bij elkaar. Er was duidelijk een steeds verder samengaan, er had zich één scene kunnen ontwikkelen, net als in Amerika, waar niet die totale scheiding tussen politieke scene en subcultuur werd gemaakt. Die ontwikkeling had zich toen ook in Europa kunnen doorzetten en de scheiding had kunnen wegvallen.

Daarbij komt, dat uitgerekend toen die M(arxisten)-L(eninisten) clubs werden opgericht, die drugs en elk extaties moment duidelijk afwezen. Zij vervielen eigenlijk in een nostalgie naar de jaren '20. Zoiets als de KPD onder Thälmann, een zaak die echt afgesloten is, die toen al verkeerd bleek te zijn, die echt niet meer bij deze tijd past, waar geen leven meer in zit, maar waar ze alleen nog maar nostalgiese gevoelens botvieren. Aan de andere kant had je daar ook een sterke terugkeer naar burgerlijke levensvormen.

Die zeiden ook altijd, met deze mensen willen we niets te maken hebben. Wij waren in die tijd de eerste groep, die militant op straat was, de enige beweging die in de lift zat.

Toen is een deel van ons voor een paar maanden naar Londen gegaan, voor de zomer. Wij hebben toen de Engelse scene bekeken, hoe dat loopt en zo, en ook de release-huizen.

Uit deze Londense geschiedenis ontstond later Release Hamburg, die een ander programma hadden dan wij, dat was ergens ook goed. Ze hebben fabrieken gehuurd of gekraakt, zoals in de Karolinenstrasse, en hebben daar een soort workshops opgezet waar de junkies een sociale basis vonden zodat ze zich konden handhaven, iets dat wij niet hadden. Sommigen openden een makro-biologies restaurant, anderen hebben genaaid, weer anderen vormden een filmgroep of iets dergelijks, daardoor hadden die mensen een echte bezigheid en een echte sociale achtergrond en konden ze beter van het spuiten afgeholpen worden. Bij ons was het zo, toen de scene inzakte, zijn er erg veel mensen teruggevallen; als er schot in zit, werden ze beter en als het stagneerde, zijn ze meteen naar hun spuit teruggegaan. Wat wij hun konden bieden was alleen de strijd, en de strijd was onregelmatig.

Release Hamburg heeft daar echt beter werk geleverd, de mensen helpen afkicken en toch niet in burgerlijke omstandigheden laten afzakken. Later hebben ze ook boerderijen op het land gehad, waar ze werkten, dat was ook een goeie zaak. Voor iemand die aan de spuit is, is eigenlijk alles beter dan een ontwenningsskuur in de stad, waar hij met valium wordt volgestampt, er weer uit komt, meteen op straat is, waar hij automaties doorgaat, omdat hij de hele tijd alleen maar op een spuit heeft zitten wachten.

Omdat wij door onze juridiese toestanden nog met die hele justitie-kampagne bezig waren, werd toen de gevangenisweek in Ebrach georganiseerd. In die tijd was Reinhard Wetter de enige politieke gevangene in de Bondsrepubliek. Hij zat in Ebrach vanwege een demonstratie in München. D'r zijn toen alle mogelijke groepjes mensen overal vandaan naartoe getrokken en hebben naast de gevangenis een gevangenisweek gehouden, oftewel, ze eisten, dat de enige politieke gevangene zou worden vrijgelaten.

Na die gevangenisweek is toen een deel van onze groep verder gereisd naar de guerrilla's in Jordanië, en daar zijn ze opgeleid; schieten en bommen maken, hoe ze daar vechten. Ze zagen hoe de mensen daar leefden en ze hebben hun problematiek uitgelegd. Aan de andere kant zei men, ga terug naar Duitsland en vertel van onze problemen, hun ging het er eigenlijk alleen maar om, dat er propaganda werd gemaakt, wapens hebben ze niet gegeven.

Die kameraden zeiden na hun terugkeer, de nieuwe mens — het gaat tenslotte om het veranderen van de mensen — vormt zich in de strijd, met het wapen in de hand. Dat is een citaat van Fanon: 'Toen ze hun menswaardigheid ontdekten, haalden ze hun wapens tevoorschijn'. Dat werd voor hen volkomen realistisch en met deze boodschap en de totale wil te strijden zijn die mensen toen uit Palestina teruggekomen.

In Berlijn ging intussen die Hasjrebellen-geschiedenis door, en het werk leverde al suksessen op. Elke week kwamen de mensen bij elkaar en bespraken de problemen; de scene werd al behoorlijk kompakt, en was ook veilig, d'r zaten geen spionnen bij. We hebben goed opgelet, omdat iedereen elkaar kende. Urbach bv. was er nooit bij, die rende in die tijd nog steeds ergens rond en begon in stuff en morfine te dealen. Dus zo leverde de Verfassungsschutz alweer aan de junkies, ze hadden een nieuwe strategie. De Verfassungsschutz trok heel wat junkies aan, hetzelfde probleem als in Harlem, daar wordt de heroïne ook door de CIA binnengeloodst, dat is ouwe koek.

Wij hadden in elk geval geen kontakt meer met Urbach, we gingen hem uit de weg en hebben de mensen ook gewaarschuwd. Het was intuïtief dat wij die vogel niet meer vertrouwden, ook omdat hij een andere levensstijl had, er doken gewoon teveel onduidelijkheden op die we niet langer konden accepteren.

6. Tupamaros Westberlin

*– begin van de stadsguerilla – sjalom en napalm –
justitiekampagne – wij waren vreselijke bluesbreakers –
het politieapparaat komt op gang – de eerste klopjachten –
Quick-verslaggever – arrestatie – heil satan –*

Toen die lui uit Palestina terugkwamen, ontstond er een breuk. De Palestina-fractie binnen de groep zei, deze geschiedenis, zoals die nu loopt, heeft geen nut. We moeten meteen concreet met de gewapende strijd beginnen. Dat wil dus zeggen de blues opgeven, niet meer deze brede scene, die open was, hoewel in zekere zin gesloten, waar een levend organisme was ontstaan.

Al die zaken laten we zitten en de gewapende strijd begint, en wel met de justitiekampagne, dus met de strijd tegen de repressie van de overheid. Er wordt niet meer concreet ingehaakt op de behoeften van al onze mensen, maar we pakken één specifiek gebied aan, wat slechts enkelen direct betreft, die al met de justitie hebben.

Het Palestina-probleem wordt naar voren geschoven, Vietnam is niet langer de ideologische bovenbouw, maar Palestina. Later in München bij de Olympische Spelen zien we in hoeverre het Palestina-probleem ook in Duitsland aktueel is.

Toen onderhandelingen over amnestie* aan de gang waren, stond ter discussie, dat we of de amnestie met bommen moesten afdwingen voor alle linksen en niet alleen voor een groepje, zodat door massale druk iedereen amnestie moest krijgen, of dat het gewoon met bommen moest

* Bij de ambtsaanvaarding van de nieuwe Bondsprezident (Heinemann) werd een – beperkte – amnestie afgekondigd.

worden verhinderd, zodat ze zeggen, aan deze waanzinnigen verlenen we natuurlijk geen amnestie. Dat had het voordeel, dat dan in Duitsland voor twee-, drieduizend studenten de vraag aktueel zou worden: in de illegaliteit, of in de bajes, en dat betekende toen, gaan we door of geven we op. Dat was natuurlijk een enorme steun voor de guerrilla-beweging geweest. Zo zagen we het voornamelijk in het begin. Later was het weer een inspelen op het overheidsapparaat of een abstrakte imperialisme-theorie. Met T(upamaros) W(estberlin) kwam er nog bij, zoals de naam Tupamaros al zegt, dat stadsguerrilla mogelijk was. Deze toen nog verse ervaringen uit Zuid-Amerika waren nog niet echt overdacht, omdat Zuid-Amerika en de rest van de derde wereld natuurlijk heel andere metropolen hebben, d.w.z. die hebben nog de chaos van een stad in de derde wereld, wat een burokraties gekontroleerde, georganiseerde hoofdstad in Europa niet heeft. Daarom kun je je in extreme situaties daar beter handhaven dan bij ons. Dat hadden we natuurlijk niet over het hoofd gezien.

In het begin wilde ik met de Hasjrebellen doorgaan. Wij hadden in de tussentijd de logistiek opgebouwd, we hadden geleerd van de fouten van vroeger, we hadden depots ingericht met alle mogelijke spullen, verder hadden we nog die zender.

Toen ze terugkwamen hadden die Palestina-mensen niets, behalve hun wil om te strijden, ze hadden geen cent, geen woning in Berlijn, echt niets. Wij waren de harde kern, en alleen wij hadden kontakt met hen. Zij waren, toen ze terugkwamen, alleen nog maar voor een paar mensen te spreken. Ze hadden korte haren, vervalste paspoorten en waren dus prakties als vreemden teruggekomen. Ze zagen d'r helemaal straight uit, je kon nergens met ze naartoe gaan. De anderen vroegen dan altijd meteen, wie is dat daar naast je, is dat geen spion? Daar moest je steeds sussen en zeggen van nee, hij is o.k., ik ken hem, we hoeven niet bang te wezen. Daardoor, dat wij de verbinding met de basis waren, ben ik toen toch met een paar mensen gaan meedoen, want in feite wilden wij natuurlijk hetzelfde.

Met de bomaanslag op het Huis van de Joodse Gemeente en het bijbehorende pamflet, *Sjalom en Napalm*, is het toen begonnen.

SJALOM EN NAPALM

Vier jaar geleden zijn de linkse bewegingen in de VS en de Europese metropolen begonnen zich massaal te solidariseren met de anti-imperialistische bevrijdingsstrijd van het Vietnamese volk. Vandaag, vlak voor de uiteindelijke en totale nederlaag van het Amerikaanse leger, demonstreren miljoenen samen met de linkse beweging voor beëindiging van de oorlog en dus voor de overwinning van het Bevrijdingsfront. Maar de uiteindelijke overwinning in de Vietnamese oorlog is het begin van een Vietnam-oorlog op alle fronten.

De volgende beslissende nederlaag probeert het imperialisme in het Midden-Oosten met alle middelen te verhinderen.

Het Europese en VS-kapitaal heeft een sterke militaire basis in het Midden-Oosten ingericht. Energiek worden de zionisten ondersteund bij hun agressieve expansie-veldtochten op Arabies grondgebied. Enkele duizenden Amerikaanse specialisten met Vietnam-ervaring werken reeds voor het Israëliëse leger als militaire adviseurs. Meer dan 40% van de Israëliëse begroting wordt voor zogenaamde defensie-doeleinden gereserveerd. Golda Meir reist door de westerse wereld en keert terug met Phantoms, Dollars en napalm. De als ontwikkelingshulp en 'Wiedergutmachung' gekacheerde miljarden uit de Bondsrepubliek zijn in de zionistische defensie-begroting ingepast. Israël is na de VS het belangrijkste investeringsland voor Duitse bedrijven. Onder de schuldbewuste dekmantel van de herstelbetalingen voor de fascistiese gruweldaden tegen de joden wordt belangrijke hulp verleend bij de fascistiese gruweldaden van Israël tegen de Palestijnse Arabieren.

De Israëliëse gevangenen, waar volgens de getuigenissen van gevluchte vrijheidstrijders Gestapo-foltermethoden worden toegepast, zijn overvol. Huizen van Arabiese burgers in de bezette gebieden en in Israël, die verdacht worden van sympathieën met het gewapende verzet, worden opgeblazen en de bewoners worden verjaagd of vermoord. In opstandige dorpen waar men verzetshaarden ontdekt of vermoedt, organiseert het Israëliëse bezettingsleger afschrikkings- en vergeldingsakties. Overvallen, massakers en massale arrestaties vinden dagelijks plaats. In de Jordaanse ziekenhuizen liggen de slachtoffers van de Israëliëse napalmbommen.

En weer weet de Duitse bevolking van niets. Springer krijgt een ere-doktoraat in Tel-Aviv en maakt Mosje Dayan tot volksheld à la Rommel.

Sinds 50 jaren vecht het Palestijnse volk voor zijn onafhankelijkheid. De 3 miljoen Palestijnse vluchtelingen, die sinds meer dan 20 jaar in ellendige tentenkampen vegeteren, zijn de strijd begonnen. Sinds 10 jaar organiseren ze de gewapende volksoorlog tegen het Amerikaanse imperialisme. Het rassistiese en zionistiese Israël verdedigt met napalm, Phantoms en Duitse tanks de olie-interesses van het VS-imperialisme in de Arabiese wereld. De fascistiese Israëliese veroveringsveldtocht in juni demonstreert aan iedere Palestijn en iedere Arabier: het imperialisme kan alleen bestreden worden door middel van een langdurige gewapende revolutionaire volksoorlog. De uitgebuite massa's in de feodale olie-sjeikdoms en de revisionistiese Arabiese staten zien niets meer in de radikale frases van hun 'leiders'. De strijd van EL FATAH laat aan iedereen zien, hoe imperialisme, zionisme en het systeem in eigen land dienen te worden bestreden. De Palestijnse revolutie is het uitgangspunt van een omvattende verandering in alle Arabiese landen. Op de 34ste verjaardag van de fascistiese 'Kristallnacht'* werden in West-Berlijn verschillende joodse monumenten met 'Sjalom en Napalm' en 'El Fatah' besmeurd. In het Huis van de Joodse Gemeente werd een brandbom gedeponeerd. Beide akties kunnen niet worden afgedaan als rechts-radikaal vandalisme, maar vormen een belangrijke schakel in de internationale socialistiese solidariteit. De theoretiese verlamming, die de linkse beweging met betrekking tot het konflikt in het Midden-Oosten kenmerkt, is het produkt van het Duitse schuldbewustzijn. 'Wij hebben joden vergast en moeten de joden tegen een hernieuwde genocide helpen.' De neurotiese, historicistiese theorieën over de in wezen niet gerechtvaardigde aanspraken van de Israëliese staat komen niet boven het nivo van dit hulpeloze anti-fascisme uit. In werkelijkheid betekent anti-fascisme solidair zijn met de strijdende feddayin.

Onze solidariteit zal geen vrede hebben met verbaal-abstrakte voorlichtingsmethoden à la Vietnam; de nauwe vervlechting van het zionistiese Israël met de fascistiese Bondsrepubliek zal door konkrete akties zonder ommezien worden bestreden. Elke herdenking in West-Berlijn en de Bondsrepubliek laat buiten beschouwing, dat de Kristallnacht van 1938 nu dagelijks in de bezette gebieden, in de vluchtelingenkampen en in de Israëliese gevangenissen door de zionisten wordt herhaald. Door het fascisme verdreven joden zijn zelf tot fascistten geworden die in samenwerking met het Amerikaanse kapitaal het Palestijnse volk willen elimineren.

* Nacht van 9 op 10 november 1938, grootscheepse pogroms in heel Duitsland vormden de inleiding voor een verscherping van de anti-semitiese terreur.

Als we de direkte ondersteuning van Israël door de Duitse industrie en de Bondsrepubliek slagen toedienen, dan werken we mee aan de overwinning van de Palestijnse revolutie en forceren we opnieuw een nederlaag voor het wereld-imperialisme. Tegelijkertijd eskaleren we de strijd tegen de als democraten verkapte fascistten en beginnen we een revolutionair bevrijdingsfront in de metropolen op te bouwen.

VOERT DE STRIJD IN DE DORPEN EN STEDEN

ALLE POLITIEKE MACHT KOMT UIT DE LOOP VAN HET GEWEER

ZWARTE RATTEN TW

Die bom in het Huis van de Joodse Gemeente was niet afgegaan en werd uitgerekend op de verjaardag van de Kristallnacht gevonden. Eigenlijk is iedereen er toen op geflipt. Ondanks het pamflet *Sjalom en Napalm*, dat het Palestina-probleem vanuit linkse gezichtspunten uitlegt, dat nl. in de nieuwe imperialisme-strategie Palestina de centrale rol speelt. Omdat Vietnam afgelopen is — de oorlog is prakties voorbij, daar kun je niet eeuwig mee aankomen — moet nu de Palestina-problematiek worden aangepakt. Dat ligt ook veel dichterbij, zoals nu ook die olie-geschiedenis bewijst, dat we hier in Europa, in de metropolen, veel meer met Israël te maken hebben dan met Vietnam. Dat moest het nieuwe zwaartepunt worden, waarop de strijd wordt gekoncentreerd. Maar voor de pers was het natuurlijk een kolfje naar hun hand, omdat het uitgerekend ook nog in de Kristallnacht was, dat Duitsers weer een bom deponeren in een joodse synagoge, dat was niet meer duidelijk te maken.

Die mensen hebben natuurlijk een fout gemaakt, dat ze ons dat niet hadden verteld, dus wij wisten d'r allemaal niets van af, die hadden alleen gezegd, wij gaan een aktie ondernemen. Ze legden ons toen uit, met deze bom zou de guerrilla in Duitsland beginnen. Nu hadden ze het voor elkaar. Ze hadden het proces op gang gebracht, alles lag duidelijk. Voor ons betekende het alleen nog maar, dat we er op tijd bij moesten zijn als we de aansluiting niet wilden missen, of zoiets. We dachten, misschien kun je dat met onze zaken verbinden. Wij doen onze akties en tegelijk doen we daar ook aan mee. We wilden met de blues verdergaan, maar tegelijk ook hen ondersteunen en dit proces mee op gang brengen, als daar dan al aan wordt begonnen.

In die tijd had ik behalve die negen maanden voorwaardelijk niets boven het hoofd hangen. Toen zijn we mee gaan doen met die justitie-kampagne.

Karl Pawla zat net, hij had tien maanden gevangenis gekregen, omdat hij voor de tafel van de rechter is gaan schijten en met de stukken z'n kont had afgeveegd. Daarvoor hebben ze hem voor tien maanden vastgezet. Die rechter was een oude SS-Obersturmbannführer, dat hebben we toen aangepakt en een bom voor z'n deur gelegd. Die ging af en de hele deur was in puin. Dat was zo'n aktie in het begin.

ZENDER TW

HIER IS DE ZENDER TW

MAAKT TWEE, DRIE, VELE VIETNAMS

The trip of the week

De operatie 'Oom Tuca-Tuca' is beëindigd. De kameraden hebben goed werk geleverd. Aan de vijand werd materiële schade toegebracht. We hebben onze eisen aan de bevolking bekendgemaakt. Alle terroristen, die aan het kommando hebben deelgenomen, zijn ongedeerd naar de basis teruggekeerd. In de zelfkritiek werd naar voren gebracht dat in het laboratorium sporen waren achtergelaten, waardoor een kameraad gedwongen was zich aan gevaar bloot te stellen. Als korrektie hebben de kameraden voorgesteld, een laboratorium in West-Duitsland op te bouwen, dat niet kan worden opgespoord.

Vandaag werd de operatie 'Grote Emmer' beëindigd. Ondanks strenge bewaking van het huis slaagde het kommando erin de aktie door te voeren. Met de techniek ging het mis. De kriminaaltechniese onderzoeksdienst is nog met de analyse bezig. De uitslag zal pas morgen aan de zender tw worden meegedeeld. Al voor het uitvoeren van de operatie waren de d(eutsche) p(resse) a(gentur) en de bonzen van het smerissen-syndikaat in het bezit van de volgende verklaring:

WIJ EISEN:

- 1. Onmiddellijke beëindiging van het proces tegen Mahler.*
- 2. Onmiddellijke vrijlating van Karl Pawla, Theo Berger en alle Hasj-rebellen.*
- 3. Onmiddellijke intrekking van de arrestatiebevelen tegen Teufel, Kunzelmann, Gebbert en de Frankfurtse brandstichters.*

4. Onmiddellijke vrijlating van Jansen, Farkasovsky en Caspari, die niets te maken hebben met de bom in het Huis van de Joodse Gemeente.
5. Onmiddellijke amnestie voor alle politieke misdrijven of helemaal geen amnestie.

Deze eisen zijn tot nog toe verzwegen.

Over de situatie van de Hasjrebellen gaf een woordvoerder van tw de volgende verklaring af:

Wij horen met vreugde, dat de kameraden Hasjrebellen van hun vroegere fouten hebben geleerd. Hun zelfkritiek heeft betrekking op de konkrete praktijk. Ze hebben niet kunnen voorkómen, dat de drug-smeris Oehmke openbare lezingen houdt – dat ondertussen buiten Hasjrebellen door de pigs worden gekidnapped – dat Oehmke ongedeerd en met intakte auto naar huis is gereden – dat ook opper-drug-smeris Schulz openbare lezingen houdt – dat ook hier niets is ondernomen. Ondanks intensieve agitatie is het de Hasjrebellen niet gelukt, de subcultuur van de matrassen op te jagen. Ze hebben daarom voor de strategie van de subversieve actie gekozen. Ze zijn begonnen zich in kleine revolutionaire cellen te organiseren. Hun eerste akties zijn in voorbereiding.

De geplande brandstichting in een school is helaas vanmorgen voortijdig ontdekt. Het scholierenfront tw zal bij toekomstige voorbereidingen van akties gedisciplineerder te werk gaan. Zoals we uit betrouwbare bron hebben vernomen, heeft een woordvoerder van de revolutionaire scholieren verklaard, 'er zijn in Berlijn minstens evenveel scholen als rechters en officieren van justitie; dan hebben we het nog niet eens over rechtse leraren'.

Tot besluit van onze mededelingen nog deze boodschap:

Alle personen die in huizen van rechters en officieren van justitie wonen, zijn voldoende gewaarschuwd. Tot nog toe is niemand gewond geraakt. Er wordt echter de aandacht op gevestigd, dat buitenstaanders in de toekomst door hun aanwezigheid in zulke huizen risico lopen.

OPEN BRIEF AAN ELEONORE K.

vervangende schoonmaakster in de Leibnitzstrasse 46

Jouw beroerde situatie, dat Jij moet schoonmaken, brengt Je in de buurt van zulke misdadigers als rechter Heinsen.

Jij maakt schoon voor een nazi, voor een SS-Obersturmbannführer, die de ring met de zilveren doodskop persoonlijk uit de hand van zijn Führer in ontvangst heeft genomen, en wel voor het feit, dat hij zijn eigen hond met

blote handen heeft gewurgd, en als majoor bij de Gendarmerie bij Parijs joden en Franse verzetsstrijders heeft vermoord. Vandaag de dag gaat hij gewoon door. Hij wil Horst Mahler uit de rechtszaal laten sleuren, hij laat Karl Pawla in de boeien slaan en in de gevangenis gooien. Wij hebben er genoeg van.

Deze heren zijn er om ons te vernietigen, omdat wij voor de bevrijding strijden.

Jullie schoonmakers kunnen niet neutraal zijn. Anders gaan jullie zelf d'r aan! Jullie moeten zelf deze pigs in elkaar slaan, ze bestelen, hun paleizen in brand steken. Vecht tegen je onderdrukkers, anders gaan jullie zelf ook d'r aan.

DAT WAS: THE TRIP OF THE WEEK VAN DE ZENDER TW

Toen had je zo'n tien, twaalf aanslagen tegen rechters, officieren van justitie, directeuren van gevangenissen en alle mogelijke personen. Elke keer was er een pamflet bij, dat werd bij de dpa afgegeven en tegelijk was er in 883 een uitgebreider pamflet, telkens dus met een andere signatuur. Toen had je van de ene dag op de andere 20 groeperingen. Dat moest suggereren, dat hier een enorm volksleger is ontstaan, dat nu toeslaat. Dus bij de politie een totale verwarring teweegbrengen en de mensen laten zien, wij zijn al een hele grote groep. Het waren natuurlijk steeds maar zo'n tien man.

Er werden aanslagen gedaan op het Amerika-Huis, het El-Al-kantoor, Amerikaanse officiersklubs, en altijd werden daarbij pamfletten gemaakt. Met die perstoestanden zat het dan zo, dat wij aan de ene kant 883 als kommunikatiemiddel hadden en de illegale zenders, die weliswaar niet zo sterk waren. Die konden altijd maar een paar blokken bereiken. We konden wel op dezelfde golflengte zitten als de televisie, niemand wist, wanneer we zouden uitzenden, zelf wisten we het ook niet, als we 's high waren, maakten we een tape en dan reden we met de auto krijsend door de straten en hebben we de nieuwslezer onze boodschap laten doorgeven. Dat was te gek, als je die nieuwslezer zag en er sprak heel iemand anders.

Aan de andere kant wilden we die zaken aan een groot publiek presenteren en hebben we altijd bij de dpa een pamflet afgegeven, waar steeds de één of andere groep zich verantwoordelijk verklaarde voor een aanslag. Die werden

dan altijd woordelijk aan de pers doorgegeven, zelfs het hele pamflet werd vaak afgedrukt. Maar daar had je natuurlijk al die tendens, dat je afhankelijk werd, aan de media werd gewoon teveel belang gehecht.

De bommen waren nu al beter, maar toch zijn er natuurlijk krankzinnige dingen gebeurd, omdat wij toch altijd blues bleven. Je moet bedenken, wij waren vreselijke bluesbreakers, zoals je het nu in comics van de *Freak Brothers* ziet, zo waren wij altijd al. Dat was natuurlijk ons grote probleem. Aan de ene kant is het heel leuk, maar voor zoiets is het erg ongunstig. Een verbinding tot stand brengen tussen een harde geschiedenis, wat zo'n strijd en onze aanspraak op verandering is, en de bluesmentaliteit, dat is ons nooit gelukt, ook tegen het eind niet.

D'r zijn toen rare dingen gebeurd, zoals toen we een heel preciese bom hadden gebouwd met allerlei schakelaars, zekeringen en ontstekingen, en we zijn er 's nachts opuit gegaan, hebben hem aan de achterkant van een bepaald gebouw gedeponeerd en zijn stralend van vreugde naar het dichtstbijzijnde studentencafé gereden en thee besteld. Net willen we gaan drinken, schiet ons te binnen, dat we de laatste veiligheidsschakelaar niet hadden overgehaald, dat

ding kon nooit afgaan. Wij weer in de auto, teruggereden en naar de bom gekropen, de schakelaar overgehaald en één stap om de hoek gedaan – we hadden natuurlijk niet meer op de klok gekeken en dus niet gezien, dat de wijzer eigenlijk al op het tijdstip van de ontsteking stond, dus we hebben ongeveer één seconde voor de explosie de veiligheidsschakelaar overgehaald, en toen we de hoek omgingen, kwam alles achter ons aangevlogen, alle getuigen keken en wij schreeuwend over de muur en met verschroeide haren in de auto en d'r vandoor. Meteen had je honderden beschrijvingen, zien er zus of zo uit, lange haren, kleurrijke kleding, was allemaal weer duidelijk.

We hadden toch al behoorlijk wat geluk. Mij is bv. het volgende gebeurd: we zeiden, we doen een aanslag. Ik ga voor het raam staan en heb een brandbom bij me. Dat was zo'n mengsel van Pattex en Unkrautex, dus een zuurstofdrager met een brandbare massa, dat heeft een napalmachtig effect, omdat het stroperig is. In plaats van eerst een steen door de ruit te gooien, neem ik dat ding en gooi het tegen de grote ruit. Maar die is zo elasties, dat dat ding terugveert. Ik sta daar en zie zo'n lichtpuntje op me afkomen, gelukkig was het winter, sneeuw, het lichtpuntje valt precies tussen mijn benen. Ik kijk ernaar, dan dooft het uit, dus een fraktie van een seconde voor de explosie is het in de sneeuw gevallen en de sneeuw heeft de lont gedoofd. Anders was ik er geweest, net als een napalm-slachtoffer. Dat maakt pfff, net een enorme flitslamp, die dingen waren vreselijk, we hadden een vreselijk mengsel ontdekt. Dus ik was twee keer bijna kapot geweest, door die eigen uitvindingen. Dat is vaker gebeurd, die toestanden zijn later steeds weer gebeurd, ook met andere mensen.

In die tijd begint natuurlijk het politie-apparaat zich te organiseren. Er was nogal wat verwarring ontstaan, niemand van hun had er op gerekend dat men ineens die richting op zou gaan, dat er plotseling zo'n zaak kon ontstaan.

In München begon het toen ook, het zag er naar uit dat het in omvang ging toenemen. TW was het centrum, Tupamaros Westberlin, en TM, dat was Tupamaros München, die hebben ook ingehaakt op de justitiekampagne om de schrijftafelmisdadigers te laten zien: je hebt geen privéleven meer; als je ons aanvalt van achter je bureau, dan zullen we je thuis pakken. Jij bent net zo schuldig als je beulsknechten. Ook hij kan er niet aan ontkomen. Als hij zulke straffen oplegt, moet hij beseffen dat hij thuis gepakt wordt.

In die tijd hebben we nog steeds geprobeerd het kader uit te breiden. We begonnen illegale woningen te huren, we hadden illegale auto's en een deel van ons leefde intussen toch al in de illegaliteit. We begonnen nieuwe mensen te werven. Hierbij hebben we een fout gemaakt. We hebben aan twee man bommen gegeven: in die tijd waren er al vrij hoge beloningen uitgeschreven, 20.000 mark* voor aanwijzingen die opheldering verschaften over akties van ons. De broer van die ene vogel zal die dingen wel onder z'n bed hebben zien liggen. Die woonden ook in zo'n soort kommune. Hij gaat naar de politie en zegt, mijn broer Berni heeft precies zulke dingen

* Nu 700.000 mark (september 1976).

onder zijn bed liggen. Want de bommen die niet afgingen, hebben de smerissen steeds in de kranten laten zien. Dat was steeds hetzelfde model.

Meteen begint de opsporing, het begint ermee dat ik 's avonds in het *Park* (underground-diskotheek) rondhang, met een joint in m'n hand en wat dans, plotseling gaat het licht aan en het stikt van de cops. Die bekijken de mensen met foto's in de hand. Ik vraag aan een smeris, 'wie zoeken jullie?' en hij antwoordt, 'dat gaat je geen donder aan'. Ik zie in z'n hand een foto

Kripo kam um Mitternacht: 20 Festnahmen

Razzia in zwei Hasch-Lokalen

Gestern fünf Festnahmen

Gesucht wird: „Bär“

Sind das die Bombenleger?

Gesucht wird: Braun

Berlin, 16. Dez. 32
Die Sonderkommission der Politischen Polizei hat gestern eine Großfahndung nach drei Personen eingeleitet, die unter dem dringenden Verdacht stehen, an den Sprengstoffanschlägen der letzten Zeit maßgeblich beteiligt zu sein. Es sind der 23jährige Bernhard Braun, der 22jährige Michael Baumann und ein angeblicher Holländer, von dem nur der Spitzname „Bär“ bekannt ist.

Anlaß der Großfahndung der Berliner Polizei war eine Haussuchung, die gestern nachmittag im Hause Nimrodstraße 29 in Waidmannslust stattfand. Überraschend besetzten Kriminalbeamte, unterstützt von einem Einsatzkommando der Schutzpolizei, eine Wohnung in diesem Hause, die von einer kommuneähnlichen Gemeinschaft gemietet worden war.

Bei der gründlichen Haussuchung beschlagnahmten die Kriminalbeamten eine Spreng- und eine Brandbombe. Der Sprengkörper war nach den Feststellungen der Kriminaltechnischen Untersuchungsanstalt von der gleichen Art wie die sichergestellte Bombe im Jüdischen Gemeindehaus und der Sprengkörper, der zum Anschlag auf das Einfamilienhaus des Ersten Staatsanwalts Severin in Lichterfelde gedacht war.

Die beschlagnahmten Bomben hatten Kriminalbeamte versteckt unter einem Bett gefunden. Fünf Bewohner wurden daraufhin von der Kriminalpolizei zur Vernehmung mitgenommen.

Das Ergebnis der ersten Ermittlungen der Sonderkommission der Politischen Polizei war die am späten Abend eingeleitete Großfahndung nach Bernhard Braun (Spitzname „Happy Dieter“), Michael Baumann („Bommi“) und dem holländischen Staatsangehörigen, von dem nur der Spitzname „Bär“ bekannt ist. „Bär“ ist etwa 1,78 Meter groß, trägt einen Vollbart und hat schwarze Haare. Er ist fast ständig mit einer rosaroten Nietenjacke und einer schwarzen Niethose bekleidet.

Gesucht wird: Baumann

van mezelf. Ik zeg, 'o.k. zoals je wilt' en ik ga pleite. De volgende dag ben ik met twee anderen groot in de pers, radio en tv. Wij waren prakties de drie meestgezochte personen in Duitsland.

Wij waren natuurlijk weer geheel onvoorbereid, dat was weer het dilettantisme, dat we zoiets niet hadden ingepland. Ik had geen papieren, niets. En uitgerekend in die tijd krijg ik ook nog geelzucht; en wel zo erg, dat ik het niet echt doorheb, ik ga op straat d'r onder uit en een figuur komt langs, haalt een dokter, raapt me op uit de sneeuw en brengt me in een woning. Daar hebben ze alleen nog maar mijn dood gekonstateerd, en ik had de ervaring zo'n drie minuten dood te zijn — een ongelooflijke belevenis, maar moeilijk te beschrijven. Ik heb toen die geelzucht in een underground-woning uitgezeten.

In het huis onder mij woonde de smeris die overdag het huis van mijn ouders in de gaten hield. Die ging elke ochtend daar naartoe in de vage hoop mij ergens te ontmoeten, terwijl ik precies boven hem lag met geelzucht. Ik ging steeds naar beneden om te telefoneren en heb ook heel goed met die man gepraat, en hij zei me ook na een tijdje wat hij deed. Hij had nooit in de gaten, met wie hij te maken had.

Toen ik later werd gearresteerd, was hij toevallig de eerste die de cel binnenkomt en mij daar ziet liggen, toen is ie natuurlijk geflipt, dat hij langer dan een maand bij die vogel woonde, die hij elke ochtend bij wind en sneeuw had gezocht. Ergens gebeurden d'r altijd dingen waar je om kon lachen.

In die tijd, toen we nog legaal waren, hebben we de eerste teach-in van de Hasjrebellen georganiseerd, waar alle mogelijke mensen muziek maakten en het woord voerden. Ik was eigenlijk van plan op het toneel te neuken, omdat wij zulke seksuele zaken altijd al wilden doen, maar toen zijn we net in die tijd illegaal geworden, zodat we bij die teach-in niet meer konden optreden.

Quick-Reporter überfallen

Der Berliner Korrespondent der Illustrierten „Quick“, Horst Rieck, ist gestern nachmittag in seiner Wohnung, Fasanenstraße 68, von drei Männern und einer Frau überfallen worden. Die sich als Anarchisten verstehenden Täter schlugen den 29jährigen mit einer Bierflasche nieder, fesselten und knebelten ihn. Beamte mehrerer Funkstreifen nahmen die Eindringlinge fest. Der Reporter wurde mit Kopfverletzungen und einer Gehirnerschütterung ins Krankenhaus Wilmersdorf eingeliefert und am Abend auf eigenen Wunsch entlassen.

Überfallen: Horst Rieck

Unter den vier Festgenommenen befindet sich auch der 22jährige Michael Baumann. Gegen ihn wurde im Dezember 1969 Haftbefehl erlassen, weil er unter dem dringenden Verdacht steht, an den Sprengstoffanschlägen der letzten Zeit maßgeblich beteiligt zu sein. Der Überfall auf Horst Rieck steht vermutlich in Verbindung mit einem großen Fotobericht, den die „Quick“ im Januar unter dem Titel „Ganz Deutschland muß brennen“ über die Bombenanschläge in Berlin veröffentlichte.

Niedergeschlagen und gefesselt

Es geschah gestern um 15 Uhr 30: Als der Reporter auf ein Klingeln die Wohnungstür öffnete, sah er sich plötzlich den drei Männern und der Frau gegenüber. Er wurde von ihnen in die Wohnung zurückgedrängt und mit einer Bier-

flasche niedergeschlagen, die dabei zersplitterte. Blutüberströmt brach Horst Rieck zusammen. Die Täter schlugen weiter auf ihn ein, bis er das Bewußtsein verlor. Dann fesselten und knebelten sie ihn.

Während die Eindringlinge begannen, das Zimmer zu durchsuchen, wurden andere Hausbewohner auf den Lärm und das Stöhnen des Reporters aufmerksam. Sie alarmierten die Polizei. Mit den Worten „Sie haben keinen Hausdurchsuchungsbefehl“ schlug einer der Täter den wenigen Minuten später eintreffenden Beamten einer Funkstreife die Tür wieder vor der Nase zu.

Die Polizei forderte daraufhin Verstärkung an und ließ die Feuerwehr alarmieren. Inzwischen war es aber Horst Rieck gelungen, sich soweit zu befreien, daß er schnell d' Wohnungstür aufreißen konnte. Mit den Worten: „Gott sei Dank, daß ihr da seid“, ließ er die Polizisten ein. Unmittelbar

nach seiner Festnahme drohte einer der Täter dem Reporter: „Wenn du was sagst, jagen wir dein Haus in die Luft.“

Auf dem Polizeirevier 131 randalierten die Festgenommenen lautstark. Einem der Polizeibeamten riefen sie zu: „Auch Sie haben ein Haus, eine Frau und ein Kind.“

Bei ihrer ersten Vernehmung gaben drei der Festgenommenen als Beruf „Student“ an. Nur Baumann gab

„ohne Beruf“ zu Protokoll. Alle vier werden heute wegen des Verdachts des versuchten schweren Raubes dem Vernehmungsrichter vorgeführt.

Bei den Festgenommenen fand die Polizei ein Schild mit der Aufschrift „Ich bin ein Journalist und schreibe nur Mist“. Außerdem eine Spraydose mit schwarzer Lackfarbe und eine nagelneue Knebelkette.

L. R.

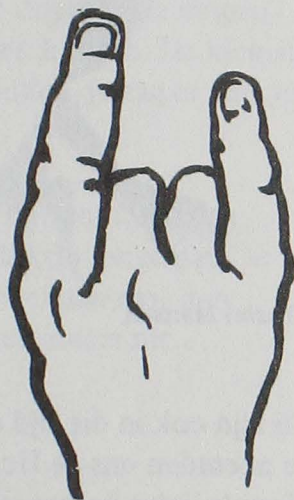

Gegen ihn lag ein Haftbefehl vor: Michael Baumann (22)

We hadden van tevoren de rechten aan een verslaggever van *Quick* verkocht, de exclusieve rechten voor de foto's. Wij hebben de brochure van de Hasj-rebellen in de zaal verspreid. De tw-fractie had weer zo'n kriptiese tape opgenomen, die werd afgedraaid, daarin werd met de bekende poespas tot de gewapende strijd opgeroepen. Die verslaggever wist toen later niets beters te doen, dan op die bomaanslagen in te gaan en van alles en iedereen één pot nat te maken. Hij heeft een zeer boosaardig artikel geschreven en de goorste roddels over iedereen verspreid.

Wij zeiden toen, je moet dit soort mensen bestraffen, deze journalisten moeten daar niet ongestraft vanaf kunnen komen, toen zijn we er naartoe gegaan om hem eens goed op z'n flikker te geven en z'n woning een beetje op te ruimen. We hebben hem toen een paar klappen voor z'n kop gegeven en een troep gemaakt in z'n huis, toen is een buurman meteen de cops gaan bellen. Die hebben het hele huis omsingeld en we zijn allemaal gearresteerd. In die tijd werd ik al gezocht, dus voorlopig was het afgelopen. Dat was rond februari '70. Ik heb toen anderhalf jaar gezeten, in Moabit (voorlopige hechtenis) en in Plötzensee (jeugdgevangenis).

Die hele aktie was een beetje warrig. We hebben toen ook allemaal geroepen 'de groeten van Charles Manson'. Toen de smerissen binnenkwamen, hebben we de plaat *Sympathy for the devil* opgezet en riepen we 'heil satan', zo groetten we elkaar vaak onderling. Onbewust waren we in een grensgebied terechtgekomen, we vonden ook in die tijd Charles Manson niet slecht, ergens vonden we hem best grappig.

D'r was altijd zo'n type bij die zwarte missen in een afbraakhuis in Kreuzberg opdroeg. Die heeft ons duidelijk voor die dingen omgeturnd. Ook die film *Rosemary's Baby*, daarvandaan hadden we 'heil satan', toen ze aan het eind allemaal rond die wieg stonden te schreeuwen.

Zulke mensen als Proudhon, die oude anarchisten, dat waren vaak ook tegelijk satanisten, ook Bakunin. *God en de Staat* is eigenlijk ergens een gnostiese materie, dat heeft een religieuze inhoud, als hij zegt, wanneer we de bijbel serieus opvatten, kunnen we tenslotte alleen nog maar zeggen 'heil satan'. Die geschiedenis heeft ons toen behoorlijk gefascineerd.

Charles Manson

Wij zijn ook in die tijd rondgetrokken, dat heeft veel mensen afgeschrikt. Ze noemden ons de Hoppla-Brothers, omdat we altijd met zo'n act van 'Hoppla, jetzt komm ich' (moet je mij 's kijken) aankwamen. Met van die grote zwarte hoeden en zwarte leren jeks, zwarte laarzen, wij waren altijd al duistere figuren, alleen de sjaal was zwart-rood. We hadden altijd zwart-rode sjaaltjes om. We speelden nooit de 'Internationale', maar altijd Jimmy Hendrix.

De Black Panthers zagen we als een soort voorbeeld. Daar hebben we niet genoeg rekening mee gehouden, dat zij een zwarte gemeenschap hadden, zij konden dit soort dingen maken, zij konden altijd zichzelf blijven. Zo'n man als Cleaver, die ligt op onze lijn, *Soul on Ice*. Zij hadden gewoon betere verbindingen, omdat zij die zwarte community hadden, terwijl bij ons maar zo'n honderd man ergens in Kreuzberg zat. Dat hadden we nooit

helemaal door, wij hadden maar zo'n honderd woongemeenschappen, die verspreid waren over de hele stad, en we hadden maar een paar ontmoetingspunten. Op het ogenblik dat je illegaal werd, kon je daar alvast niet meer naartoe, omdat iedereen wist, daar zitten die figuren.

Daar moesten we toen iets op vinden. In '69 waren er nog niet zo veel mensen met lange haren. Omdat wij als een groep met een bepaalde stijl bekend stonden, moesten we dus beginnen ook ons uiterlijk te veranderen. Toen begon het dus met de kortere haren en andere kleren, meer dat boutique-spul dus.

Op dat moment begint ook de isolatie van de blues-groep, je kunt je minder vaak laten zien. Je invloed gaat achteruit, omdat steeds meer mensen illegaal werden en ook steeds meer illegaal werk moesten doen, ook legalen, die de zaken moesten regelen. Voor iedere illegale had je een helper nodig, die hem ondersteunde. Soms was het zo, dat drie illegalen in een woning zaten met daarbij twee of drie legalen, die hen verzorgden. Als elke dag je foto op de televisie is, ga je eerst 's een week niet naar buiten. Dan heb je iemand nodig, die boodschappen voor je doet, al die dingen voor je regelt, omdat wij in die tijd ook geen papieren hadden. De kleinste controle en het is gebeurd. Zo ontstonden de verschillen, je zag er anders uit en je gedroeg je ook anders.

Over mijn arrestatie zeiden de smerissen toen voor 't gerecht, hij was eigenlijk de best geklede, meest beleefde en vriendelijkste jongeman. Je begon dus al je rustiger te gedragen. Je kwam niet meer aan met 'hey hallo', maar ergens was je al cooler, je zag er ook heel anders uit.

7. In de bajes – februari 1970 – zomer 1971

– buiten gaat de blues verder – maak kapot wat jullie kapot maakt – Hella, de blues is verslagen – het ontstaan van de RAF – in de bajes – proces – Tommy en Georg ruilen –

Op het ogenblik dat ik in de bajes kom, kwamen d'r ook anderen in, die werden toen na een paar weken vrijgelaten. Ik ben de enige die vastzit, vanwege die negen maanden en natuurlijk voorlopige hechtenis.*

Dan komt het justitie-apparaat op gang, zoals het nu met al die mensen gebeurt. Je komt in de isoleercel, geen bezoek meer, ze isoleren je totaal en beginnen je met alle mogelijke truuks te bewerken, natuurlijk proberen ze alle juridiese kneepjes op je uit die ze zich maar kunnen veroorloven, en ze laten je d'r gewoon niet uit; want ze weten, meteen als je buiten bent, ga je toch door. Er gebeurde precies wat nu bij alle politieke zaken aan de hand is; ik heb dat anderhalf jaar eerder meegemaakt.

Buiten gaat de TW verder. Tot herfst '70 proberen ze nog de blues en de bestaande groep bijeen te houden. Die groep is half legaal, half illegaal. Elke dag is er een aanslag, maar tenslotte weet iedereen wie erbij horen, wie het zijn die dat doen. Maar men kon niets bewijzen. Ze kijken nu beter uit, dat ze niet gepakt worden, dan kan niemand ze wat maken. Elke patrouille heeft de nummers van hun auto's, en meteen als ze een auto zien, wordt hij aangehouden en doorzocht of ze iets bij zich hebben. Maar het lukt steeds weer, aanslagen te doen. D'r zijn van die dingen gebeurd, dat ze werden aangehouden, de deur open deden en de bom onder de politiewagen rolde, ze lieten de politie dan gewoon zoeken, en als ze weg waren, werd de bom opgepikt en ergens binnengegooid. Juist toen zat er weer schot in, Cambodja-demonstratie, troepenparade, enz.

* De Westduitse justitie maakt veel gebruik van de voorlopige hechtenis om leden van linksradikale groeperingen voor lange tijd – geregeld drie en meer jaar – op te sluiten, ook en juist wanneer het niet duidelijk is, waarvan ze kunnen worden beschuldigd.

In die tijd kreeg ik enorm veel aandacht, als enige politieke gevangene, zogenaamd als leider van TW en de Hasjrebellen toch al roemrucht in Berlijn, al een hele tijd, een paar jaar lang. Overal is mijn poster, bij elke bomaanslag hangt mijn stomme gezicht aan de muur, 'Vrijheid voor Bommi' wordt overal geëist. Dan is er nog de poster 'Free Bommi', daaronder staat 'Maak kapot wat jullie kapot maakt'. Deze leuze, dat is de centrale message 'Maak kapot wat jullie kapot maakt!'. Dat werd steeds met mijn naam verbonden, hoewel ik hem niet heb uitgevonden, ik weet ook helemaal niet van wie die wel is.

Vanuit de gevangenis heb ik toen brieven geschreven aan de mensen buiten; die werden gepubliceerd. Dat is dan de rol, die ik kon spelen.

Dan komt die zaak met Hella. Hella was eigenlijk mijn verloofde in die tijd. Wij waren ook daarvoor steeds bij elkaar, we waren ook allebei hooked. Vanaf het moment dat ik gearresteerd werd, deed zij met die

Pig ist Pig Pig muß Putt

Befreit alle Gefangenen!

Liebe Hella!

Ich möchte Dir zum erstenmal schreiben
Sei nicht böse, daß es so lange gedauert
hat, aber es hat keinen Sinn, sich nur
ein Hallo zuzurufen. Ich habe hier im
Knast gehört, daß Du wieder verhaftet
worden bist bei den Aktionen auf dem
Kudamm. Du sollst mit Steinen nach
Bullen geschmissen haben. Erinnerst Du
Dich noch daran als wir uns das erste

Mal unterhielten — es war im Zodiak und ist jetzt bald ein Jahr her. Du sagtest da-
mals, Du könntest uns nicht verstehen, daß wir demonstrieren, uns wehren gegen die-
se Pigs etc. Jetzt gehst Du auch auf die Straße und mit Dir immer mehr Typen. Du
wirst sehen, daß es immer mehr Arbeiter oder wie in meinem Fall ausgeflippte Arbei-
ter werden, die für die eigenen Interessen kämpfen. Das Leben, wie es bisher abrollt,
erscheint uns sinnlos, öde, leer und unmenschlich. Wir versuchen auf irgendeine Art
auszubrechen, um Gefühle des Glücks, der Zärtlichkeit und der Gemeinsamkeit zu
erleben. die uns diese bürgerliche Gesellschaft verweigert. Die Aussicht, ein ganzes
Leben unter diesen herrschenden Verhältnissen leben und arbeiten zu müssen, erscheint
uns derart entsetzlich, daß wir uns abwenden, zum Gift greifen und vor uns hindäm-
mern ohne uns um irgendetwas noch zu kümmern. Aber bald müssen wir entdecken,
daß uns das System auch dabei nicht in Ruhe läßt. RD-Bullen werden uns auf den
Hals gejagt.

Und dann das Geldproblem. Diese vertierte Gesellschaft hat es geschafft, alles so ein-
zurichten, daß jeder gezwungen ist, mitzumachen oder in der Gosse zu verrecken.
Ich kann hier jeden Tag die Opfer dieser Unterdrückung sehen und begreife durch deren

Lebensgeschichte die Geschichte des
Kapitalismus. Solange nicht die öko-
nomischen Verhältnisse verändert
sind, solange ist ein menschliches Le-
ben unmöglich. Es gibt nur einen Aus-
weg aus unserer Situation und der
heißt soziale Weltrevolution, Weltbür-
gerkrieg. Wir müssen anstelle der Kon-
kurrenz und des Individualismus unse-
re proletarische Solidarität setzen und
unsere Bedürfnisse, die sich im Kampf

keine Am-
für die

nestie
Justiz

aanslagen mee en overal plakte ze mijn poster op, 'Free Bommi' dus. Dat
was voor Hella de ingang. Het probleem was, dat die groep eigenlijk een
echte mannenklub was, het waren echte vrouwenonderdrukkers, anders
kan je het niet noemen, door deze problemen ontstaat dan het probleem

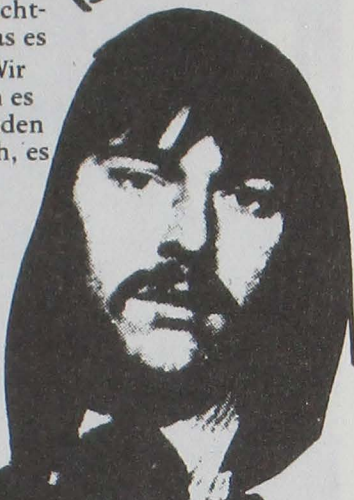
RED.
Verkäufersin für POWER

voll herausbilden werden, so befriedigen, daß wir Menschen werden, die ihre Geschichte in die Hand nehmen, um unsere eigene Geschichte zu machen. Anstelle der entfremdeten kapitalistischen Arbeit, die nur auf Profit aus ist, müssen wir und werden wir eine Arbeitsweise setzen, die auf der Bedürfnisbefriedigung der Menschen beruht. Kurz, es gilt, den Menschen des 21. Jahrhunderts zu schaffen wie Che sagt in seinem Vermächtnis für uns. Dieses Vermächtnis werden wir erfüllen, koste es was es wolle! Wie Eldrige Cleaver sagt: „Wir werden Menschen sein. Wir werden es sein oder die Welt wird dem Erdboden gleichgemacht bei unserem Versuch, es zu werden.“

Auf bald! Bommi

Besucht die Leute!

Worte Können uns nicht retten!

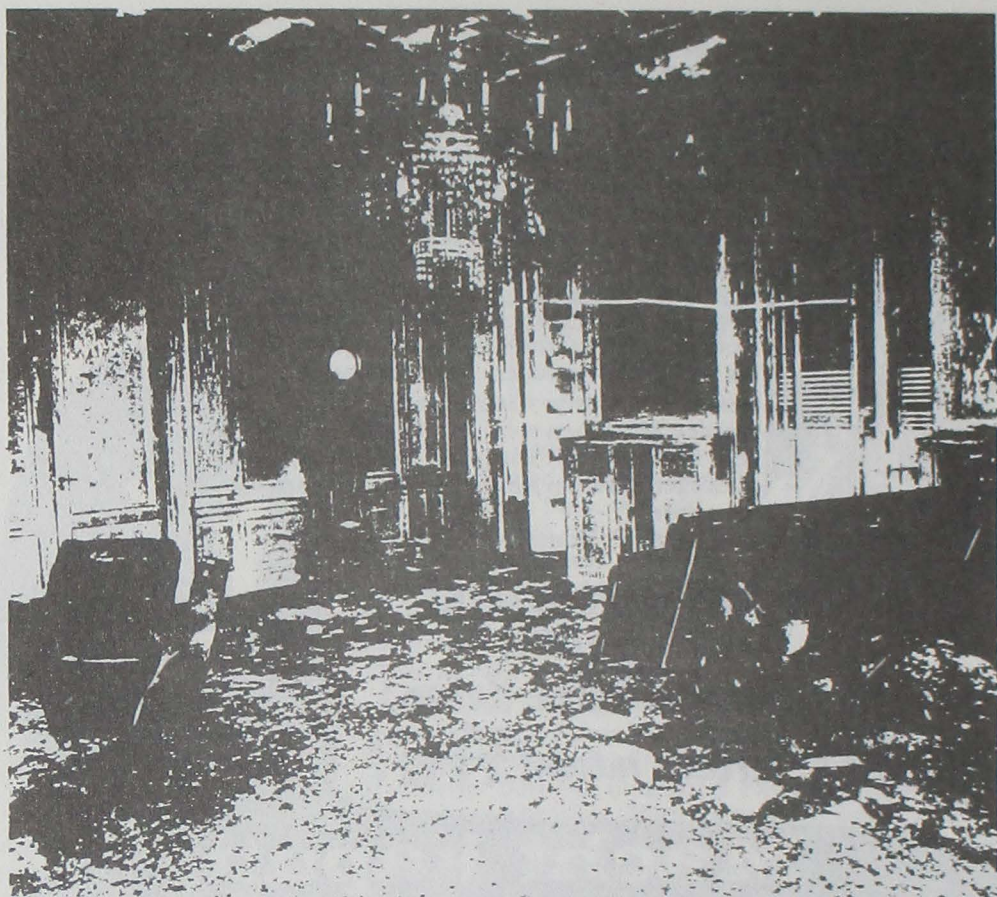
Worte sprengen keine Ketten!
Die Tat allein macht Frei!

**Macht kaputt,
was Euch kaputt macht**

(10)

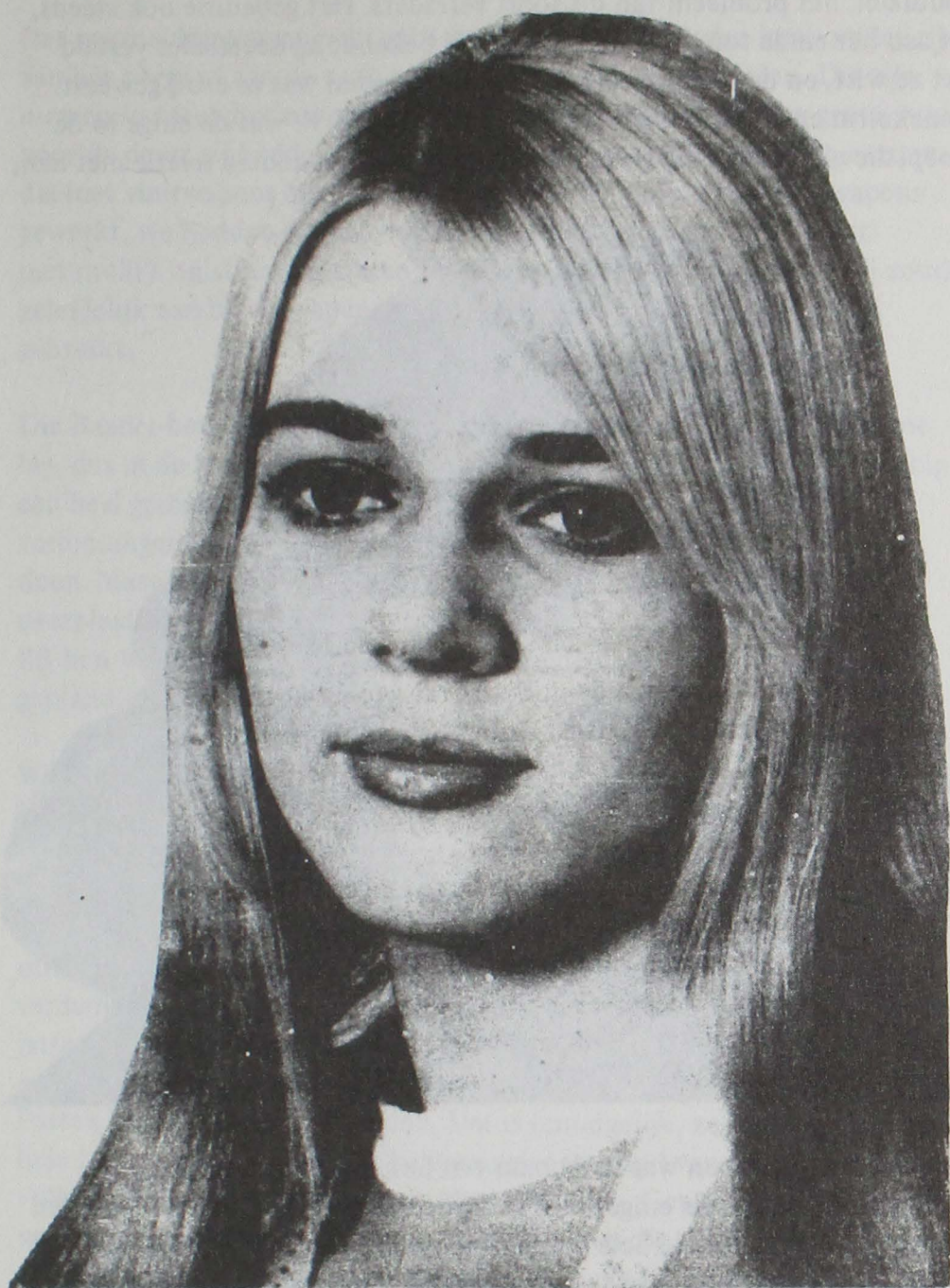
van de verraders. Die tederheid, die binnen de kommunes werd beleefd en naar buiten kwam, die nieuwe sensibiliteit, die drong bij deze groep van bommenleggers niet meer door. Dat hebben we gewoon afgeschaft, dat is kapot gemaakt ten gunste van een rigide soort aktionisme. Daar konden die meisjes gewoon niet langer tegen.

Hella was een gewone arbeidster. Zij werkte in een filmkopieerstudio. Zij is Ierse, dat kwam er nog bij. Zij had ook de Ierse mentaliteit, sure, zij deed graag aan zoeits mee. Zoals je nu ziet, een heel volk op die trip, zij was een jaar voor op haar landgenoten, een typiese Ierse, met rooie haren, eigenlijk een ongelooflijk mooi meisje. Zij was toen hooked, kwam nog bij dat ze zwanger van mij was en ook nog een miskraam kreeg; de groep kon in die tijd niet meer de sensibiliteit en tederheid opbrengen om een vrouw in deze situatie te begrijpen. Die werden eigenlijk als sexobjekten behandeld, maar hebben bij de akties gewoon meegedaan, daar werden ze dan als mannen behandeld, alleen op dit gebied had je

emancipatie. Die hebben vaak meer voor elkaar gekregen als al die figuren. Ze hadden echt meer lef. Hella is bv. het gerechtsgebouw binnengegaan en heeft daar een uur lang geknutseld, ze heeft plastic zakjes met benzine tussen de archieven gelegd en die met een dompelaar verbonden; zo'n ding werkt als een tijdbom, een dompelaar, die wordt na een tijdje zó heet, dat de plastic zak verbrandt en benzedampen tot explosie worden gebracht; dat was echt de grootste materiële schade, die we ooit hebben aangericht. Toen is bijna het hele gerechtsgebouw in de fik gegaan, en dat heeft zij in haar eentje gedaan.

Op een gegeven moment konden de meisjes er gewoon niet meer bij, wat er nou aan de hand was, wie vriend en wie vijand was. Hella lag in het ziekenhuis met geelzucht, ze moest afkikken en omdat iedereen wist ze hoort erbij, komen er ineens drie politieke figuren van het openbare ministerie met een hele zwik smerissen aandraven en bewerken haar 24 uur lang met drugs, ze spuiten haar van alles in en maken haar helemaal gaar, met foltermethodes hebben ze haar een volledige bekentenis ontfutseld. Zij sloeg gewoon door.

Toen kwam voor de eerste keer het probleem van de verraders op, zij bevonden zich door het ongevoelige gedrag van de groep tenslotte in een extreme situatie, ze voelden zich buitengesloten en wisten bij hun arrestatie niet meer wie vriend of vijand was, ze konden het niet meer overzien. Vooral ook, omdat hun bewustzijn nog niet zo hoog was toen ze gingen meedoen, zodat ze gewoon bekenden. Dat zal steeds weer

opduiken, het probleem van dit soort verraders. Het gebeurde ook steeds, tot aan het einde toe. Hella heeft volledig bekend, zij heeft alles verteld wat ze wist, en dat was nogal wat. Negen maanden was ze erbij geweest. Annekatrin en Hella hebben niets over mij verteld, ik was de enige in de groep, die niet werd aangegeven. Ik had gewoon een andere relatie met hen,

voor die twee vrouwen was ik de man van hun leven, dat speelde mee. Dat heeft mij gered, als enige werd ik niet aangegeven, de anderen werden verklikt. Meteen werd de hele groep illegaal, tot dusver was ze nog zo half legaal. Een paar mensen werden onmiddellijk gearresteerd. Toen was de blues kapot.

Nu wint de RAF aan betekenis. Zij hadden zich tegen ons afgezet, omdat ze zeiden dat wij fantasten waren, blues dus, volslagen dilettanten en idioten, die de zaak helemaal onserieus aanpakten, een stelletje volstrekt onpolitieke gekken waren we. De RAF krijgt pas echt betekenis nu de blues kapot is.

Het overheidsapparaat richt zich dan ook helemaal tegen hen, omdat zij van het begin af aan de zaak nog strakker hadden gescheiden. Die zijn meteen in nieuwbouwwoningen verdwenen, met kort haar en grote auto's voor de deur; zij hadden ook meteen guns bij zich. Zij waren de eersten, die met vuurwapens zijn begonnen. Wij hadden nooit met vuurwapens gewerkt, we hadden er geen, wij legden alleen bommen of gooiden met molli's bij straatgevechten. Wij hadden een andere tactiek. Wij zouden geleidelijk aan bij de wapens zijn beland, zij hebben ze bij voorbaat gebruikt.

Die Baader-bevrijding, daar zat nog aan vast, dat hij in de bak naast me lag, dus in de aangrenzende cel in de ziekenboeg in Moabit. Ik was bezig een heel gemakkelijke vluchtweg uit te werken. Toen waren de verbindingen in de gevangenis nog behoorlijk laks, je kon nog erg veel doen. Maar hij is er niet op ingegaan en heeft zich naar Tegel laten overplaatsen. Daar hebben ze toen die uitbraak heel anders opgezet. Bij hen was altijd het probleem dat ze zeiden, de akties moeten goed gepland zijn, dat maakt indruk.

Wij zeiden altijd, je moet akties opzetten die ieder ander ook kan doen. De bommen steeds zo primitief houden, dat iedereen ze kan maken. Ook als wij d'r niet meer zijn, dat er steeds mensen zullen zijn, die in deze stijl doorgaan, de logistiek moet zo eenvoudig worden gemaakt, zo universeel, dat iedereen het kan doen. Als je een Dietrich op zak hebt kun je stenen uit de straat breken, je kunt er elke huisdeur mee openen, overal kun je verdwijnen, je kunt er sigarettenautomaten mee openbreken en een auto jatten. Je hebt alleen nog maar een paar universele dingen en je geeft je ervaring door. Bv. de bom van de drogist. Dat spul kun je overal kopen, Pattex kunnen ze niet verbieden. Dat is onmogelijk, ze kunnen niet een hele industrie lamleggen. We hebben gewoon altijd van die dingen gedaan, volksoorlog met de meest eenvoudige middelen. Gewoon volksoorlog dus, waar iedereen aan mee kan doen. De Vietkong, die zijn net zo begonnen, überhaupt iedereen; niemand is meteen met een luchtdoelgeschut ergens op komen draven. Alle partisanengroepen hebben zich op die manier geformeerd, ze hebben het geleidelijk opgevoerd, en die hier beginnen, zeggen meteen van boem, ze hadden ook echt zulke taalsjablonen; wij praatten meer in de taal van de spreekballonnetjes, zo van 'pig ist pig, pig muss putt' (= kaputt), bij hen was het ' 's een goeie knal laten horen'. Ergens is het precies hetzelfde, maar op een veel uitgeflipter nivo. Maar ze hebben toen die enorme uitbraak geforceerd, waarbij ze ook nog een ongevaarlijke oude opa overhoop schieten. Meteen zijn ze allemaal illegaal

— iedereen behalve Baader en Ensslin was nog legaal — en de zaak was aan het rollen.

Onze groep was voornamelijk proletarisch, de meesten waren arbeiders, op George en drie of vier andere studenten na, voor de rest allemaal arbeiders. Aan de andere kant bij de RAF, daar waren maar een paar arbeiders, dat was in de kern een zuiver intellectuele groep. Het probleem van het geweld werd er op een andere manier aangepakt.

Zij zijn op een irrationeel moment begonnen met het gebruik van vuurwapens, dat was toen echt het verkeerde tijdstip. Een intellectueel bepaalt abstrakt het moment waarop hij geweld gebruikt, omdat hij zegt, ik maak revolutie vanwege imperialisme, of om andere theoretische beweegredenen. Daarmee wordt het gebruik van geweld dan gemotiveerd. Natuurlijk spelen de ervaringen van de beweging ook mee, maar voornamelijk is het de abstracte situatie. Daarvoor is het tenslotte een intellectueel, dat bepaalt hem, dat hij de dingen eerst 's met z'n hoofd bekijkt.

Wij hebben van kinds af aan met geweld geleefd, dat heeft materiële redenen. Als ie z'n loon had, kwam je vader zat thuis en gaf je moeder op d'r lazer, dat had je steeds. Op school werd gevochten, je met je vuisten er door slaan, dat is voor jou een heel gewone zaak, je vecht op je werk en in de kroeg, je hebt daar een heel gezonde relatie mee. Voor jou is geweld een heel spontane zaak, dat kan zo ontstaan. Hier had je ook steeds die afstand tussen de RAF en ons, in het ontstaan van het geweld, waar dat vandaan kwam.

Toen ik in de bak zat, werden buiten zoveel mensen illegaal, dat ze niet meer door konden gaan, voor een deel belandden ze dan ook in de bak, Georg werd gearresteerd, Tommy (Thomas Weisbecker) zat, Zupp, Knoll, Reich, iedereen zat, iedereen was in de gevangenis en kwam voor 't gerecht. Ik heb — toen ik zat — steeds geprobeerd de mensen te vertellen, dit is fout, die tactiek die jullie volgen. Dit zinloze gegooi met bommen, elke nacht wel ergens, dan kan je niet meer maken. Ik heb aldoor gezegd, ze moeten een andere weg vinden, maar in de bak heb je niet veel invloed meer.

In de gevangenis gedroeg ik me gewoon zo: je houdt je een beetje van de domme, dat is het beste, dan krijg je wat meer vrijheid, kun je je wat beter bewegen. Daar kwam je na een tijdje wel achter. Ik heb vreselijk veel gelezen in die tijd.

Ik heb toen politieke boeken gegeven aan mensen die in cellen bij me in de buurt zaten. Dat waren gewoon criminelen. Ik heb gewoon wat aan agitatie onder de gevangenen gedaan. Dat is het enige wat je überhaupt

nog kunt doen, je probeert hongerstakingen te organiseren, één keer is het ons zelfs gelukt, in Plötzensee deden 50 man mee, drie dagen lang, in de keuken hebben ze de bakken met eten omgegooid en ze zijn flink tekeer gegaan. Niemand is iets overkomen, omdat we het goed voor elkaar hadden. Toen ze zeiden, wie zijn de aanvoerders, ben ik er naartoe gegaan en heb gezegd, ik ben de enige aanvoerder, laat ze maar komen en me beschuldigen, ik lach erom. Dat hebben ze toen ter plekke de kop ingedrukt.

Alle namen van degenen die meededen stonden in de *Extra Dienst* en in 883, en de mensen buiten zijn toen begonnen zich met hun bezig te houden. Dat was ook de start van de Rode en de Zwarte Hulp*, voor het werk onder de gewone gevangenen. Bij zoiets heb ik in de bak steeds meegedaan. We zeiden ook, we willen meer geld voor onze arbeid hebben en dat soort dingen.

Ik heb er altijd op gelet me zo te gedragen, dat ik de mogelijkheid had 'm te smeren. Dus gewoon steeds spelen met de gedachte aan een ontsnapping, later was dat ook heel gunstig geweest. Maar toen hebben ze me vrijgelaten. Ik wist altijd, ik ga door, als ik buiten ben. Ik heb geprobeerd het te verbergen, zo goed als het ging. Als je steeds de superradikaal uithangt, pakken ze je ook de laatste mogelijkheid af je in de gevangenis nog een beetje vrij te bewegen. Ik dacht, die anderhalf jaar, daar kom je wel doorheen. De ellende van de mensen om me heen, dat heeft me eigenlijk het meest gestoord, want zij zaten niet met zo'n bewustzijn. Voor hun was het veel beroerder, en als je die eeuwige zelfmoordpogingen ziet, ook die, die lukken, het uitflippen, als iemand naast je z'n cel aan stukken slaat, dat soort dingen, dat heeft me meer aangegrepen dan m'n eigen situatie. Die kon ik altijd nog overzien, ik wist tenslotte waarvoor ik zat. Dat was ook van te voren gepland; je wist, op de één of andere manier moet je d'r aan geloven. Dat moet je heel duidelijk zien, als je met zulke toestanden begint. Dat het zo snel gaat hadden we niet door, maar dat het eens zou gebeuren dat was duidelijk.

In de zomer kwam ik vrij, na het proces werd ik vrijgelaten. Bij de rechtszitting werd het duidelijk, Georg had tien jaar voor de boeg, hij werd zo sterk belast door Hella en Annekatrin, dat was te gek. Tommy, die zat al langer, die werd minder sterk belast, en ik helemaal niet, ons hebben ze daarop vrijgelaten.

* Socialistische en anarchistiese hulporganisaties voor gevangenen.

We werden na de tweede dag van het proces vrijgelaten. Op dat ogenblik hebben we in de cel afgesproken, we verwisselen de rollen. Tommy had een lange baard en krullen, en George ook, ik had halflang haar en een kortere baard en toen de rechter zei, Weisbecker en Baumann worden nu vrijgelaten, zijn Georg en ik opgestaan en naar buiten gegaan, Tommy bleef zitten en heeft Georg von Rauch gespeeld. We hebben een behoorlijke chaos in de rechtszaal geschapen, zijn rondgerend, hebben mensen omhelsd en geschreeuwd, en in die chaos is Georg 'm gesmeerd.

Beneden in de cel zei Tommy plotseling, 'moet u 's luisteren, waarom brengt u me hier naar beneden, dat moet een misverstand zijn, ik ben Weisbecker, ik ben toch vrijgelaten, u kunt me hier toch niet opsluiten, dat moet nu 's afgelopen zijn'. Intussen waren wij d'r natuurlijk vandoor. Zo was er weer een man buiten, en heel simpel, door een flauwe truuk. Dit is natuurlijk een veel betere manier om vrij te komen dan zo'n revolver-business. Daar zit veel meer achter, er is meer fantasie in het spel.

Mit Brillen-Trick in die Freiheit

IN HANDSCHELLEN: Der 22jährige Thomas Weisbecker.

★ Wie vom Erdboden verschluckt scheint der 24jährige Georg v. Rauch zu sein, dem gestern mittag durch einen raffinierten Trick die Flucht aus dem Moabiter Kriminalgericht gelang. Eine sofort eingeleitete Großfahndung der Schutz- und Kriminalpolizei blieb ohne Erfolg. Lediglich der mitangeklagte 22 Jahre alte Thomas Weisbecker konnte in seiner Schöneberger Wohnung festgenommen werden. Ihm wird Gefangenenerbefreiung vorgeworfen.

Die „Flucht“ Georg von Rauchs, der sich zusammen mit Weisbecker und dem 23jährigen Michael „Bommi“ Baumann wegen des Überfalls auf den QUICK-Reporter Horst Rieck im Februar 1970 vor Gericht verantworten mußte, ist nicht ohne Komik. Da die Verhandlung wegen Beschaffung weiterer Beweisanträge auf den 16. Juli vertagt worden war, hatte das Gericht dem Antrag auf Haftverschonung für Baumann und Weisbecker entsprochen. Lediglich v. Rauch, der sich auch noch für einen Brandanschlag auf das Kammergericht verantworten muß und wegen eines Opiumvergehens 48 Tage Ersatzhaft noch offen hat, sollte zurück in die U-Haftanstalt.

Zwei Angeklagte verließen sofort nach Bekanntwerden des Beschlusses die Anklagebank, mischten sich unter die Zuhörer und gingen aus dem Saal. Als die Justizwachtmeister dann den vermeintlichen Georg v. Rauch abführen wollten, erklärte dieser lachend: „Ich bin Thomas Weisbecker“.

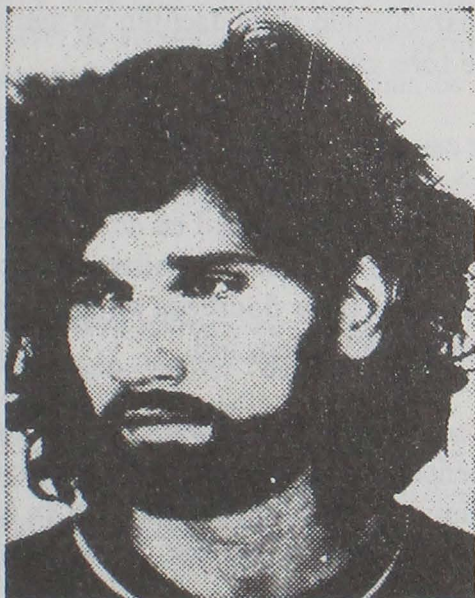
Tatsächlich haben Weisbecker und von Rauch starke Ähnlichkeit. Um die Wachtmeister noch besser narren zu können hatte sich Weisbecker zum Ende der Verhandlung auch noch die Brille von Rauchs geben lassen und aufgesetzt.

Als die Vertreter der Justiz endlich bemerkt hatten, daß sie den falschen hatten laufen lassen, war es auch schon zu spät, Alarm auszulösen. Auch um Thomas Weisbecker kümmerte man sich nicht mehr. Obwohl der Verdacht zumindest der Beihilfe zur Gefangenenbefreiung dringend gegeben war, konnte auch er den Gerichtssaal ungehindert verlassen. Erst einige Zeit später leitete die Polizei nach ihm eine Fahndung ein. Haftbefehl gegen Weisbecker wurde erlassen, nachdem Justizwachtmeister ausgesagt hatten, er habe ihnen auf ihre entsprechende Frage, ganz klar gesagt, er sei Georg v. Rauch.

Der gesuchte Georg v. Rauch ist etwa 1 Meter 70 groß, hat schulterlanges, dunkles ungepflegtes Haar und einen Vollbart. Bei seinem Verschwinden aus dem Kriminalgericht trug er ein rotes Hemd ohne Kragen mit schwarzem Brusteinsatz, dunkelblaue Cordjeans mit dunklem Gürtel und ein schwarzes Halstuch. Er hat wahrscheinlich sein Aussehen in der Zwischenzeit verändert. Die Polizei warnte gestern vor dem 24jährigen, weil nach ihrer Ansicht nicht ausgeschlossen ist, daß er sich bewaffnet hat.

Wie berichtet, wird Georg von Rauch in dem jetzt gegen ihn laufenden Prozeß beschuldigt, am 6. Februar 1970 zusammen mit „Bommi“ Baumann, Thomas Weisbecker und anderen in die Wohnung des Illustrierten-Reporters Horst Rieck in der Fasanenstraße in Charlottenburg eingedrungen zu sein und den 29jährigen mißhandelt zu haben. Zu diesem Vorwurf hatte v. Rauch während der Hauptverhandlung bisher keine Angaben gemacht.

HES

FAHNDUNG: Georg v. Rauch

8. De beweging van de tweede juni

*– wij willen het anders doen dan de RAF – Kreuzberg –
nieuwe vorm van aktie – banken – je gaat op je instinkt
af – met de techniek kan het altijd misgaan – Let op!
Dynamiettransport! – iedereen kan het – niet alle
ervaringen kun je met woorden overbrengen –*

We zijn buiten en d'r komen nog een paar mensen bij die buiten gewacht hebben, en ook anderen die intussen zover zijn dat ze zeggen, wij willen dat soort dingen ook doen; en plotseling waren we weer een groep van tien man. We begonnen de zaak weer op te bouwen. Maar omdat de situatie zich had toegespitst, moesten we op een soortgelijke trip gaan als de RAF. We moesten wapens dragen, illegale woningen en auto's versieren: als eerstvolgende aktie dachten we aan de bevrijding van gevangenen, omdat we toen zwak waren.

Ik zag toen, dat gaat voor 100% mis, dit keer zijn we echt in trouble, ik heb toen alleen nog maar uit solidariteit meegedaan, ik zei, o.k., omdat ik zo lang heb geagiteerd en de vlag hoog heb gehouden, daarom gaan we nu samen door tot aan het bittere einde. Nu doet het er niet meer toe, laten we ons er maar doorheen bijten. Maar de inspanning was overbodig, dat was duidelijk voor mij.

Voor ik in de bajes kwam, was de algemene stemming heel anders. De mensen stonden er nog anders achter, maar ondertussen was er zo'n klimaat geschapen, dat de RAF en haar methodes door veel linkse mensen werd afgewezen. We werden nauwelijks ondersteund, toen we buiten kwamen.

We zeiden daarom gewoon, we doen het anders dan de RAF, we blijven in één stad, in Berlijn, omdat we hier het beste de weg weten. Wij gaan niet met een BMW ergens door West-Duitsland razen.

Kreutzberg hebben we toen als basisgebied gekozen. De sociologische structuur was daar intussen zó veranderd, dat daar haast alleen nog maar Turken woonden, lompoproletariaat, en een paar echt arme arbeidersgezinnen, met veel kinderen, voor zover zoiets in Duitsland nog bestaat, en drop-outs. Dat is de enige armoedige buurt in Berlijn, Kreuzberg is echt de ergste buurt.

Onze vroegere basis, de hasjrebellenscene, dat was alleen nog maar dope en Hare Krishna en dat soort zaken, daar viel niets mee te beginnen. Naar buiten toe traden ze op z'n hoogst op om markrobioties eten te propageren, of je kwam ze tegen als Krishamonniken. Dan kon je niet tegen die mensen zeggen 'we maken hier revolutie', die zeiden alleen maar 'Hare Krishna, vriend'.

We gingen ons toen richten op de scene van de leerlingen en jonge arbeiders in Kreuzberg. Aan de ene kant wilden we de oude contacten vasthouden, aan de andere kant zochten we contacten met fabrieksgroepen als *Proletarische Linke*, die hadden kaders opgebouwd in de fabrieken. En met de *Stadtteilgruppe Kreuzberg*, die waren begonnen met het bezetten van een jeugdcentrum. Dat waren onze contacten naar buiten toe.

We zijn toen onze infrastructuur weer gaan opbouwen. Op Georg na waren we in het begin allemaal legaal. We konden nog 's echt bezig zijn, ze kenden ons nog, en we hebben geprobeerd vaste grond onder onze voeten te krijgen in de Stadtteilgruppen en hier weer de strategie van de gewapende strijd door te zetten. We hebben daar het gewone agitatiewerk gedaan, bv. huis aan huis handtekeningen ophalen tegen de waanzinnige saneringspolitiek van de Senat (stadsbestuur van West-Berlijn); aan de andere kant hebben we voorbereidingen getroffen voor militante hit-and-run-akties.

Later doopten we ons *de Tweede Juni*. Die naam hebben we gekozen om ons van de RAF te onderscheiden — in het begin. Verder 2de juni, omdat ze bij berichten dan steeds moesten vermelden, 2 juni, de dag dat de student Ohnesorg door de smeris Kurras is doodgeschoten. Dat moeten ze dan bij elk kranteartikel — ook nu nog — vermelden. Daar kun je duidelijk laten zien, jullie hebben het eerste schot gelost; als hier wordt teruggeschoten hebben jullie dat aan jezelf te wijten. Dat er niet altijd wordt gezegd, die mensen creëren het geweld. Het geweld heerst van je geboorte tot je graf en dat wordt gewoon verscherpt als je je d'r tegen verzet, dan wordt het pas echt concreet; dat moest die naam symboliseren.

De groep van de 2de juni had een soortgelijke theoretische basis als *Gauche Proletarienne* in Frankrijk of *Lotta Continua* in Italië, dus militante oplossingen aandragen voor arbeidsconflicten in de fabrieken. Als bv. de mensen in de fabrieken onder zulke omstandigheden werkten, dat ze door de slechte lucht d'r onderuitgaan, dan moet je de bazen hun villa's in brand steken, de mensen laten zien, verzet is mogelijk, als je de goeie man te pakken neemt; wie die functie heeft, dat is een mens, en daarom is ie kwetsbaar, en dat is precies het punt, waar ie terugschrikt, als je 'm in z'n privéleven pakt; maar zover is het nooit gekomen. Of dat je zo'n figuur als Mosch, wanneer die over de ruggen van de mensen z'n grondspeculaties en knoeierijen — dus die zogenaamde saneringen — doorvoert, dat je die dan z'n kantoor opblaast.

We hebben massale akties gevoerd, toen ze de tarieven van het openbaar vervoer hadden verhoogd. Toen hebben we de kaartjesautomaten van de BVG (Berliner Verkehrsgesellschaft) vernield. Dat was zo het guerrillabasiswerk, dat wij hebben beïnvloed. BVG-bussen beschilderen, pamfletten, stikers. Met die bom in het BVG-kantoor hadden we niets te maken, één van de weinige bommen die wij niet hadden goedgekeurd. Dus vanuit de Stadtteilgruppen, vanuit de Basisgruppen in de bedrijven militantie kweken, van daar uit dus tot fabrieksguerrilla, stadsguerrilla in de echte betekenis, komen.

Dan ook ingaan op de problemen van de buitenlandse arbeiders. We hadden ook kontakten met linkse groepen van buitenlandse arbeiders. Ook hun eisen steeds militant doorzetten, vandaar uit de mogelijkheid voor een gewelddadige revolutie af te palen en aan te grijpen. Gastarbeiders, dat is tenslotte het imperialisme, dat zich bij ons afspeelt. Dat heeft Hitler al gezegd, op een dag zullen hier de Aziatische 'Untermenschen' met hordes tegelijk onze fabrieken in worden gedreven om hier te werken. Dan zullen ze versteld staan van de monumentale grootte van de Duitse kracht. Dat gebeurt toch, als zo'n Turk voor het Siemens-gebouw staat en opkijkt, hier is Hitlers uitspraak toch gruwelijk in vervulling gegaan, we hoeven ons helemaal niets wijs te maken over wat hier aan de hand is.

Aan de ene kant pamfletten, demonstraties, stikers, buurtwerk, dus een rooie hulp in de buurten opbouwen en ook de problematiek van de jeugthuizen aanpakken.

Aan de andere kant een geheime cel, die niet aan de oppervlakte komt,

waar de kaders hit-and-run-akties ondernemen en daarmee massale akties ondersteunen.

Dat was het politieke werk zoals wij dat zagen en zoals wij het aanpakten. Het ging er niet om, een echt Rood Leger op te bouwen. Als zoiets niet bij voorbaat een vaste basis heeft, weet je niet eens, wat je moet aanpakken. Je kunt alleen maar abstrakt reageren. Maar sommigen wilden niets anders dan terreurakties, samen met andere groeperingen die daar ook mee bezig waren, zodat je weer een bredere strategie kreeg, die je echt kon doorzetten. Maar het bleef te lastig zo'n apparaat op te bouwen. Zo'n uitgebreid guerrilla-apparaat eist je helemaal op, dan heb je voor andere dingen geen tijd meer over. Het logistieke werk vereist ontzettend veel aandacht, en toen we vrij waren gekomen, hadden we niets behalve de kleren aan ons lijf, geen cent.

In het begin hebben een paar mensen nog geld gegeven of ons een woning ter beschikking gesteld. Later gingen we noodgedwongen sigaretten-automaten openbreken of dat soort flauwekul, want we hadden ook helemaal niets meer te vreten. We trokken toen zonder één cent rond en bij een bioskoop hebben we toen een sigarettenautomaat opengebroken. Daar zat natuurlijk geen geld in. Maar de mensen kwamen net naar buiten en hebben die automaat leeggehaald, wij waren dus de aardige jongens die iedereen trakteerden.

We dachten toen nog steeds hier in Berlijn 's nog een poot aan de grond te kunnen krijgen en ons een tijdje te kunnen handhaven.

Uiteindelijk waren we zover, dat we banken gingen overvallen om het geld gewoon daarvandaan te halen. Dat is dan al een andere vorm van aktie, omdat je hier voor de eerste keer met een wapen naar buiten treedt.

Daarvóór ondernam je alleen maar hit-and-run-akties. Je leert je rustig op straat te gedragen, een doelwit te beoordelen, te observeren, er naar toe te sluipen en de bom op een geschikte plek naar binnen te gooien, een vluchtroute voor te bereiden of een auto te jatten of benzine af te tappen. Je leert je op deze manier te bewegen.

Bij een bank is dat natuurlijk een heel andere zaak, omdat je openlijk optreedt, op klaarlichte dag. Je bent voor 100% zichtbaar, en dat is natuurlijk iets nieuws, een nieuwe ervaring.

We zijn een bank gaan observeren en hebben ontsnappingsroutes bekeken. Die bank was nog te doen. Dat gaat, als de glazen kast die daar omheen zit, als die nog een spleet heeft, waar je je wapen doorheen kunt steken. Die bank had dat.

Wij zijn daar vroeg in de ochtend naar binnen gegaan, het weer was net gunstig, sneeuwstorm. We hebben natuurlijk een opvallende cover; buiten de bank zijn we van het lachten bijna gestorven, toen we onszelf in de ruiten zagen. Dat was weer 's onmogelijk, onze maskerade! We zijn luidruchtig binnengestormd en hebben schreeuwend die man uit z'n kashokje verjaagd. We hadden ook geen idee van dit soort zaken. We hebben warrige aanwijzingen gegeven, handen omhoog, of dan weer niet.

Ik stond bij de deur en d'r komt net een ouwe oma binnen, ik zeg tegen

haar, 'komt u binnen, komt u binnen, hier is net een overval aan de gang'. Ze kijkt me aan, een lief oud moedertje, en grijnst tegen me en bekijkt m'n pistool. Vanzelf grijns ik ook tegen haar, omdat ik d'r tof vond. Ik had zo'n doek voor m'n smoel, we zagen d'r echt onmogelijk uit. Maar die ouwe was o.k., daar had ik een echt spontane kommunikatie mee.

Als je daar dan staat, spelen heel andere instinkten een rol, je voelt je allereerst enorm veilig, logies, want je hebt dat wapen. Vreselijk natuurlijk, z'n pistool, dat heeft z'n eigen dynamiek, zo'n wapen. Je voelt je onge-looflijk veilig met zo'n ding in je hand. Aan de andere kant voel je je ook wel veilig, omdat je het moment van de verrassing mee hebt; zover je het kunt overzien, heb je de zaak onder controle. Het gaat allemaal vreselijk snel.

Maar toen hebben ze daar het alarm in werking gezet, die hebben daar overal van die schakelaars en we zeiden, o.k. we smeren 'm. Maar ergens is dat grappig, die mensen beginnen met je te praten, eentje zei, 'je eigen schuld, dat we het alarm in werking hebben gezet', er is een heel vreemde sfeer in zo'n bank. Je krijgt ook een instinkt voor dat soort zaken. Je ziet heel precies wat er gebeurt. Je bent anders dan bij zo'n hit-and-run-aktie, daar bekijk je het en dan sla je toe, bij deze zaak gedraag je je anders, je gedraagt je volkomen instinktief. Natuurlijk helpt die jarenlange ervaring, alles wat we hadden gedaan, dat kun je dan ineens in één klap inschakelen, zodat je heel precies weet, hoe je je moet gedragen. Die Samurai-geschiedenis is altijd het beste voorbeeld hiervoor, uit de film 'De zeven Samurai', waar ze Samurai's aanwerven en iemand zich achter de deur verbergt, dan wordt er tegen de kandidaten gezegd, loop door die deur heen. De eerste krijgt een klap voor z'n kop. Die is natuurlijk afgefallen, de tweede kan de klap nog net afweren en de derde zegt, kom achter die deur vandaan, mij kun je niets wijsmaken.

Dat instinkt, dat je onbewust het juiste doet, dat is eigenlijk het hoogste stadium, dat je met die guerrilla-geschiedenis kunt bereiken, dat je dus zo'n instinkt krijgt, als een dier in de jungle. Bij zo'n bankzaak merk je dat de eerste keer. Je staat als het ware naast jezelf en je bekijkt hoe je het doet, dat is eigenlijk een soort acid-belevenis.

Als je je safe voelt, dan gaat het goed. Als je je veiligheid van de techniek laat afhangen, die kan je altijd in de steek laten. Daar heb je veel minder invloed op dan op jezelf, logies. Je vluchtroute moet je hebben gepland, je moet wel weten, hoe je d'ruit komt.

We hebben het toen gehaald en zijn er veilig doorheen gekomen. We zijn een paar keer langs de politiekontroles gereden. Dan zie je ze uit de auto springen, angstig op straat staan en met hun stenguns een kruispunt afsluiten, en jij rijdt lachend in een bus langs, voor jou is er geen gevaar meer.

Toen ik bij onze illegale woning kwam, had ik al het kleingeld van de bank bij me. Vlak voor de huisdeur staat een bedelaar met een hoed in de hand en vraagt of ik geld heb; ik zeg: 'tuurlijk, ouwe, en òf ik geld heb', en ik gooi z'n hoed vol met al dat kleingeld, dat viel zelfs op straat, zoveel heb ik in z'n hoed geschept, m'n zakken zaten vol. Die ouwe flipte natuurlijk helemaal, die zei alleen nog maar, een lang leven wens ik je en ik was de aardigste mens van de wereld; en ik tegen hem, 'ouwe, ik vind dat allemaal prachtig. Het leven is heel eenvoudig, je moet alleen op het goeie moment op de goeie plek zijn. Dat is mij net gebeurd en nu gebeurt het jou, take it easy', en ik ging verder.

In de woning luister je dan naar de politieradio, hoor je precies hoeveel geld je hebt gehaald, hoeft je 't geeneens te tellen.

Die ervaringen bij een bankroof zijn helemaal een kwestie van instinkt, dat kun je dan totaal in de praktijk beleven. Later met die klopjachten heeft je zoiets erg geholpen, dat je dan vanzelf instinctief veilig bent, als je je buiten beweegt, ook in de grootste drukte. Ook als je in zo'n woning zit, weet je heel precies, je wordt niet in de gaten gehouden, je vertrouwt niet — zoals BM — steeds op de techniek, met al die kodes, het afschermen, honderden van toestanden, daar doe je nou juist niet aan mee. Je hebt geleerd op straat te leven, omdat je ergens altijd illegaal was door kleine kriminele zaken, je bent de blues, dat is het precies, je hebt geleerd, dat je dit hele apparaat niet nodig hebt, je doet 'r niet aan mee.

Dat is precies de fout van de RAF, dat die tegenover het apparaat van de smerissen hun eigen apparaat stellen, en dat is altijd zwakker. De tegenstander heeft gewoon een veel langere ervaring op dit gebied. Die hebben ook een veel groter en beter apparaat, dat is hun trip, zij hebben het tenslotte ook allemaal bedacht, methodes om materiaal te verzamelen, identifikaties enz. Daar hebben ze intussen al een komputer, op dit gebied zijn ze echt beter, gewoon dé grote vaklui.

Geen van hun is blues, daar kunnen ze niet bij, hoe je je gedraagt, dus net dat doet wat niemand verwacht, bv. opvallend gekleed rondlopen, zodat iedereen denkt, daar heb je weer zo'n uitgeflipte hasjvogel. Het is me een

paar keer gebeurd, dat ik in die tijd werd aangehouden, ook met gejatte auto's of een motorfiets, ik kwam d'r altijd doorheen, omdat ze zeiden, zo'n gek type, die heeft daar niets mee te maken.

Een keer was de auto helemaal volgeklad en achterop stond met grote letters: Let op! Dynamiettransport! We hadden ook echt bommen bij ons; ze keken alleen maar en zeiden, 'Dynamiettransport! Rij door, idioot!' Maar het was echt waar. Je hebt gewoon gebluft, 't was zo openlijk, dat niemand het kon geloven. Dat je op zo'n waanzinnige trip bent, daar kan niemand bij.

Met al die toestanden leer je natuurlijk heel wat technologie kennen, alle soorten papieren en stempels vervalsen, nadrukken, je wordt een echte vervalser. Je wordt vakman in het stelen van auto's, dat doe je in een halve minuut. Je wordt een goede wapenspecialist, je kunt je wapens echt goed hanteren, ze uit elkaar halen, beter dan elke soldaat. En je leert plannen maken waar elke filmgangster van droomt. Van een bank zie je meteen of die te doen is of niet. Dat betekent, geen specialisatie, iedereen moet in staat zijn alles te doen.

Als iemand overleeft en nieuwe mensen aanwerft, dan kan hij meteen de hele schat van ervaringen, die de groep heeft, doorgeven. Je bent iets heel nieuws, niet meer de specialist van vroeger. Toen was d'r een vervalser voor de papieren, een specialist voor bommen en wapens. Jij bent een vakman op elk gebied, iedereen kan alles. Je maakt de plannen en voert ze uit, je kunt een overval doen, net zo goed als je 'm kunt voorbereiden of leiden, je kunt een radio hanteren, ombouwen voor ontvangst van de politiezender, je leert alles, je moet alles kunnen.

Eén reden is, dat er geen autoritaire structuren kunnen ontstaan. Als iedereen dezelfde voorwaarden meebrengt, kan niemand zeggen, ik ben hier de baas, die smoes gaat dan niet op. De autoriteit staat op de tocht.

Maar wie de meeste power heeft en het minst door de druk van buiten wordt aangegrepen, die zal het woord blijven voeren, dus een zekere autoriteitsstructuur blijft ook in zo'n situatie gehandhaafd.

Als nieuwe mensen wilden meedoen, had je de moeilijkheid, dat je zelf een langere ervaring had, voor jou lag het allemaal duidelijk. Ik stond al een keer drie minuten oog in oog met de dood, en ik had ook in de bak gezeten. Dus voor mij speelden de dimensies gevangenis en dood een minder belangrijke rol, ik had konkretere belevenissen meegemaakt, door die ervaringen zag ik de dingen anders. Tegen nieuwe mensen kan je dan

zeggen, 'je moet begrijpen, dat je uiteindelijk voor een paar jaar de bak ingaat — als je geluk hebt. Anders ga je d'raan, dan is het allemaal afgelopen'. Dat zagen we nooit helemaal, dat je zoiets niet met woorden kunt overbrengen, omdat het de inhoud van konkrete ervaringen is; dat kun je niet vertellen, die ervaringen kun je maar op één manier opdoen.

Je kunt de mensen niet eerst laten sterven, dat hebben de Sjamanen* en de priesters in het oude Egypte wel gedaan. Die hebben hun mensen bij inwijdingsrites de dood met behulp van drugs symbolies laten beleven, en daarna wisten ze zeker, dat iemand hun weg kon volgen. Maar wij beschikten niet over zulke schatten van ervaringen en technieken.

We zagen de wil om mee te doen en we probeerden psychiese structuren te erkennen, voor zover je dat vanuit je positie kunt doen. Daar zijn foute dingen gebeurd, je wist nooit, hoe heavy die zaak zou worden, waar de mensen uitflipten. Dat zijn de punten, waar verraad of opgeven mogelijk is. Die gevaren zijn d'r altijd.

* Medicijnenmannen van Mongoolse stammen.

9. Georgs dood

*– het Spiegel-interview – Verfassungsschutz – wat is je rol
in het spel – de grote klopjacht – schietpartij – vlucht –
Georg is in de strijd gesneuveld*

Ik wil nog 's op dat *Spiegel*-interview ingaan, want veel mensen hebben het me kwalijk genomen, linkse mensen dus, die hebben me kwalijk genomen wat ik toen gezegd heb.

Nu moet ik zeggen, dat ik niet meer weet wie 't eerst z'n pistool trok. Ik geloof dat het Georg was, maar na al die toestanden kan ik 't me niet meer precies herinneren. Eén ding vind ik in ieder geval gezeik, dat nl. de hele linkse beweging ervan uitgaat dat het niet Georg was die als eerste z'n wapen heeft getrokken. Links heeft van hem een christelijke martelaar gemaakt, een echte christelijke humaniteitsstrip wordt hier gemaakt. Zo was hij niet, hij was juist iemand die zei, sure, we schieten. We hadden een gun bij ons om niet te worden gepakt. Daarom hadden we die dingen op zak, niet om met onze handen in de lucht te gaan staan en ons één voor één te laten neerknallen, dat wilden we zeker niet. Toen had je al de situatie, dat de smerissen op iedereen schoten. Door die BM-toestanden was het klimaat onder de smerissen geëskaleerd, dat ze steeds wisten, wij zijn gewapend, er wordt geschoten.

Urbach had ons al eerder van wapens voorzien, dat betekent dat de Verfassungsschutz de wapens leverde waarmee agenten overhoop werden geschoten. Zo is de situatie in Duitsland. Behoorlijk verwarrend. Eigenlijk doorzagen we het niet meer, we hadden niet meer in de gaten, dat we een stelletje marionetten in het raderwerk waren. Als ze ons zelf de wapens in de hand geven, dan hebben ze er een groot belang bij, dat die ook worden gebruikt. Hierover is nooit nagedacht, door niemand, behalve door groeperingen die bekritiseerden dat wij wegbereiders voor het fascisme waren, om op die manier hun eigen trip te rechtvaardigen.

„Freunde, schmeißt die Knarre weg“

SPIEGEL-Interview mit dem Untergrund-Anarchisten
Michael Baumann

SPIEGEL: Haben Sie eine Pistole in der Tasche?

BAUMANN: Ich trage schon seit anderthalb Jahren keine Waffe mehr. Seitdem fühle ich mich wohler, freier. Eine Waffe kann dein ärgster Feind werden.

SPIEGEL: In einem Poem, das Sie verfaßt haben, sagen Sie es so: „Ich habe die Waffe abgelegt, Freunde, weil ich zu der Erkenntnis gekommen bin, daß nicht Haß deine Triebfeder ist, sondern daß Liebe meine Triebfeder ist.“ Das klingt fast ein bißchen kitschig für einen Anarchisten. (...)

SPIEGEL: Hatten Sie Angst?

BAUMANN: Angst? Eher Abenteuerlust, ich empfand den Reiz, den gefährliche Erfahrungen haben können. Man hat ja Angst nie total erlebt.

SPIEGEL: War das für Sie Volkskrieg?

BAUMANN: So pathetisch haben wir es nicht gesehen. Eigentlich war es lustig. Wir haben über unsere Kostümierung viel gelacht. Ich sah aus wie ein Comic-Clown.

SPIEGEL: Auf der Strecke, an der Sie gewirkt haben, gibt es zwei Tote: den Bootsbauer Beelitz, der durch eine von Ihnen mitgebaute Bombe ums Leben gekommen ist, und Georg von Rauch, den West-Berliner Polizei in der Eisenacher Straße erschossen hat, in Ihrer Gegenwart.

BAUMANN: Das sind Schlußpunkte. Das sind Tote, die einen zur Einsicht bringen. Bei Beelitz kam das Entsetzen. Bei Georg von Rauch noch einmal Haß. Wenn Sie den neben sich umfallen sehen, den sehen Sie ziemlich lange umfallen.

SPIEGEL: Sieht man ihn auch vorher umfallen?

BAUMANN: Die Möglichkeit hat man gesehen, ja, ja.

SPIEGEL: Wer hat in der Eisenacher Straße zuerst geschossen?

BAUMANN: Klar Georg, aber geschossen wurde fast gleichzeitig.

SPIEGEL: Wann haben Sie geschossen?

BAUMANN: Wenn Sie es knallen hören, schießen Sie automatisch zurück, das ist logisch.

SPIEGEL: Und nun? „Bommi“, der Bombenleger, ist passé?

BAUMANN: Ich bin wieder da angelangt, wo ich aufgebrochen bin, und ich fühle mich immer noch als Teil einer Bewegung, die das Glück außerhalb dieser Gesellschaft sucht, auf anderen Wegen, in einem großen Strom. Seht her, der reuige Sohn kehrt zurück? Das wird es nicht geben.

SPIEGEL: Sie wollen sich nicht der Polizei stellen?

BAUMANN: Nein, auf keinen Fall. Warum auch? Ich habe schon einmal im Gefängnis gesessen, achtzehn Monate; die Erfahrung muß ich nicht erst noch machen. Und

meine Probleme nehmen die mir da auch nicht ab. Wenn du dir das alles eine Weile von weitem in Ruhe ansiehst, dann kriegst du eben ein ganz anderes Weltbild. Wenn du nicht mehr der Blindgänger bist, wartet für dich der Fährmann, der dich ans andere Ufer bringt.

SPIEGEL: Garten Eden im Untergrund? Wo soll's denn hingehen?

BAUMANN: Es gibt konkrete Alternativen. Meine Alternative kann ich Ihnen nicht nennen; dann wär's keine mehr.

(12)

Een man als Nollau* zei al in 1966, het was de taak van de Verfassungsschutz alle maoïstiese groeperingen te ondersteunen. Ze gaven ons wapens in de hand, zodat we hun eigen mensen konden neerknallen. Nog steeds is het mij niet helemaal duidelijk welke rol we in dit spel speelden. Maar het lijkt niet op die van een zelfstandige revolutionaire beweging. Ergens zijn de smerissen erg geïnteresseerd, dat we het ook echt doen. Dat zou je verder moeten nagaan, deze rode draad volgen, ik heb hierop geen konkreet antwoord, anders zou ik het geven, maar hierover zouden we allemaal moeten nadenken.

De konkrete gebeurtenissen, dat was onze fout. Toen had je dus die grote klopjachten, precies de dag d'r voor, ook vanwege die eeuwige banken. Overall vonden ze onze gejatte auto's, en van de BM hadden ze net een woning met 20 pakken vol mp's en bommen gevonden. Toen hebben ze een grote klopjacht opgezet, Berlijn werd hermeties afgesloten, alle buitenwegen, vliegvelden, stations, en de hele anti-terreur-groep kwam aangevlogen. Alle straten waren afgesloten. We hoorden het 's nachts en zijn gaan slapen, in de middag stonden we op, hebben een paar joints gerookt, en ineens zegt Georg, 'Jesus, d'r staat nog zo'n auto van ons, een Ford-bus, die moet ergens anders naar toe, anders vinden ze 'm'. Die zijn nl. moeilijker te jatten dan andere auto's, en we hebben 'm steeds weer nodig, dat was onze belangrijkste wagen, daarmee transporteerden we steeds al onze spullen. We hadden niet in de gaten, dat het in onze situatie waanzinnig was die auto te laten verdwijnen. We gaan meteen d'rop af, stappen in een auto en rijden naar die kolere-bus. Het was een

* Vroeger kopstuk van de Bundesnachrichten (= spionage)dienst, toen nog onder bevel van de beruchte Abwehr/CIA-generaal Gehlen.

doublette (gestolen auto met nummer van een legale auto van hetzelfde type), ook zo'n waanzin waarmee je steeds op het apparaat inspeelt. Eigenlijk is het onzinnig als illegale groep in Berlijn überhaupt auto's te gebruiken. Alleen bij akties om d'r vandoor te gaan, anders nooit, anders altijd met de metro, bus, te voet of met een taxi, nooit een auto gebruiken, dat hadden we niet goed bekeken.

Ook als je doublettes maakt, daar heb je weer zo'n zaak waarin zij altijd beter zijn, omdat ze over meer technische middelen beschikken. Met die dingen kunnen ze je altijd op het spoor komen. Ze zeggen gewoon, d'r is een auto gestolen, en dan rijden ze rond, omdat ze weten, d'r worden dubbele nummerplaten gemaakt, en ze noteren gewoon alle dubbele nummers.

De originele bus had een opschrift en de onze had dat niet. Die stond bij de Winterfeldplatz, en natuurlijk was die al opgefallen, die was ontdekt door iemand die al honderden auto's in Berlijn had opgespoord, die deed altijd mee bij de BZ-opspeuraktie (permanente rubriek in een Springer-krant met nummers van gestolen auto's, onder het motto van 'die pet past ons allemaal'). Die had gezien, dit nummer is dubbel. Bij elke auto die in aanmerking kwam, stond toen een agent. De klopjacht was net 24 uur aan de gang, overal onze foto's, op de tv, in elke nieuwsuitzending, op de lokale (Westberlijnse) tv, dat ging aan één stuk door, de hele stad werd hysteries gemaakt, eerst één dag stille opspeuringsaktie, toen de grote klopjacht.

We stappen dus in en toen we de auto in de Eisenacher Strasse wilden parkeren, houdt ons ineens een stille z'n schietijzer onder de neus. We moeten tegen een muur gaan staan. Als die smeris net voor een sekonde is afgeleid, ontstaat er een waanzinnige schietpartij. We zijn weggerend, drie uur lang hebben ze ons door Berlijn gejaagd, met honden, auto's en sirenes. We renden de hele Kudamm af, overal smerissen om ons heen, maar Hare Krishna zal ons redden! We rennen op het Kranzlereck af en zien al, hoe ze beginnen het Kranzlereck af te sluiten, ze verbarrikaderen gewoon de Kudamm, zetten allemaal Volkswagenbusjes dwars over de weg en springen d'ruit met hun mp's. Wij komen d'r net aan en kijken waar we heen kunnen, worden we tegengehouden door een groep Krishna-monniken die zeggen, Hare Krishna, en of we een brochure willen kopen, en ik zeg, 'Laat me los, of ik sla je in elkaar, ben je waanzinnig'. Want ze zaten ook achter ons. Ongeveer een minuut worden we opgehouden, net voor het Kranzlereck, en in die tijd worden twee anderen bij het

Der Anruf bei 110: „Es wird geschossen, schnell Mensch!“

Tonband-Protokoll des ersten Alarms bei der Funkbetriebszentrale der Polizei zur Schießerei Eisenacher Straße

Von der Schießerei am 4. Dezember in der Eisenacher Straße, in Schöneberg, bei der Georg von Rauch getötet wurde, sind bisher von der Polizei nur eigene Darstellungen und das Ergebnis der Vernehmung des leicht verletzten Polizisten mitgeteilt worden. Wir haben nun die Tonbandaufnahme der Funkbetriebszentrale der Polizei von dem ersten Zeugen, der über den Notruf 110 anrief, abgehört. Dieser Zeuge hatte mit seiner Frau auf einem Balkon im 3. Stock eines Hauses in der Eisenacher Straße gesehen und war auf die Vorgänge aufmerksam geworden, noch ehe die ersten Schüsse fielen. Während seine Frau vom Balkon die Vorgänge beobachtete, rief der Zeuge die Funkbetriebszentrale an und gab weiter, was ihm seine Frau schilderte. Der Balkon ist von dem Tatort gut 200 Meter entfernt. Es folgt der Wortlaut des Gesprächs, das um 17 Uhr 24 begann. Der aufnehmende Polizist in der Funkbetriebszentrale wird mit P, der Zeuge mit Z bezeichnet.

Z: „Eisenacher Ecke Fugger werden drei junge Leute mit Pistole bedroht. Ich weiß nicht ob das schon die Auswirkung der Baader-Jagd ist. Können Sie mal da sofort hinfahren.“ (Der Zeuge spricht sachlich, wenn auch mit leichter Erregung in der Stimme, es klingt so, als ob er es einfach für unwahrscheinlich hält, daß sich etwas, was er bisher nur in Wildwestfilmen gesehen hat, vor seinen Augen abspielt.)

P: „Eisenacher Ecke ...?“ fragt der Beamte mit abwartender Distanz zurück.

Z: „Fugger, das Antiquitätengeschäft gegenüber vom Spielplatz.“

P: „Was is'n da?“

Z: (anscheinend irritiert) „Na, da werden drei junge Leute von einem mit der Pistole bedroht. Die lehnen sich an die Wand äh... mit erhobenen Händen und so ...“ (Die Stimme des Anrufers ist immer noch ruhig, jedoch voller Erstaunen über das Ereignis.)

P: „Bedrohung mit Pistole, ja?“

Z: (er wird von seiner Frau weiter informiert — die Zurufe der Frau sind auch auf dem Tonband zu hören, jedoch nur schwer verständlich) „Von einem Zivilisten, nicht Polizisten.“

P: „Wir kommen hin.“

Z: (schreit plötzlich gellend ins Telefon) „Es wird geschossen, schnell, Mensch!“

Die Schüsse waren auf dem Tonband nicht zu hören.

P: „Ja, bleiben Sie bitte dran.“

Z: (fassungslos) „Einer liegt, einer liegt, es wird geschossen. Hören Sie, hören Sie, hören Sie. Einer ist erschossen.“

P: „Wie ist Ihre Nummer?“

Z: (sagt verdattert seine Telefonnummer, verspricht sich, wiederholt die Nummer)

P: „Bleiben Sie ruhig. Der Funkwagen ist schon unterwegs.“

Z: „Wir gucken vom Balkon. Schnell, jetzt... oh, Mensch. Mir gehen die Nerven durch.“

P: „Ganz ruhig bleiben. Der Funkwagen ist unterwegs. Können Sie eine Täterbeschreibung geben?“

Z: „Nein nicht, nichts, gar nichts. Wir wohnen zu weit weg davon, wir sind im dritten Stock hier.“

P: „Wo sind die jetzt?“

Z: (der den Beamten mißversteht) „Ich bin zu Haus.“

P: „Ja, ich meine jetzt die Täter?“

Z: (fragt seine Frau): „Wo sind die Täter jetzt?“ (wiederholt den Zuruf seiner Frau, der durchs Telefon klar zu verstehen ist) „Einer ist weggelaufen. An der Ecke.“

P: „Wohin?“

Z: „Richtung Fuggerstraße. Rennen in Richtung Fuggerstraße. Einer in Richtung Fugger, einer in Richtung Kleist.“

P: „Bleiben Sie bitte dran. Ich sag' nur mal Bescheid.“

17.26 Uhr.

Z: „Da putzt einer sein Auto unten. Einer liegt da, der liegt da.“ (zu seiner Frau): „Komm du mal her, geh mal ran an den Apparat... wenn die kommen. Die sind ja schon unterwegs.“

Die Frau spricht ins Telefon. Der Beamte ist jedoch noch nicht wieder am Apparat: „Hallo, das war ja niemals Polizei. Oh, Gott, Mensch.“

P: „Sind Sie noch dran?“

Wieder der Zeuge: „Einer ist wahrscheinlich tot. Der liegt da reglos.“

P: „Da liegt jemand?“

Z: „Tot vor dem Geschäft gegenüber vom Spielplatz.“

P: „Bleiben Sie am Apparat.“

Z: „Ja, gut, ja.“

P: „Die Feuerwehr fährt schon.“

Z: „Ist ja ein dolles Ding, und die Leute putzen da ihr Auto weiter, als sei nichts geschehen, und die Leute sind seelenruhig. Ich begreife nichts.“

P: „Ach du Schande.“

Z: „Gleich daneben putzt einer seinen Wagen.“

P: „Das ist eben die heutige Zeit.“

Die Funkbetriebszentrale sprach vier Minuten mit dem Zeugen, von 17.24 Uhr bis 17.28 Uhr. Um 17.25 Uhr sind die Schüsse gefallen. Von 17.26 Uhr an kamen etwa noch 15 Telefonanrufe bei der Funkbetriebszentrale zu der Schießerei. Die meisten Anrufer sind von den Beamten gleich nach ihren Wahrnehmungen befragt worden, nachdem ihnen erklärt worden war, daß schon die Funkwagen zum Tatort unterwegs seien. Um 17.28 Uhr traf der erste Funkwagen in der Eisenacher Straße ein, bis 17.38 Uhr weitere fünf Funkwagen. Es war an diesem verkaufsoffenen Sonntagnachmittag nicht leicht, eine größere Zahl von Funkwagen zum Tatort zu entsenden. Es wurden außerdem noch zehn weitere Funkwagen zu den angegebenen Fluchrichtungen der Verdächtigen geschickt.

G.Sch.

Kranzlereck gearresteerd en wordt het kruispunt vrijgemaakt, en wij rennen verder. We hebben ons later in een paar woningen schuilgehouden en zijn 'm toen gesmeerd.

De vlucht werd wat penibel, omdat de smerissen via de radio hadden doorgegeven, dat niet Georg maar een kollega van hen was doodgeschoten. Toen was het meteen, niet meer arresteren, dat betekent er worden geen gevangenen meer gemaakt. Als ze je krijgen, schieten ze je overhoop. Dat hebben we ook via de politieradio in de woningen gehoord.

Dan krijg je het probleem, dat je in een woning bent, waar de bewoners aanwezig zijn. Je trekt die mensen mee in een genadeloze draaikolk van geweld. Op zo'n ogenblik worden zij 100% zeker ook overhoop geschoten. Je brengt niet alleen jezelf in gevaar, hier slaan ze zonder ommezien toe. ommezien toe.

Je kunt het natuurlijk d'rop laten aankomen en zeggen, dan zullen er nog meer mensen verontwaardigd worden, en de verontwaardiging is één van de belangrijkste revolutionaire momenten, een mens wordt mede daardoor bepaald, dat hij verontwaardigd kan worden (Bakunin), maar zelfs als je je er doorheen kunt schieten, als je lijken achter laat, dan is het nog erger.

Hier valt alleen te zeggen, we moeten nu geen christelijke martelaar creëren. We hebben gezegd, we nemen het wapen in de hand en lopen storm tegen dit systeem, en we schieten het eerst. Daarom hebben we die dingen op zak. Als de omstandigheden ernaar zijn, dan schieten we, sure. Onze broeder is in de strijd gesneuveld, voor de zaak waarvoor de mensen met rooie vlaggen de straat opgaan, daarvoor is hij in de strijd gesneuveld met het wapen in de hand. Als zodanig moeten ze hem zien en niet weer als een christelijke martelaar. Ze moeten hem zien als wat hij was, een anarchist die in de strijd is gesneuveld, die zijn weg konsekwent tot aan het einde is gevolgd. Dat is natuurlijk in dat kolere *Spiegel*-interview niet naar voren gekomen, omdat ze ongelooflijk veel hebben geschraapt. Des te belangrijker is het voor mij dat nu hier te zeggen.

Daarna had ik het natuurlijk gehad, want ik was samen met hem die hele zaak begonnen, tussen ons was altijd de sterkste band, ik was al die jaren samen met hem. Ik zag hem echt naast me neervallen, op hetzelfde moment weet je, hij is dood. Toen hij viel, wist ik, nu is ie er geweest. 't Heeft een week geduurd voor ik weer iets heb gegeten of heb geslapen. Het heeft echt een week geduurd voor ik weer helder kon denken, ik

stond op het punt te flippen, soms was ik helemaal weg en begreep ik niets meer.

Door het gedrag van de anderen beseftte ik toen, dat d'r helemaal geen gevoel meer was. Eigenlijk heeft niemand me in die situatie begrepen, niemand is d'rop ingegaan. Ik moest aanhoren dat ze zeiden, nu zijn jullie je beste man kwijt, is jullie eigen schuld. Dan weet je niet meer wat je moet doen. Je ziet dan, de dood van je broeder wordt net zo geaccepteerd als de Springer-pers het presenteert. Niemand bekijkt het meer van de menselijke kant, zoals het in zo'n situatie hoort. Op z'n hoogst zeggen ze, pigs, we moeten wraak nemen, meer zit d'r niet in. Omdat hij tot martelaar is uitgeroepen, is niet eens het moment van de wraak echt naar voren gekomen, alleen nog maar gejerimieer.

Dat was de eerste zaak waardoor ik ging overdenken dat het nu vormen heeft aangenomen, die niets meer met de oorspronkelijke zaak te maken hebben, noch met die kommunikatie-geschiedenis, noch met de drop-outs van de 60er jaren, noch met de blues en de hasjrebellens, niets met de drug-ervaringen of onze seksuele ervaringen, niets met de nieuwe sensibiteit en tederheid, het begrip, de opening naar de ander toe, daar heeft het allemaal niet meer mee te maken. Het werd steeds gekker, het ging steeds meer op een fabriek lijken, het hele gebeuren. Hoewel het de hele tijd d'rom ging, dat je van dat fabrieksidee afkomt, zit je d'r opeens weer midden in.

Daar sta je dan met je korte haren, je pak, weer helemaal daar, waar je vandaan komt, en de mensen om je heen reageren ook net zo, zijn net zo bot als vroeger. Daar heb je al die moeite voor gedaan, al die jaren, daar heb je dat dan allemaal voor gedaan en ineens sta je d'r weer net zo voor als in het begin.

Vanaf dat moment begon ik d'r steeds minder in te zien. Eigenlijk had ik vanwege Georg meegedaan, gewoon omdat ik wist, hij wil die zaak doen en ik wil hem niet in de steek laten. Drie dagen later hebben jongeren een huis in Kreuzberg gekraakt en hebben het Georg-von-Rauch-Haus genoemd. Dat waren de enigen, die dat nog op een goeie manier hebben aangegrepen.

10. De slotfase

– de groep splitst – het magiese veld – Georg-von-Rauch-Haus – het geld wordt verdeeld – de definitieve breuk – ongelukjes – discipline boven alles –

Kort na Georgs dood is de groep gespleten. Een deel ging door en bleef banken overvallen, wij zijn toen helemaal naar de basis teruggegaan en met die guerrilla-trip uitgescheën.

Dat eeuwige gedoe met die banken, dat ging een eigen leven leiden. 't Had ook geen relatie meer met de basis. In plaats van het abstracte gegooi met bommen, tegen Amerikaanse concerns, politieauto's, leasing-firma's – vroeger werd gewoon alles bestookt wat je maar kon verzinnen –, werden nu aan één stuk door banken overvallen. Zo zag toen de praktijk d'r uit.

Het splijten van onze groep begon met het geld. Je had natuurlijk ineens een ongelooflijke hoop geld, dat kon je geeneens meer wegwerken. De magie van het geld speelt dan mee, dat werkt toch al gesmeerd in deze maatschappij, dat zie je. In zo'n groep speelt dat natuurlijk dezelfde rol.

Als er waanzinnig veel poen is, zegt iemand, laten we dit of dat gaan kopen. D'r worden onnodige dingen aangeschaft, ook konsumptiegoederen. Je zegt, als ik hier al de hele dag zit, laten we dan een pick-up kopen en meteen ook 20 lp's, dan hebben we wat muziek. Even later staat d'r een tv in de hoek en op een heel ander vlak maak je dan de hele consumptie-trip weer mee. Of je zegt, we moeten toch naar de politiezender luisteren, laten we dan meteen een Toshiba-radio kopen, een hele grote, en dan ook meteen drie stuks. Voor elke woning eentje. Je haalt een hele boel radio's, straks kun je zelf een winkel beginnen, te gek. Of anderen kopen een krankzinnig autopark bij elkaar; de mensen in het huis waren verbaasd, dat 'r elke dag een nieuwe auto voor de deur stond, gelukkig heeft niemand ons aangegeven, we hebben daar langer dan een jaar

gewoond, die zijn steeds rustig geweest, ze vonden het best, iedereen wist wie we waren, maar ergens anders waren we wel opgevallen. BM heeft daardoor veel klappen gekregen, dat iemand iets opviel, dat er iets aan de hand was.

Als je steeds dieper in de illegaliteit gaat, je dus steeds meer isoleert, de zaak die je doet steeds geheimzinniger wordt, dan zit je ineens midden in de konsumptietrip. Je kunt dan natuurlijk niet meer rondlopen zoals vroeger, dan worden velouren pakken gekocht, en tenslotte zie je d'r uit of je straight uit *Playboy* komt, die trip krijg je dan ook nog.

Onze fraktie zei toen, we geven het geld liever aan de mensen aan de basis.

Je kunt van een gewone leerling niet verwachten, dat ie banken overvalt. Niet iedereen in Berlijn kan banken gaan overvallen. Bij een demonstratie 's een molli tegen een waterkanon gooien — o.k. — maar dat iedere 17-jarige leerling nu een bank binnenstormt, dat is waanzin.

Toen begonnen we het geld te verdelen. We hebben drukkerijspullen gekocht voor kameraden en hebben linkse organisaties van geld voorzien. Dat was steeds een enorm gedoe, en op een gegeven moment zeiden we o.k., jullie gaan die kant op, wij een andere; en we zijn helemaal naar de basis teruggegaan.

In die tijd hebben we 't nog een keer voor elkaar gekregen, dat onze groep in Kreuzberg zat en meedeed aan de basisactiviteiten. Later hebben we af en toe in het Rauchhaus geslapen, omdat die mensen niet wisten wie we waren.

Toen hebben de cops daar 's een enorme razzia gehouden. Ze dachten toen, dat we d'r allemaal sliepen, maar net die nacht waren we naar de bioscoop in een andere uithoek van de stad en sliepen we heel ergens anders. Toen zijn ze met 800 man aan komen zetten en hebben het hele huis omsingeld en heel Kreuzberg afgesloten. Wij zāten in een andere buurt en hebben het de volgende dag in de krant gelezen. We hadden echt mazzel gehad dat we niet gepakt waren. Er zat natuurlijk een verklikker tussen, die ons herkend had en de smerissen had getipt. Bij zo'n grote groep kun je dat niet meer precies overzien.

Het was natuurlijk idioot van ons, maar we hebben het gewoon nog 's

geprobeerd, zo dicht mogelijk bij de basis te komen. Dat je van die irrationele dingen doet, dat toont je verwarring aan. Op die manier, dat ik me in zo'n scene nog betrekkelijk vrij kon bewegen, heb ik het toen nog zo'n half, driekwart jaar kunnen uithouden. Er liepen nog een paar akties, maar later is dat wat verbrokkeld.

Terror-Zentrale ausgehoben Bei „Bethanien“ eingerückt

Eigenbericht „Der Abend“

HES BERLIN, 19. April

Eine Großrazzia nahmen Beamte der Schutz- und der Kriminalpolizei heute in den frühen Morgenstunden in dem seit einiger Zeit von Jugendlichen besetzten sogenannten „Georg-von-Rauch-Haus“ auf dem Gelände des ehemaligen Bethanien-Krankenhauses in Kreuzberg vor. Rund 400 Beamte umstellten das Gebäude am Mariannenplatz 1a und durchsuchten die Räume. Wie ein Sprecher der Politischen Polizei dem ABEND nach Abschluß der Aktion auf Anfrage mitteilte, wurden „Beweismittel für Sprengstoff-Verbrechen der jüngsten Zeit“ sichergestellt.

Darunter sind nach Auskunft des Sprechers auch solche, die in Zusammenhang mit dem Sprengstoffanschlag auf den Britischen Yachtclub in Kladow stehen, bei dem am 2. Februar der 66 Jahre alte deutsche Bootsbauer Straße benutzt worden sei.

Bei den Ermittlungen zur Aufklärung der Sprengstoff- und Brandanschläge der letzten Monate hatte die Politische Polizei auch die Bewohner des „Georg-von-Rauch-Hauses“ observiert. Die Politische Polizei teilte dazu heute früh mit, daß ihr bekanntgeworden sei, daß in dem Gebäude Feuerlöscher des gleichen Typs aufbewahrt worden seien, wie sie bei dem Anschlag auf den Britischen Yachtclub verwandt worden seien. Außerdem habe man ein „präpariertes Rohr“ gefunden, bei dem es sich vermutlich um den Sprengsatz handelte, der bei dem Anschlag auf das

BVG-Gebäude in der Potsdamer Straße benutzt worden war.

Mit einem Beschluß des Amtsgerichts Tiergarten „im Rahmen eines Ermittlungsverfahrens wegen Mordes zum Nachteil des Bootsbauers Erwin Beelitz“ lief die Großaktion heute früh um 4 Uhr an. Nach ersten Angaben der Politischen Polizei hielten sich zum Zeitpunkt der Razzia 63 Personen in dem Gebäude auf.

27 davon wurden unter dem Verdacht, verschiedene Straftaten verübt zu haben, darunter Sprengstoff-Verbrechen und Ausweissfälschungen, vorläufig festgenommen. Ihre Überprüfung dauerte bei Redaktionsschluß des ABEND noch an.

Wie berichtet, hatte die Politische Polizei bereits vor einiger Zeit den Verdacht geäußert, daß die jüngsten Sprengstoffanschläge alle auf das Konto ein- und derselben Anarchisten-Gruppe kämen.

De definitieve breuk kwam na die grote razzia in het Rauchhaus, daarna vallen de frakties echt uit elkaar. Toen hebben we d'r mee gekapt. Daarna hebben we niet meer veel gedaan, op z'n hoogst wat papieren vervalst of hulp aan een buitenlandse groep, maar dat was het dan.

Bei Fahndung nach der Baader-Meinhof-Bande:

Freund Georg von Rauchs in Augsburg von einem Polizeibeamten erschossen

Elne junge Frau festgenommen – Kripo: Belde wollten schließen

(15)

Bei einer Großfahndung nach Mitgliedern der Baader-Meinhof-Bande ist gestern mittag in Augsburg der 23jährige Thomas Weisbecker aus Freiburg im Breisgau von einem Beamten der Sonderkommission des bayerischen Landeskriminalamtes erschossen worden. Eine Frau wurde festgenommen. Weisbecker war ein Freund des im Dezember 1971 in Berlin unter bisher nicht völlig geklärten Umständen erschossenen Georg von Rauch.

Der am 24. Februar 1949 in Freiburg geborene Professorensohn Thomas Weisbecker verstarb kurz nach seiner Einlieferung in ein Krankenhaus. Der Beamte, der ihn erschoss, hatte nach Mitteilung der Polizei erst vor kurzem eine Spezialausbildung im „kampf-mäßigen Schießen“ erhalten. Wie die Polizei ferner mitteilte, griff Weisbecker sofort zur Pistole, als ihn zwei Beamte der Sonderkommission

Thomas Weisbecker

kontrollieren wollten. Der Polizist habe geschossen, als der junge Mann seine Waffe auf einen der Beamten richten wollte. Gegen Weisbecker lagen zwei Haftbefehle der Berliner Justiz wegen gefährlicher Körperverletzung, gefährlicher Brandstiftung und Widerstand gegen die Staatsgewalt vor.

Der Erschossene soll zu einer Randgruppe der Baader-Meinhof-Bande gehört haben. Bis zu seinem Untertauchen hatte er vor allem in Berlin Schlagzeilen gemacht. Er wird verdächtigt, an Brandanschlägen auf das Amerikahaus und das KaDeWe beteiligt gewesen zu sein. Seine spektakulärste Straftat: Im Juli 1971 verhalf er Georg von Rauch zur Flucht aus dem Moabiter Kriminal-

gericht. Weisbecker, der von Rauch ähnlich sah, hatte sich auf die Anklagebank gesetzt, so daß das Verschwinden von Rauchs aus dem Gerichtssaal zu spät bemerkt wurde. Auch an dem Überfall auf einen Journalisten der Illustrierten „Quick“ war Weisbecker beteiligt.

Thomas Weisbecker und eine junge Frau waren bereits längere Zeit von der Polizei überwacht worden. Beamte der Sonderkommission des bayerischen Landeskriminalamtes hatten sich vor etwa vier Wochen in der Nähe des Augsburger Hauses eingemietet, in dem Weisbecker mit der Frau wohnte. Gestern mittag wurde Weisbecker in der Nähe der Augsburger Stadtwerke gestellt, als er zu seinem geparkten Pkw des Fabrikats „Audi“ gehen wollte. Der Wagen hatte ein gefälschtes Kennzeichen. In Rufweite des 23jährigen befand sich die junge Frau, die nach Darstellung der Polizei ebenfalls versuchte, eine Pistole zu ziehen. Sie lief noch etwa hundert Meter davon, ehe sie nach „erheblichem Widerstand“ überwältigt, festgenommen und ins Polizeipräsidium gebracht werden konnte.

Die junge Frau trug einen größeren Geldbetrag in gebündelten 1000-DM-Scheinen und, wie auch Weisbecker, eine Pistole vom Kaliber neun Millimeter bei sich. Ihre Identität ist bisher nicht bekannt. Bei ihrer Vernehmung sagte sie nach Angaben der Polizei „kein einziges Wort“.

Toen ze dan ook nog Tommy doodschoten, waar Georg en ik dat proces mee hadden, toen was ik dus prakties de laatste overlevende van dat proces, toen heb ik natuurlijk nog een aanslag gepleegd, dat spreekt.

Maar die vijandige houding tegen alles waar je plezier aan kunt beleven, dat heeft de zaak geleidelijk aan de nek omgedraaid. Daardoor zijn toen steeds meer figuren uitgedropt.

Ze gingen rekening houden met de verwijten van de RAF. Die zeiden, jullie razen van de ene woning naar de andere, neuken met al die meiden en roken stuff, dat vinden jullie wel tof, die zaak. Maar de zaak moet geen lolletje zijn, dit is een harde job.

Daar zit een rigide intellektualisme achter, dat is een totale vijandigheid tegen alles waar je plezier aan kunt beleven. Daaraan ontbreekt elke extase, en zonder die heb je helemaal geen revolutie. Bij de Parijse Kommune zijn ze zingend op de barikades gegaan en niet met een verbeterd gezicht. Die hebben niet gezegd, we moeten nu revolutie maken, maar ze zeiden, nu is het aan ons, ja of nee. Dat was een extase, aan de andere kant kon het je niets schelen, maar toch leefde je heel intensief.

Er werd niet gezien, dat juist door die gekke details, de ingevoegde gags, dat juist daardoor wat humor in die hele situatie werd gebracht, zo hield je de zaak nog leefbaar en werd het geloof in de blues levend gehouden.

Horst Mahler

De zogenaamde missers, daar gaat het juist om, daarbij leer je het meest van je fouten.

We hebben 's een auto gejat en daar vonden we iets, dat bleek een lachzak te zijn, maar dat merkten we pas toen we d'rop hadden gedrukt. Dat was in zo'n totaal stille nieuwbouwuurt. Toen begon dat ding afgrijselijk te lachen, ineens had je een ongelooflijk gekrijs, en we hadden zo ons best gedaan rustig te zijn, we zijn er toen op gaan staan en heel boos deed ie van 'hohoho'. We moesten d'r van door, meteen gingen de lichten aan.

Of die frustraties, je ontmoette een chick waar je vreselijk op viel en dan kon je alleen maar ergens op een gang wat met haar vrijen. Nooit kon je met haar ergens naar toe om te naaien. Of het was winter of je kon niet naar de illegale woningen toe. Maar in al die zaken had je plezier. Je beleefde weer je jeugdsexualiteit, dat had ook z'n voordelen, d'r zat steeds een goeie kant aan zoiets.

Of je ergerde je, dat je cover veel te geniaal was, maar aan de andere kant zó belazerd, dat geen miep je meer aankeek. Dan dacht je, ik heb een perfecte cover, maar ik zie d'r te straight uit. Daar had je dan zo de pest

in, dat je zei, dat moet anders. En meteen ging je aan het werk om een nieuwe cover te verzinnen.

Die missers had je altijd, dat bracht leven in de brouwerij. Juist die kleine komiese toestanden, die hebben het mogelijk gemaakt, dat je de zaak uiteindelijk niet berouwt, dat heeft het soms nog het beste draaiende gehouden.

Het kontakt met de bevolking

Wij woonden in een huis waar iedereen wist wie we waren, ook omdat onze foto's in de krant stonden. Iedereen wist wat we deden. Nooit is er iemand naar de politie gestapt, het waren vooral Turken, nauwelijks Duitsers.

Er waren ook mensen, zoals bv. een taxichauffeur, die zei tegen een figuur na een bank, jij komt net van een bank vandaan, wees toch eerlijk! Ik rij je toch wel weg. Ik vind 't prachtig wat jullie doen. Sure, dat soort mensen kom je tegen, die zeggen, natuurlijk breng ik je weg, ik heb alleen maar last van die smerissen.

In onze woning is iemand 's de ramen komen schilderen, twee dagen lang. De eerste dag hebben we wat met hem gepraat. Toen was die grote BM-klopjacht aan de gang na die bomaanslagen. De volgende dag komt die man weer en hij zet de radio aan. Daar werd net de arrestatie van Andy (Baader), Holger (Meins) en Raspe in een garage in Frankfurt live uitgezonden. Toen die man met z'n ramen klaar was, zei ik, ik kom naar beneden. Toen we op straat stonden, zegt ie, luister 's, ik wens je veel geluk, dat ze jou niet ook te pakken krijgen, je moet niet denken dat ik niet weet wat jullie daarboven uitspoken.

Zulke mensen had je echt, die kwam je tegen. Iemand die twee dagen in een woning is, in zo'n vreemde omgeving, die heeft dat gewoon in de gaten. Als hij 's ochtends de radio op tafel zet en je hoort ze schieten, je hoort iemand schreeuwen als ie geraakt is, dan ziet hij aan je gezicht, hoe jij reageert. Niemand reageert zoals jij, jij reageert anders, omdat je er een heel andere emotionele relatie mee hebt. Dat zag die man en hij vond 't o.k.

Of je hoorde soms gesprekken, waarin mensen zeiden, natuurlijk is het o.k. wat ze doen.

Verraders als Hella en Annekatrin, en ook Brockmann tegen het einde, die jarenlang samen met ons was en dan toch weer door zo'n geschiedenis uitdropt, die had je steeds weer.

Het is ons nooit gelukt, de gevoeligheid binnen de groep te handhaven, want de druk van buitenaf is dan zo groot, dat je meegesleurd wordt. Hier zie ik een belangrijke oorzaak voor het falen van de stadsguerrilla, omdat men die nieuwe kwaliteit niet in stand kan houden, omdat men als opposant op het apparaat ging lijken. Op een gegeven moment streef je jezelf voorbij.

Door je illegale positie kun je het contact met de mensen aan de basis niet instandhouden. Je hebt geen deel meer aan de directe ontwikkelingen binnen de scene. Het levendige proces dat zich daar afspeelt, daar ben je niet meer in geïntegreerd. Ineens ben je een randfiguur, omdat je niet meer overal kunt optreden; je zit er niet meer helemaal in, bij wat d'r allemaal speelt.

In plaats daarvan wordt de groep steeds geslotener, hoe groter de druk van buiten is, hoe meer je bij elkaar gaat zitten; hoe meer d'r misgaat, hoe groter de druk naar binnen toe, ergens moet je een evenwicht tot stand brengen.

Daaraan gingen de mensen kapot, aan de psychiese moeilijkheden binnen de groep in laatste instantie. Die duiken overal op, maar die kun je makkelijker oplossen als je een grotere werking naar buiten toe hebt. Of door leerprocessen, dat je met vreemden kunt diskussiëren over de dingen; zo was het ook in de communes.

Maar dat gaat hier niet meer, je kunt geeneens een chick die je ontmoet mee naar je schuilplaats nemen, want die is illegaal, die mag niemand kennen. Dat is ook zo'n probleem geweest, dat de meesten geen vriendin hadden. Ik had altijd het geluk dat ik meestal een vriendin had. Maar de meesten van onze groep hadden dat niet meer. Die zijn het laatste jaar rondgerend zonder een vrouw te zien, dat is een waanzinnige stress, dat moet je je 's indenken. Juist degenen die begonnen zijn met sexuele revolutie en al die toestanden; dat is dan allemaal afgelopen. Dat wordt afgeschreven, in plaats daarvan storm je een bank binnen, geef je een pamflet af of gooi je ergens een bom binnen en loop je met een schietijzer op zak rond. Je ontwikkelt alleen nog maar de instinkten van een roofdier. Je loopt op het laatst rond als zo'n revolverfreak. Elk

geoeffend oog kan je in feite herkennen. Waanzinnig, dat je zoiets doet, steeds met een gun rondlopen. Iemand die met een gun rondloopt, verplaatst zijn middelpunt naar het wapen; daar waar je het draagt, is je middelpunt, zo beweeg je je, dat je steeds vanuit je bewegingen het wapen kunt trekken. Ik kan nu bij iedereen die langs loopt, zien, of hij een wapen draagt en waar, want je kunt het aan z'n bewegingen zien.

Die ongelooflijke spanning de hele dag door, dat zijn dingen, die accumuleren tenslotte ontzettend als je in de groep geen sensibiteit hebt. Alleen nog maar dat rigide doorgaan, de totale prestatiedruk, dat gaat steeds verder, wordt steeds erger, tot dan op een gegeven moment iemand in elkaar klapt, die doet dan niet meer mee, kan het niet meer volhouden.

Gezochte anarchisten: Annerose Reiche, Inge Vielt, Ralf Reinders, Norbert Kröcher, Michael Baumann, Werner Sauber, Till Meyer, Peter Knoll

Brockmann was tegen het einde al helemaal groen weggetrokken, hij slikte voortdurend speed en dronk koffie om door te gaan. Pure speedfreaks, die alleen nog maar met pillen overeind bleven om door te gaan, voor ze ergens in elkaar storten of totaal uitflippen en doordraaien en helemaal niet meer zien wat er aan de hand is en schietend op de mensen afrennen. Dan is er tenslotte alleen nog maar één uitweg, dat maakt de zaak zo heavy, de mislukking staat dan al vast.

Het contact met de anderen is dan alleen nog maar zakelijk, als je iemand ontmoet, zeg je alleen maar, vriend, luister 's, je moet dit of dat voor me versieren, een woning voor me huren en over drie dagen ontmoeten we elkaar hier op de hoek, Als die dan kritiek op je heeft, zeg je, dat interesseert me allemaal niet. Je doet het of je laat het, heel eenvoudig. Je wordt net als het apparaat waartegen je vecht, tenslotte heeft het je ingehaald.

De steun van de zogenaamde sympathisanten

Later kreeg je de tendens dat linkse mensen zeiden, de RAF is geen politieke groep meer, ze deden ook aan geen enkele politieke dialoog meer mee. Er werd gezegd, dat zijn alleen nog maar criminelen, die banken overvallen, in dure woningen zitten en met dure auto's rondrijden. Toen is de RAF bommen gaan leggen, om zich weer als politieke groep te legitimeren, vanuit een noodsituatie zijn ze met die waanzinnige bommenkampagne begonnen, die echt fout was.

Ze hebben dezelfde fout in het groot gemaakt, die wij twee jaar tevoren op kleinere schaal hadden gemaakt. Niet tegen één vastomschreven doel, maar tegen alles en iedereen zijn ze ineens bommen gaan gooien: politie, Yankees, rechters, Springer. Daarbij hebben ze natuurlijk grote fouten gemaakt, vooral toen die arbeiders bij Springer gewond raakten. Toen kreeg je pas het echte keerpunt, toen kwam de totale isolatie en is het echt begonnen dat de mensen ze niet meer hebben ondersteund.

Dat werd voor ons ook lastig. Kameraden zeiden, nu niet meer, nu is het afgelopen. Die hebben ons ook openlijk met de politie bedreigd. Ze zeiden, je kunt er nu nog vandoor, als je blijft, halen we de cops, dat is me echt overkomen.

De RAF is dat natuurlijk ook overkomen. Hun problemen met verraders, dat waren altijd de liberale sympathisanten, die hebben hun toen verraden.

Binnen een week zijn ze allemaal verlinkt, allemaal door hun zogenaamde sympathisanten waarmee ze alleen nog maar zakelijk kontakten hadden.

Bijzonder kenmerkend is dat *Spiegel*-interview met de leerling-drukker die Ingrid Möller en Jünsche heeft verlinkt. Die zei, alleen wat Ingrid betreft had ik er spijt van, omdat je haar nog wel 's gewoon kon ontmoeten, koffie kon gaan drinken, zij dus nog normale menselijke kontakten met hem onderhield.

Over zoiets hebben ze nooit nagedacht, je kunt die man eigenlijk niets verwijten. Zo zijn die zaken gegaan, dat zijn precies de fouten waar je mee te maken krijgt.

De RAF zei, deze revolutie wordt niet door politiek werk tot stand gebracht, maar door krantekoppen, door hun optreden in de pers, die steeds berichten doorgaf van hier strijden guerrilleros in Duitsland. Deze overwaardering van de media, dat slaat noodlottig terug. Niet alleen dat ze het apparaat volkomen imiteren. En erop inspelen, politiek hadden ze in feite alleen nog maar met de politie te maken, — aan de andere kant rechtvaardigen ze zich ook nog door op de media te wijzen, ze kommuniseren alleen nog maar op deze manier.

Dan hangt alles in de lucht, er is geen been meer op de grond, nergens meer, geen kontakt met mensen van vroeger, dat is eigenlijk de noodlottige afgang bij zo'n geschiedenis, afgezien van het slechte klimaat onder elkaar.

11. Terreur of liefde?

— *waarom word je terrorist?* —

Dat je voor het terrorisme kiest, dat is al psychies voorgeprogrammeerd. Nu zie ik bij mezelf, het was gewoon angst voor de liefde, in jezelf, een vlucht naar het absolute geweld. Als ik meteen de dimensie liefde voor mezelf echt had begrepen, dan had ik het niet gedaan. Dan was ik er via omwegen achtergekomen.

Het enige punt waarop ik het doorkreeg, was mijn relatie met Hella. Net toen kwam ik in de bajes. Dat was dan weer de breuk. In de gevangenis wordt alleen maar haat gekweekt, en zij is dan later door de smerissen op haar ziekbed kapot gemaakt, daardoor wordt de haat nog erger.

Met vele anderen ging het net zo, eigenlijk met iedereen. Dat kwam steeds in de sexuele relaties naar voren. De oude anarchist Malatesta had dat ontdekt, en Fromm had het dan psycho-analyties aangetoond, dat de angst voor de vrijheid een rol in de massapsychologie speelt. Want angst is gebaseerd op niet-weten. Als je niet meer echt begrijpt wat er aan de hand is, dan word je bang, dat is een resultaat van je opvoeding. Zo zie ik het begrip angst voor de liefde, dat is gewoon aanwezig.

Ik heb dat bij veel mensen gezien, dat ze bij bepaalde dingen, als het echt d'rop aankwam, dat ze dan door de knieën gingen, of weer burgerlijke gedragsnormen gingen vertonen en stompzinnige vrouwenonderdrukkers of geile beren bleven.

Daaraan zijn ze allemaal kapot gegaan, Brockmann is een goed voorbeeld. Hij had — alleen al door die hele stress en omdat hij later als een soort leverancier voor de groep rondrende en alweer een bediende werd — hij had dus als enige kontaktpersoon zijn vriendin, Petra, ik kende haar ook. Toen hij zag, dat hij ook haar met die hele geschiedenis zou kwijtraken,

koos hij voor haar. Dat is eigenlijk het laatste heldere besluit dat hij heeft genomen, dan wordt hij ook nog gepakt en stort helemaal in elkaar.

Als de smerissen zeggen, luister 's, of je vertelt ons je verhaal, of je vriendin verdwijnt op de één of andere manier, die krijg je nooit meer te zien, op dat ogenblik zegt hij heel eenvoudig, goed, ik vertel wat ik weet, van a tot z, zonder pardon. Niemand kun je dat verwijten, zo moet je het echt zien. Brockmann is geen verrader in de klassieke betekenis, hij is echt alleen nog maar een slachtoffer van de omstandigheden.

Dit punt — de angst voor de liefde en voor de vrijheid — dat moet nog 's goed worden bekeken, daar moet aan gewerkt worden.

Die jonge types in het Rauchhaus bv., bij hen zie je heel duidelijk deze angst voor de vrijheid. Als die niet weten wat ze moeten doen, dan gaan ze de fabriek weer in, omdat ze niet weten wat ze met die pasverworven vrijheid aanmoeten, die hebben ze ineens verkregen en daar zitten ze dan mee. Ze laten zich ompraten en gaan weer terug naar de fabriek in plaats van te zoeken naar creatieve levensvormen, van waaruit ze een basis kunnen creëren.

Wij hadden die angst voor de vrijheid overwonnen en zijn bij het volgende probleem terechtgekomen: de angst voor de liefde. Dat heeft tot ons falen bijgedragen, dat zijn de centrale psychologische begrippen die naar voren kwamen. Daaraan moet je werken om nieuwe vormen te laten ontstaan.

Tot nu toe is duidelijk geworden dat revolutionaire praktijk en liefde niet hand in hand gaan. Ik zie het niet, tot nu toe zie ik het nog niet. Anders was ik misschien doorgegaan. Maar ik zag het zo, je maakt een keuze en je scheidt ermee uit, je gooit de gun weg en zegt o.k. — afgelopen.

Voor mij ging het er de hele tijd om menselijke waarden te laten ontstaan die in de kapitalistische maatschappij niet meer aanwezig zijn, in heel Europa en de westerse culturen niet meer bestaan, die door de machines zijn weggevaagd. Daar gaat het nu om, dat weer opnieuw te ontdekken, te ontplooien en naar buiten te brengen. In dit opzicht draag jij die vlam, word jij ook een steunpilaar van een nieuwe maatschappij, als die mogelijk is. Dat kun je zo veel beter doen dan wanneer je het met bommen forceert. Daar ontstaan tenslotte precies dezelfde rigide haatfiguren, die weer alleen maar de macht in handen houden. Stalin was eigenlijk zo'n figuur als wij, hij heeft het gehaald, één van de weinigen, die het gehaald hebben, maar toen werd het wel heavy.

Met Schmücker*, die ze neerknallen, daaraan zie je toch hoe erg het al is. Hij was een kleine ongevaarlijke student. Ze hebben hem gewoon in zo'n situatie gemanoeuvreerd. Ze hebben niet nagedacht, of hij zover was en het aankon. Zo veel kon hij ook niet vertellen, maar ze hebben hem neergeknald. Dat is een echte executie, anders kan je het beslist niet zien. Het herinnert sterk aan Charles Manson, die moord op Schmücker. 't Is echt moord, dat moet je begrijpen. Mij hebben ze er ook al mee bedreigd, maar ik lach erom. Maar zo'n kleine jongen als Schmücker, die nemen ze te grazen en knallen hem neer.

22-jähriger Student im Grunewald erschossen

Ulrich Schmücker

Wurde der Student Ulrich Schmücker im Grunewald von Anarchisten hingerichtet? Der 22-jährige war mit einem tödlichen Kopfschuß aufgefunden worden. Er gehörte früher einer Terrorgruppe an. (Bericht Seite 4.)

(16)

* Bij recente processen is naar voren gekomen dat Ulrich Schmücker voor de Verfassungsschutz had gespioneerd en dat deze op de hoogte was van het gevaar waarin hun agent zich bevond.

Als je moet kiezen tussen een bom en liefde, en je kiest alleen voor de liefde, dan is dat allereerst een individuele keuze, die niets verandert, het blijft tot jezelf beperkt, maar je kunt het werkelijkheid laten worden, aan de andere kant geeft het je kracht, die je opnieuw kunt inzetten, doordat je anders met de mensen communiceert. Andere zaken beginnen te spelen, op een andere manier. Het hoeft niet beslist een gewelddadige zaak te zijn, die is in deze vorm niet mogelijk, biedt op dit moment toch geen perspectief, hier is geen alternatief in zicht. Het gaat er nu om het kruid droog te houden, meer kun je nu niet doen.

Als ik hier zo'n boek schrijf – zo eerlijk mogelijk – dan geloof ik dat het de mensen helpt er nog 's over na te denken, hoe het is gelopen, en hoe het eigenlijk zou kunnen lopen. Dat is ook een bijdrage, een mogelijkheid om aan het proces deel te nemen, dus zo oprecht en zelfkritisch mogelijk. Ook als het veel mensen niet in hun kraam te pas zal komen, omdat ik veel zeg wat ze me kwalijk zullen nemen.

Persoonlijk zie ik een vooruitgang door het voortzetten van oude processen, dat die nog weer iets verder ontwikkeld worden, bv. die kommune-geschiedenis. Er zijn andere maatschappij-analyses bijgekomen, door drugs werden nieuwe dimensies geopend, die kunnen anders gebruikt worden, nieuwe ideeën over opvoeding zijn erbij gekomen, en nog andere zaken, die verder kunnen worden ontwikkeld. Er is een andere relatie tot de technologie ontstaan.

Men zou echt nog 's goed over deze jaren moeten reflektieren. De platgetreden paden die er nu zijn, dat heeft niets meer met progressiviteit te maken. Bij de ML-frakties net zo weinig als bij de studentenklubjes die nog steeds meneer Marx aan het lezen zijn, op die manier kom je d'r echt niet, dat is ondertussen wel gebleken.

Het gaat erom nieuwe vormen te overdenken. Ik heb geen boodschap, ik kan het echt niet zeggen, overal in de beweging vind je stagnatie, dat zie je over de hele wereld, waar zoiets was. Iedereen is intussen aan het nadenken, dat is op het ogenblik een wereldwijd verschijnsel, deze stagnatie. Dat heeft betrekking op iedereen. Op zo'n moment is dat het beste voor degenen die al een tijd meelopen, ze reflektieren de gebeurtenissen nog 's, misschien komt d'r wat uit.

Voor mij ziet het d'r zo uit, dat ik die hele kwestie rond de liefde nooit echt kon realiseren en dat ik dat nu waar wil maken, omdat ik er plezier in heb, omdat het tof is, omdat ik het na al die heavy jaren nodig heb.

In het algemeen kan je zeggen, als je dit stadium hebt bereikt en je hebt een evenwicht gevonden en je bent dan politiek actief, misschien ook terrorisme, dan kun je het waarschijnlijk op een veel doordachter en cooler level brengen. Als we allemaal zo waren geweest, onze structuren dus al zover waren ontwikkeld, en we waren dan met deze zaken begonnen, dan had je natuurlijk nooit al die irrationele toestanden gehad, dan heb je met rijpere figuren te maken. Dan had je ook minder verraders gehad, het was menselijker geweest. Vele dingen waren dan anders gelopen.

Revolutie zou dan niet meer door haat, prestatiedruk, teleurstellingen en dergelijke worden voortgedreven, maar doordat je cool en doordacht een nieuwe maatschappij dichterbij brengt, waar je zelf al een schets van in je hoofd hebt. Niet een totaal abstracte theorie. Men zou veel dingen beter realiseren en beter aanpakken.

Zelfs als je geweld gebruikt, zou dat een reëlere basis hebben en zou het hoogstwaarschijnlijk beter in elkaar zitten. Dit proces kan zich ook nu nog steeds ontwikkelen en het zal ook worden ontwikkeld, dat zal beslist z'n weerslag vinden.

De beweging als facet in de geschiedenis

Men zou misschien ook moeten proberen die hele beweging als één en hetzelfde facet van de geschiedenis te zien.

Als mensen om ekologiese redenen op het land gaan wonen en daar nieuwe dingen beginnen, en ook de mensen die naar India gaan en daar een half jaar met een goeroe onder een palmboom zitten, die brengen ook goeie ideeën mee terug, andere processen. Als daaruit een ideologie of een message ontstaat, dan wordt dat natuurlijk ook heavy. Dat alles hoort ook bij de beweging. Of iedereen hoort d'r bij, of niemand, al het andere is versplintering. Men moet het als één facet zien, het facet dat na de Tweede Wereldoorlog van start ging, over de gehele breedte.

Iedereen die ervaringen opdoet en ze omzet, die levert een bijdrage, op welk nivo dan ook. Of die in een krêche werkt, met een schietijzer op de barrikades staat, een pond hasj uit India meebrengt of als Mick Jagger wild op het toneel danst, allemaal hebben ze deel aan het proces. Ik zie dat als één facet.

Als je zo'n zaak geïsoleerd bekijkt en je zegt, dit hier is het enig juiste, dan krijg je zo'n toestand. Dat zijn dan die fetisjisten, die aanbidden hun fetisj, maar of die echt bestaat, dat is de vraag.

Men zou 's van het begin af aan, van de beatniks via Hemingways *Lost Generation* tot nu, de zaak in één samenhang moeten bekijken. Het gaat om het overleven. Hierbij zou men alles moeten bekijken en eerst 's de positieve dingen zien en verder ontwikkelen. Niet altijd alleen vanuit het marxistische standpunt zeggen, deze zaak is kleinburgerlijk, of grootburgerlijk, lomp-proletarisch of individualistisch, dat is objectivistisch, of positivistisch of empirisch, maar er is slechts één standpunt: het marxistische. Zo komen we echt niet verder.

Overal is een ontwikkeling doorgemaakt. Hierbij zijn fouten gemaakt, maar alleen tegen deze prijs kun je ervaringen opdoen. Van daaruit kun je ook op andere vlakken verder gaan.

Illegaliteit nu – buiten de groep – een leven zonder verleden

Veel mensen zitten in een situatie dat er gezegd wordt, je kunt alleen nog maar doorgaan, anders word je doodgeschoten of je komt in de bajes, daarbuiten is er niets meer. De terugweg heb je voor jezelf verbarrikadeerd en alle bruggen achter je heb je opgeblazen, letterlijk.

Ook hier is altijd nog een uitweg, 1e omdat het vervalsen van papieren intussen geweldig is geperfectioneerd, heb je nooit problemen, heb je het veel beter dan alle andere illegalen op de wereld, omdat je vanuit het niets zelf papieren kunt maken, en 2e liggen de zaken zo, dat – als je begint een andere weg in te slaan – er meteen alternatieven voor je opdoemen.

Je leidt een leven zonder verleden, living without personal history. Dat is je situatie. Als je ergens komt, ben je precies wie je op dat ogenblik bent. Er is immers geen geschiedenis die je achtervolgt. Nu wordt het pas interessant in de illegaliteit te leven, want het heeft voordelen. Je kunt niet meer in het burgerlijke systeem worden geïntegreerd, je staat er steeds buiten, je bent niet meer door honderden vooroordelen belast, ineens ben je in een niemandsland, dat is erg interessant, op het ogenblik wordt het door weinig mensen gedaan. Ik kan alleen maar zeggen, dat het echt een goeie zaak is.

Je begint weer echt mee te tellen, je persoonlijkheid wordt opnieuw

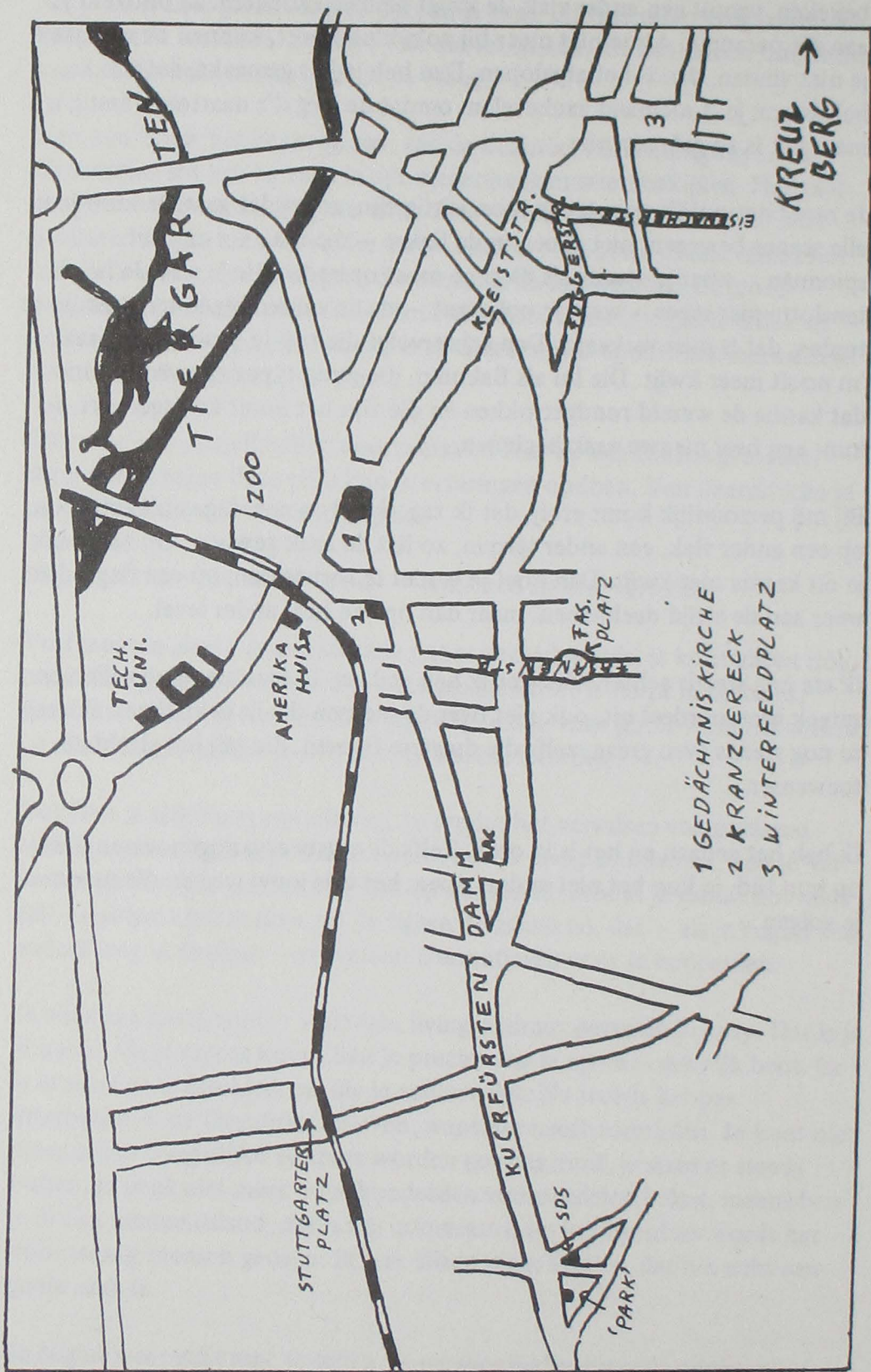
bekeken, vanuit een ander vlak. Je krijgt nieuwe inzichten. Je onttrekt je aan die paranoia. Als je niet meer bij zo'n klub hoort, kunnen de smerissen je niet vinden, dan is het afgelopen. Dan heb je het gemaakt, dat is o.k., helaas kun je 't niemand aanbevelen, omdat de weg d'r naartoe te lastig is, maar het is zo gek nog niet.

Je moet natuurlijk nog steeds voorzichtig zijn, zover dat gaat. Je kunt je in alle scenes bewegen, niet alleen in de linkse — die vaak vol zit met spionnen — waar je steeds als diegene moet optreden die je was. Je hoeft tenslotte niet meer — waar je ook bent — als de achtervolgde terrorist op te treden, dat is juist verkeerd. Dan achtervolgt die trip je eeuwig. Dan raak je 'm nooit meer kwijt. Die lui als Bakunin, die oude types zijn vroeger met dat karma de wereld rondgetrokken en die zijn het nooit kwijtgeraakt. Je kunt een heel nieuwe zaak beginnen.

Bij mij persoonlijk komt erbij, dat ik zag, ik zal op een dag verder strijden, op een ander vlak, een ander terrein, zo ligt de zaak gewoon. Op zich raak je dit karma niet kwijt. Dan hoef je je niet te verbeelden, op een dag zal ik weer aan de strijd deelnemen, maar dan op een heel ander level.

Ik sta nog steeds achter alles wat ik heb gedaan. Ik laat niemand vallen en spreek geen oordeel uit, ook niet over de mensen die ik bekritiseer. Ik mag ze nog steeds even graag, zelfs die duistere figuren, die mij het slechtste toewensen.

Ik heb het gedaan en het is in orde. Zelfs de ergste ervaringen waren juist op hun tijd, je kon het niet anders doen; het was jouw weg en die moest je volgen.

Centrum van West-Berlijn

De herkomst van de kranteartikelen is niet overal exakt te bepalen, indien mogelijk vermelden we de vermoedelijke bron.

De underground-publikaties zijn doorgaans uit 1883. De burgerlijke Berlijnse bladen, die hier worden gebruikt, zijn Bild en BZ (beide behorend aan het rechtsradikale Springer-koncern), Der Abend (SPD-georiënteerd) en Der Tagesspiegel (liberaal). Het verdient vermelding dat Springer – vooral dankzij Bild en BZ – rond 80% van de oplage van Westberlijnse dagbladen in handen heeft.

(1) 50 MAN 'ORDEDIENST' OP ÉÉN DEMONSTRANT
STUDENTEN-KABARET AAN DE VOET VAN DE FUNKTURM

Men kan ook tegen een demonstratieverbod demonstreren. Vreedzaam en ludiek droegen gisteren ongeveer 4.000 studenten hun borden 'Albertz moet aftreden' van de Hammarskjöldplatz naar de Theodor-Heuss-Platz (Heinrich Albertz, SPD, dominee, toenmalige burgemeester van West-Berlijn). De burgemeester werd op die manier noch voor moordenaar uitgemaakt, noch op andere wijze beledigd. De 'anti-demonstratieverbod-demonstratie' was alleen toegestaan onder voorwaarde dat de politieke top van Berlijn niet zou worden beledigd, dat niet over het gras op de Theodor-Heuss-Platz zou worden gelopen en dat er per 50 demonstranten één orde-wacht zou zijn (er was een demonstratieverbod afgekondigd nadat krachtige demonstraties met felle leuzen hadden plaatsgevonden i.v.m. de moord op Benno Ohnesorg, zie 3de hoofdstuk).

De studenten vroegen zich op hun pamfletten af 'Wat wil de Senat (stadsbestuur van West-Berlijn) vandaag via ons demonstreren?' en gaven als antwoord: 'Een grotere last voor de bevolking, wanneer een minderheid demonstreert'. De demonstranten waren inderdaad in de minderheid. Tegenover 50 leden van de ordedienst, herkenbaar aan een band om hun arm en fiktieve 'dienstnummers', stond één demonstrant. De demonstranten liepen er afzonderlijk tussen in met borden 'demonstrant' en 'nette' leuzen zoals 'Heinrich, ik ben bang voor je', 'Albertz dominee? Duensing (Polizei-präsident) slager?' of 'Albertz, waar is je broeder Ohnesorg?'.

Via de megafoon werden de kolonnes ingedeeld, tegen 'ordeverstoorers' werd met 'studentikoze maatregelen' opgetreden – dat alles in navolging van de politie. Deze was dan ook erg terughoudend en 'regelde het verkeer', dat ondanks alle vrees niet kwam vast te zitten.

Ook de discussie tussen het publiek op de Ku-Damm en de welbespraakte studenten liep niet vast. Een oud moedertje wist het precies: 'Die komen allemaal uit het oosten en zijn tegen de vrijheid!' Daar veranderden de studenten, die zeiden dat ze juist 'voor' de vrijheid demonstreerden, niets aan. Zelfs de 'kommunes' pasten zich aan. 'Radikalinski's aller landen, doet boete' was het motto van hun 'processie' in witte gewaden. 'Radikalinski's' die op de manifestatie bij de Theodor-Heuss-Platz wilden 'provoceren', werden 'uitgejouwd', zo ook het (SPD-)raadslid Ristok, toen hij al te zeer tegen de CDU uitvoer.

Van de kant van de studenten werd een nieuwe start gemaakt, geintjes ontaardden niet in rellen, dat geeft hoop voor de toekomst. (Der Abend ?)

(2) BANDENPRIKKER GEPAKT

'KOMMUNARD' LEGDE BEKENTENIS AF: MEER DAN 100 AUTO'S

'Ik heb autobanden stukgeprikkt om tegen de maatschappij te protesteren.' Dit gaf de 20-jarige ongeschoolde arbeider Michael Baumann uit Reinickendorf als reden voor het feit dat hij in de afgelopen weken in de omgeving van de Holländerstrasse meer dan 100 geparkeerde auto's had beschadigd. Op eerste Paasdag vroeg in de ochtend werden Baumann en een metgezel op heterdaad betrapt.

Volgens zijn eigen zeggen is de 20-jarige ongeschoolde arbeider lid van een kommune; hij zou tot de buitenparlementaire oppositie behoren en lid zijn van de 'Republikanische Club'. Een lidmaatschapskaart van deze club en het rode boekje van Mao werden in beslag genomen.

Al eerder, in november 1967, heeft de politie zich met Baumann bezig moeten houden. Toen had hij vanuit München een pakje met enkele kilo's springstof en ontstekingsmechanismen gestuurd aan de leden van Kommune 1. Het pakje werd in beslag genomen. Een tweede pak met 15 kilo springstof kon de politie in München onderscheppen voor het door de firma zou worden verstuurd.

B.'s medeplechtige, de 21-jarige Hans Werner Sch., verklaarde dat hij Baumann in de voorafgaande nacht in een kroeg had ontmoet en voor de gein had meegedaan bij het stukprikken van de banden. De door Baumann teweeggebrachte schade bedraagt meer dan 6.000 mark. De beide daders werden na het verhoor op vrije voeten gesteld.

De politie vraagt: wie heeft in de afgelopen weken gezien, dat Baumann schade aan geparkeerde auto's heeft aangebracht? (BZ ?)

- (3) Gedurende enkele minuten werd de tafel van de rechter door leden van de kommune bezet. De foto van het AP legt deze happening vast. De personen in deze haast ongelooflijke situatie (v.l.n.r.): de officier van justitie; een suppoost heeft Rainer Langhans, die de stukken van de officier van justitie leest, gepakt. Een lid van de jury heeft net de baret van het hoofd van Dieter Kunzelmann gestoten. Daarvoor had Fritz Teufel (midden) hem op zijn hoofd.

(4) NA DE AANSLAG OP RUDI DUTSCHKE

- RELLEN OP DE KUDAMM, BIJ HET STADHUIS EN DE RIAS*
- GROOT ALARM VOOR 20.000 POLITIEAGENTEN

TERREUR IN BERLIJN!

Straatgevechten en brandstichtingen zoals Berlijn ze sinds de Tweede Wereldoorlog niet meer had meegemaakt, - dat was het antwoord van de linksradikalen op de moordaanslag op Rudi Dutschke. Voor een deel heerste in de straten de naakte terreur.

Voor het stadhuis kwam het tot echte straatgevechten,rellenschoppers wilden de RIAS bestormen. Op de Kurfürstendamm brachten ze het verkeer enkele keren volledig tot stilstand. Voor 20.000 politieagenten betekende dit groot alarm. Al in de nacht voor Goede Vrijdag kwam het tot grove excessen bij het Axel-Springer-Gebouw in de Kochstrasse. De rellenschoppers staken auto's in brand en vernielden talloze ruiten.

* 'Rundfunk in amerikanischen Sektor', het CIA-radiostation.

(5) 130 politieagenten gewond bij straatgevecht
Opgezweepten jongeren oefenen terreur uit

(6) Yankees weg uit West-Berlijn!
Durf te strijden! Durf te winnen!

(7) EEN REGEN VAN STENEN VANUIT HET 'ONDOORGRONDELIJKE'

Met een regen van stenen ontvingen in de afgelopen nacht ongeveer 70 jongeren buiten de kroeg 'Ondoorgrondelijk Onderdak voor Reizigers' bij de Fasanenplatz in Charlottenburg twee surveillancewagens van de politie. Drie agenten werden licht gewond, de politiewagens liepen aanzienlijk schade op. Drie van de daders werden gearresteerd. Bij één van hen, de 19-jarige Alfons Sch., werd een substantie gevonden, die waarschijnlijk hasj is zal blijken te zijn. De vondst wordt nog door de kriminaaltechnische onderzoeksdienst onderzocht. Tegen Sch. is reeds in Nürnberg een aanklacht in behandeling wegens het bezit van verdovende middelen. Sch. staat in Moabit als onderhuurder van Kommune 1 ingeschreven. De politie was gealarmeerd, omdat voorbijgangers lastig waren gevallen en met stenen naar langsrijdende auto's was gegooid. Reeds in de voorafgaande nacht was er een razzia in deze kroeg.

(8) RECHERCHE KWAM MIDDEN IN DE NACHT: 20 ARRESTATIES RAZZIA IN TWEE HASJKROEGEN GISTEREN VIJF ARRESTATIES ZIJN DIT DE BOMMENLEGGERS?

De speciale afdeling van de politieke politie is gisteren een grote opsporingsactie begonnen tegen drie personen die er ten sterkste van verdacht worden een belangrijk aandeel te hebben in de recente bomaanslagen. De drie personen zijn de 23-jarige Bernhard Braun, de 22-jarige Michael Baumann en een onbekende, waarschijnlijk een Nederlander, die onder de naam 'Beer' bekend staat.

Reden tot deze opsporingsactie door de Berlijnse politie was een huiszoeking, die gisterenmiddag in de Nomrodstrasse 29 in Waidmannslust plaatsvond. Bij verrassing deed de recherche, ondersteund door een overvalkommando, een inval in een woning van dit huis, die door een kommune-achtige groep was gehuurd.

Bij de grondige huiszoeking nam de recherche explosieven en een brandbom in beslag. De explosieven waren volgens de bevindingen van de kriminaaltechnische onderzoeksdienst van hetzelfde type als de bom die in het Huis van de Joodse Gemeente was gevonden; eveneens van hetzelfde type is de bom die had moeten afgaan voor het huis van de officier van justitie Severin.

De in beslag genomen bommen werden onder een bed ontdekt. Vijf inwoners werden vervolgens door de recherche voor een verhoor meegenomen.

Het eerste gevolg van het onderzoek door de speciale afdeling van de politieke politie was de grote opsporingsactie die laat in de avond van start ging tegen Bernhard Braun – 'Happy Dieter' genoemd –, Michael 'Bommi' Baumann en een Nederlander die alleen onder de naam 'Beer' bekend staat. 'Beer' is ongeveer 1m 78 lang, heeft een baard en zwart haar. Hij is doorgaans in een rose spijkerjerk en een zwarte spijkerbroek gekleed.

(9) QUICK-VERSLAGGEVER OVERVALLEN

De Berlijnse korrespondent van het weekblad 'Quick', Horst Riek, werd gisterenmiddag in zijn woning in de Fasanenstrasse 68 door drie mannen en een vrouw overvallen. De zich anarchisten noemende daders sloegen de 29-jarige verslaggever met een bierfles neer, boeiden en knevelden hem. Agenten van enkele surveillancewagens arresteerden de indringers. De verslaggever werd met hoofdletsel en een hersenschudding in het ziekenhuis Wilmersdorf opgenomen en er 's avonds op eigen verzoek uit ontslagen. Eén van de vier gearresteerden is de 22-jarige Michael Baumann. Tegen hem werd in december 1969 een arrestatiebevel uitgevaardigd, omdat hij er ten sterkste van verdacht wordt een belangrijk aandeel te hebben in de recente bomaanslagen. De overval op Horst Riek hangt vermoedelijk samen met een grote fotoreportage die 'Quick' in januari onder de titel 'Heel Duitsland moet branden' over de bomaanslagen in Berlijn had gepubliceerd.

NEERGESLAGEN EN GEBOEID

Het gebeurde om 15 uur 30; bij de verslaggever werd aangebeld en toen hij de deur opende, stond hij plotseling tegenover drie mannen en een vrouw. Hij werd door hen achterwaarts zijn woning ingeduwd en met een bierfles neergeslagen. De fles ging aan scherven. Horst Riek zakte, onder het bloed, in elkaar. De daders sloegen verder op hem in tot hij het bewustzijn verloor. Vervolgens werd hij geboeid en gekneveld. Terwijl de indringers de kamers begonnen te doorzoeken, merkten andere bewoners het lawaai en het gekreun van de verslaggever op. De politie werd gealarmeerd. Met de woorden "U hebt geen huiszoekingsbevel" gooide één van de daders de enkele minuten daarop gearriveerde patrouille de deur voor hun neus dicht. De politie vroeg vervolgens om versterking en alarmeerde de brandweer. Intussen was Horst Riek er in geslaagd zich zo ver te bevrijden, dat hij snel de voordeur kon openrukken. Met de woorden "Goddank dat u er bent" liet hij de politie binnen. Onmiddellijk na zijn arrestatie dreigde één van de daders de verslaggever: "Als je iets zegt blazen we je huis op".

Op het politiebureau 131 gingen de arrestanten met veel lawaai tekeer. Tegen één van de agenten riepen ze: "Ook u hebt een huis, een vrouw en een kind." Bij hun eerste verhoor noemden drie arrestanten als hun beroep "student". Alleen Baumann liet "zonder beroep" in het protokol opnemen. Alle vier worden vandaag onder verdenking van zware roof voor de rechter van onderzoek geleid.

Bij de gearresteerden vond de politie een bord met het opschrift "Ik ben journalist en schrijf alleen maar onzin". Ook werd een spray-bus met zwarte verf en een gloed-nieuwe knevelketting gevonden. (BZ ?)

(10) BEVRIJD ALLE GEVANGENEN!

Lieve Hella – ik wil je voor de eerste keer schrijven. Wees niet boos dat het zo lang heeft geduurd, maar het had geen zin alleen maar "hallo" te zeggen. Ik heb hier in de gevangenis gehoord, dat jij weer gearresteerd bent bij de akties op de Kudamm. Je zou met stenen naar de smerissen hebben gegooid. Herinner je je nog de eerste keer dat we met elkaar praatten – het was in de Zodiak en is nu bijna een jaar geleden. Je zei toen, dat je niet kon begrijpen waarom wij demonstreerden, ons verzetten tegen de pigs enz. Nu ga jij ook de straat op en met jou steeds meer figuren. Je zult zien dat steeds meer arbeiders – of uitgeflipte arbeiders zoals ik – voor hun eigen belangen

gaan strijden. Het leven dat we dusver hebben geleid lijkt ons zinloos, saai, leeg en onmenselijk. We proberen ons op de één of andere manier eraan te onttrekken om gevoelens van geluk, tederheid en saamhorigheid te beleven, die ons deze burgerlijke maatschappij onthoudt. Het vooruitzicht ons hele leven onder de heersende verhoudingen te moeten leven en werken lijkt ons zo afgrijselijk dat we ons afkeren, vergif tot ons nemen en verdoofd verder vegeteren, zonder ons ergens iets van aan te trekken. Maar al gauw moeten we konstateren, dat het systeem ons ook dan niet met rust laat. We krijgen drug-smerissen op onze nek.

En dan het probleem van het geld. Deze beestachtige maatschappij heeft het voor elkaar gekregen alles zò in te richten, dat iedereen gedwongen is mee te doen of in de goot te verrekken. Ik kan hier iedere dag de slachtoffers van deze onderdrukking zien en door hun levensverhaal begrijp ik de geschiedenis van het kapitalisme. Tót de economiese verhoudingen zijn veranderd, is een menselijk leven onmogelijk. Er is maar één uitweg uit onze situatie en dat is een wereldwijde sociale revolutie, een wereldwijde burgeroorlog. We moeten de konkurrentie en het individualisme door onze proletarische solidariteit vervangen en de behoeften, die in de strijd ontstaan, zo bevredigen, dat wij zelf onze eigen geschiedenis maken. In plaats van de vervreemde kapitalistische arbeid, waarbij het alleen maar om de winst gaat, moeten en zullen we een werkwijze vinden, die gebaseerd is op het bevredigen van de menselijke behoeften. In het kort, het gaat er om de mens van de 21ste eeuw te laten verrijzen, zoals Che Guevarra het in zijn testament zegt. Dit testament zullen wij ten uitvoer brengen tegen elke prijs! Zoals Eldridge Cleaver zegt: "We zullen mensen worden, of we zullen alles met de grond gelijk maken bij onze poging mensen te worden!"

Tot gauw! Bommi

Woorden kunnen ons niet redden!
Woorden verbrijzelen geen ketens!
Alleen daden brengen de bevrijding!

(11) BRIL-TRUUK BRENGT VRIJHEID

De 24-jarige Georg von Rauch lijkt spoorloos te zijn verdwenen nadat hij gisterenmiddag dankzij een geraffineerde truuk erin slaagde uit de rechtszaal in Moabit te ontsnappen. Een onmiddellijk door politie en recherche ingezette grote opsporings-aktie bleef tot dusver zonder resultaat. Alleen de 22-jarige Thomas Weisbecker, die ook onder beschuldiging staat, werd in zijn woning in Schöneberg gearresteerd. Hem wordt bevrijding van een gevangene ten laste gelegd.

Georg von Rauch was samen met Weisbecker en de 23-jarige Michael 'Bommi' Baumann aangeklaagd wegens de overval op de Quick-verslaggever Horst Riek in februari 1970. De 'vlucht' van Georg von Rauch verliep zeker niet zonder humor. Omdat de rechtszitting tot 16 juli werd geschorst, opdat nieuw bewijsmateriaal zou kunnen worden overgelegd, besloot de rechtbank Baumann en Weisbecker op vrije voeten te stellen. Slechts Von Rauch, die ook de brandstichting in het gerechtsgebouw ten laste werd gelegd en die wegens een overtreding van de opiumwet nog een straf van 48 dagen voorwaardelijk had openstaan, moest in voorlopige hechtenis blijven.

Twee beklaagden verlieten onmiddellijk na deze uitspraak de beklaagdenbank, mengden zich tussen het publiek en verlieten de zaal. Toen de agenten de voor Georg von Rauch aangeziene persoon naar de gevangenis wilden overbrengen, verklaarde hij lachend "Ik ben Thomas Weisbecker".

Weisbecker en Von Rauch lijken inderdaad sterk op elkaar. Om de agenten nog beter voor de gek te houden had Weisbecker tegen het einde van de zitting de bril van Von Rauch opgezet.

Toen men eindelijk had begrepen dat men de verkeerde had laten gaan, was het te laat om alarm te slaan. Ook bekommerde zich niemand meer om Thomas Weisbecker. Hoewel hij zeker onder de sterke verdenking stond medeplichtig te zijn aan de bevrijding van een gevangene, kon hij ongehinderd de rechtszaal verlaten. Pas enige tijd later begon de politie naar hem te speuren. Er werd een arrestatiebevel tegen Weisbecker uitgevaardigd, nadat een agent had verklaard dat hij desgevraagd duidelijk had beweerd dat hij Georg von Rauch was.

De gezochte Georg von Rauch is ongeveer 1m 70 lang, draagt zijn donker, onverzorgd haar tot op de schouders en heeft een baard. Toen hij uit de rechtszaal verdween, droeg hij een rood shirt zonder kraag, een donkerblauwe corduroy broek met zwarte riem en een zwarte halsdoek. Hij heeft zijn uiterlijk waarschijnlijk ondertussen veranderd. De politie waarschuwt: de 24-jarige is volgens haar zeggen waarschijnlijk gewapend.

Zoals we hebben vermeld, wordt Georg von Rauch ervan beschuldigd op 6 februari tezamen met 'Bommi' Baumann, Thomas Weisbecker en anderen de woning van de fotoverslaggever Horst Riek in de Fasanenstrasse in Charlottenburg te zijn binnengedrongen en de 29-jarige journalist te hebben mishandeld. Gedurende de rechtszitting had Von Rauch zich niet ten aanzien van deze beschuldigingen uitgelaten.

(12) "VRIENDEN, GOOI DE GUN WEG"

S: Hebt u een pistool op zak?

B: Ik draag al sinds anderhalf jaar geen wapens meer. Sindsdien voel ik me beter, vrijer. Een wapen kan je ergste vijand worden.

S: In een gedicht zegt u, "ik heb de wapens neergelegd, vrienden, want ik heb ingezien, dat niet de haat onze drijfveer is, maar de liefde". Dat klinkt al bijna wat kitscherig voor een anarchist. Was u bang?

B: Bang? De zucht naar avontuur speelde mee, de verleiding die van gevaarlijke ervaringen uit kan gaan. Een echte angst-trip was het nooit.

S: Zag u het als een volksoorlog?

B: Zo pathetisch hebben we het niet gezien. Eigenlijk was het reuze gein. We hebben veel gelachen over onze kostuums. Ik zag d'r uit als een clown in een comic.

S: Op de weg waaraan u hebt getimmerd liggen twee doden: de scheepstimmerman Beelitz, die door een bom werd gedood waar u mede voor verantwoordelijk bent, en Georg von Rauch, die door de Westberlijnse politie in de Eisenacherstrasse voor uw eigen ogen werd doodgeschoten.

B: Toen was het afgelopen. Dat zijn doden die je tot inzicht brengen. Met Beelitz kwam de afschuw, met Georg von Rauch nog een keer de haat. Als je die naast je ziet neervallen, dat blijf je nog een hele tijd zien.

S: Ziet men het ook aankomen?

B: Die mogelijkheid zie je, ja.

S: Wie schoot het eerst in de Eisenacherstrasse?

B: Duidelijk, Georg, maar er werd bijna tegelijk geschoten.

S: Wanneer hebt u geschoten?

B: Als je een schot hoort, dan schiet je automaties terug, logies.

S: En nu? 'Bommi' de bommenlegger scheidt ermee uit?

B: Ik ben weer daar beland, waar ik ben begonnen, ik zie mezelf nog steeds als deel van de beweging die het geluk buiten de maatschappij zoekt, langs andere wegen, bij elkaar

is het één grote stroom. Kijk, kijk, de verloren zoon keert terug? Dat zal niet gebeuren.

S: U geeft u niet over aan de politie?

B: Nee, in geen geval. Waarom ook? Ik heb al een keer in de gevangenis gezeten, achttien maanden, die ervaring hoef ik niet meer op te doen. En met m'n problemen helpen ze me daar zeker niet. Als je het allemaal voor een tijdje rustig bekijkt, dan krijg je een heel ander wereldbeeld. Als je leert zien, dan wacht de veerman je op, die brengt je naar de overkant.

S: Het paradijs in de underground? Waar gaat de trip naartoe?

B: Er zijn konkrete alternatieven. Mijn alternatief kan ik u niet vertellen, dan was 't er niet meer.

(13) ALARM BIJ DE POLITIE: "ER WORDT GESCHOTEN, SCHIET OP, MAN"

Tape van het eerste telefoontje bij de politie over de schietpartij in de Eisenacherstrasse

Van de schietpartij op 4 december in de Eisenacherstrasse in Schöneberg, waarbij Georg von Rauch werd gedood, zijn tot dusver door de politie slechts de eigen verklaringen en het resultaat van het gesprek met de licht gewonde agent bekend gemaakt. Wij hebben nu de tape beluisterd van het telefoongesprek tussen de politie en de eerste getuige, die via het alarmnummer de politie belde. Deze getuige zat met zijn vrouw op het balkon van de derde verdieping van een huis in de Eisenacherstrasse. Zij werden op de gebeurtenissen geattendeerd al vóór de eerste schoten werden gelost. Terwijl zijn vrouw de gebeurtenissen vanaf het balkon volgde, belde hij de politie en gaf door wat zijn vrouw hem beschreef. Het balkon ligt op 200 m afstand van de bewuste plek. Hier volgt het protokol van het gesprek, dat om 17 uur 24 begon.

G = getuige, P = politie.

G: "Eisenacher-hoek Fuggerstrasse worden drie jongemannen met een pistool bedreigd. Ik weet niet of dat met de jacht op Baader te maken heeft. Kunt u hier komen." (Getuige spreekt zakelijk, hoewel met een lichte opwindning in zijn stem, het klinkt alsof hij het nauwelijks kan geloven, dat iets, wat hij alleen uit Wild-West-films kent, zich voor zijn ogen afspeelt.)

P: "Eisenacher- hoek...?" vraagt de agent met afwachtinge distantie.

G: "Fugger, de antiekwinkel tegenover het speelterrein."

P: "Wat is daar aan de hand?"

G: (lichtelijk geïrriteerd) "Hier worden drie jongemannen door iemand met een pistool bedreigd, ze staan tegen een muur aan eh... met de handen omhoog en zo...". (De stem van de getuige is nog steeds rustig, hoewel vol verbazing over deze gebeurtenissen.)

P: "Bedreiging met een pistool, ja?"

G: (wordt door zijn vrouw op de hoogte gehouden, haar stem is zwakjes op de tape hoorbaar, moeilijk te verstaan) "Door iemand in burgerkleden, geen agent."

P: "We komen d'raan."

G: (schreeuwt ineens in de telefoon) "Er wordt geschoten. Schiet op, man!"

De schoten zijn niet op de tape te horen.

P: "Blijft u aan het toestel."

G: (kan het nauwelijks geloven) "Iemand ligt, iemand ligt, er wordt geschoten. Hoort u, hoort u, hoort u. Iemand is neergeschoten."

P: "Wat is uw nummer?"

G: (verward, geeft zijn telefoonnummer, raakt in de war, herhaalt het)

P: "Rustig blijven, de surveillancewagen is onderweg."

G: "Wij zien het vanaf het balkon, snel, nu... o, man, ik kan er niet meer tegen."

* Opmerkingen tussen (...) hier overgenomen uit de oorspronkelijk tekst.

P: "Blijft u rustig, de wagen is onderweg, kunt u de daders beschrijven?"

G: "Nee, niet, niets, helemaal niets, we wonen te ver af, we zitten hier op de derde verdieping."

P: "Waar zijn ze nu?"

G: (begrijpt het niet) "Ik ben thuis."

P: "Ik bedoel de daders."

G: (vraagt zijn vrouw) "Waar zijn de daders nu?" (herhaalt het antwoord van zijn vrouw) "Eentje is weggelopen. Bij de hoek."

P: "Welke richting?"

G: "Richting Fuggerstrasse. Ze rennen in richting Fuggerstrasse. Eentje in richting Fugger, eentje in richting Kleist."

P: "Blijft u aan het toestel. Ik geef het door."

17 uur 26.

G: "Iemand poetst zijn auto hier beneden. Eentje ligt op straat, die ligt daar" (tegen zijn vrouw) "Kom jij 's hier, ga jij 's aan de telefoon... als ze komen. Ze zijn al onderweg."

Zijn vrouw is aan de telefoon. De agent is nog niet terug bij het toestel: "Hallo, dat was beslist geen politie, o, god, man."

P: "Bent u d'r nog?"

Weer de getuige: "Eentje is waarschijnlijk dood. Hij ligt daar zonder zich te verroeren."

P: "Daar ligt iemand?"

G: "Dood voor de winkel tegenover de speelplaats."

P: "Blijft u aan het toestel."

G: "Ja goed, ja."

P: "De brandweer is al onderweg."

G: "Ongelooflijk, en de mensen gaan gewoon door met het poetsen van hun auto, alsof er niets aan de hand is, ijskoud. Ik kan dat niet begrijpen."

P: "Wat een toestand."

G: "Vlak daarnaast poetst iemand zijn auto."

P: "Zo gaat dat tegenwoordig."

De politie sprak gedurende vier minuten met de getuige, tussen 17 uur 24 en 17 uur 28.

Om 17 uur 25 vielen de schoten. Vanaf 17 uur 26 belden nog ongeveer vijftien mensen de politie in verband met deze schietpartij. De meeste getuigen werden door de politie meteen ondervraagd nadat hen was verteld, dat de surveillancewagen onderweg was.

Om 17 uur 28 arriveerde de eerste politiewagen in de Eisenacherstrasse, tot 17 uur 38 kwamen nog vijf wagens. Vanwege de koop(zaterdag)middag was het niet eenvoudig een groot aantal surveillancewagens te sturen. Ook werden 10 wagens in de richtingen gestuurd waarlangs de verdachten zouden zijn gevlucht. (Der Tagesspiegel ?)

(14) TERREUR-CENTRALE ONSCHADELIJK GEMAAKT INVAL IN 'BETHANIEN'

Vandaag in de vroege ochtenduren ondernamen politie en recherche een grote razzia in het door jongeren bezette zogenaamde 'Georg von Rauch-Haus' op het terrein van het voormalige Bethanien-ziekenhuis in Kreuzberg. Ongeveer 400 agenten omsingelden het gebouw aan de Mariannenplatz 1a en doorzochten de kamers. Een woordvoerder van de politieke politie deelde na afloop van de actie mee, dat 'bewijsstukken voor recente bomaanslagen' in beslag waren genomen.

Volgens deze verklaring gaat het ook om bewijsstukken die betrekking hebben op de bomaanslag in de Britse Yachtclub in Kladow, waarbij op 2 februari de 66-jarige Duitse scheepstimmerman... Beelitz om het leven kwam (vermoedelijke tekst, die echter door een zetfout in de Duitse tekst wegviel).

Bij de naspeuringen tot opheldering van de recente bomaanslagen en brandstichtingen had de politie ook de bewoners van het 'Georg von Rauch-Haus' geobserveerd. De politieke politie deelde vanochtend mee, dat in het gebouw brandblusapparatuur van hetzelfde type aanwezig bleek te zijn als die bij de aanslag op de Britse Yachtclub werd gebruikt. Ook werd een 'geprepareerde buis' gevonden, vermoedelijk horende bij de bom die bij de aanslag op het BVG-gebouw in de Potsdamerstrasse was gebruikt.

Gesanktionneerd door een besluit van het gerecht in Tiergarten 'in het kader van de opsporing van de daders van de moord op de scheepstimmerman Beelitz' ging de aktie vanochtend om vier uur van start. Volgens mededelingen van de politie bevonden zich toen 63 personen in het gebouw.

27 van hen staan onder verdenking verscheidene misdrijven zoals bomaanslagen en vervalsen van papieren te hebben gepleegd. Deze personen zijn gearresteerd en het onderzoek tegen hen was bij het sluiten van dit nummer nog aan de gang.

Zoals we eerder berichtten, had de politieke politie al enige tijd geleden de verdenking uitgesproken dat een groep anarchisten voor de recente bomaanslagen verantwoordelijk is.

(15) Bij de opsporingsaktie tegen de Baader-Meinhof-bende:

**VRIEND VAN GEORG VON RAUCH DOOR POLITIEAGENT IN AUGSBURG
DOODGESCHOTEN**

Een jonge vrouw gearresteerd — Recherche: beiden wilden schieten

Bij een grote opsporingsaktie tegen de leden van de Baader-Meinhof-bende is gisteren in Augsburg de 23-jarige Thomas Weisbecker uit Freiburg door een agent van de speciale eenheid van de Beierse recherche doodgeschoten. Een vrouw werd gearresteerd. Weisbecker was een vriend van Georg von Rauch, die in december 1971 in Berlijn onder tot dusver niet volledig opgehelderde omstandigheden werd doodgeschoten.

Thomas Weisbecker, die op 24 februari 1949 als zoon van een professor werd geboren, overleed kort nadat hij in het ziekenhuis was opgenomen. De agent die hem neerschoot, heeft volgens mededelingen van de politie kort tevoren een speciale training in 'het schieten onder gevechtsomstandigheden' gevolgd. Zoals de politie verder meedeelde, trok Weisbecker onmiddellijk zijn pistool toen de agenten van de speciale eenheid hem wilden kontroleren. De agent zou hebben geschoten toen de jongeman zijn wapen op één van de agenten wilde richten. Door de Berlijnse justitie waren twee arrestatiebevelen tegen Weisbecker uitgevaardigd wegens het toebrengen van gevaarlijk lichamelijk letsel, gevaarlijke brandstichting en verzet tegen de overheid.

Weisbecker zou lid van een randgroepering van de Baader-Meinhof-bende zijn geweest. Totdat hij onderdook, haalde hij vooral in Berlijn de voorpagina's. Hij wordt ervan verdacht deel te hebben genomen aan de brandstichtingen in het Amerika-Huis en het KaDeWe*. Zijn meest spektakulaire misdaad: in juli 1971 hielp hij Georg von Rauch bij diens vlucht uit het gerechtsgebouw in Moabit. Weisbecker, die op Von Rauch lijkt, had in de beklaagdenbank plaatsgenomen zodat het verdwijnen van Von Rauch te laat werd opgemerkt. Ook aan de overval op een verslaggever van 'Quick' nam Weisbecker deel.

Thomas Weisbecker en een jonge vrouw werden sinds geruime tijd door de politie

* Kaufhaus Des Westens, grootste warenhuis van West-Berlijn.

geobserveerd. Agenten van de speciale eenheid van de Beierse recherche hadden ongeveer vier weken geleden een woning gehuurd in de buurt van het huis in Augsburg waar Weisbecker samen met deze vrouw woonde. Gisterenmiddag werd Weisbecker in de buurt van Publieke Werken van Augsburg aangehouden toen hij op een geparkeerde auto van het merk 'Audi' afliep. De wagen had een vervalst kenteken. Op enige afstand van de 23-jarige bevond zich de jonge vrouw, die volgens de versie van de politie ook trachtte haar pistool te trekken. Zij liep nog ongeveer 100 m weg voordat zij na 'aanzienlijk verzet' kon worden aangehouden, gearresteerd en overgebracht naar het hoofdbureau van politie.

De jonge vrouw was in het bezit van een aanzienlijk bedrag in bundels van 1000 DM-briefjes en had – evenals Weisbecker – een 9 mm pistool. Haar identiteit is tot dusver onbekend. Tijdens haar verhoor sprak zij volgens mededelingen van de politie 'geen woord'.

(16) 22-JARIGE STUDENT IN GRUNEWALD DOODGESCHOTEN

Werd de student Ulrich Schmücker door anarchisten in de Grunewald geëxecuteerd? De 22-jarige werd gevonden met dodelijk letsel aan zijn hoofd. Hij behoorde vroeger tot een terreurgroep.

De eerste editie van Bommi's herinneringen verscheen in het najaar van 1975 bij uitgeverij *Trikont*, München, onder de titel *Wie alles anfang*. *Trikont's* visie op het boek komt in veel opzichten overeen met Bommi's eigen ideeën. Het werd – blijkens het nawoord van de uitgever – gepresenteerd als een bijdrage tot de geschiedenis van de anti-autoritaire beweging, als een aanzet om na te denken over alternatieve levensvormen, nieuwe kulturele en maatschappelijke concepten. We moesten kijken, wat de bewogen 60er jaren hadden opgeleverd en waar we nu staan. In dit kader werd het boek op de Frankfortse boekenbeurs in oktober 1975 gepresenteerd – en er gebeurde niets. Pas toen passages van het boek in *Der Spiegel* en *Das da* werden afgedrukt, sloeg de justitie op 24 november toe: Inval bij *Trikont*, drukkerij *Gegendruck*, linkse boekwinkels en medewerkers van *Trikont*. Alle gevonden exemplaren van *Wie alles anfang* werden in beslag genomen, evenals de drukplaten (en die van een ander boek, zonder dat daarvan in het huiszoekingsbevel sprake was), het overige materiaal, alle bij *Trikont* opgeslagen exemplaren van de SPK-dokumentatie en een boek van Gauche Proletarienne (beide reeds drie jaar eerder verschenen). Bij *Trikont* werd verder in beslag genomen: katalogi, bestellingen, bankafschriften, de klantenadministratie, partikuliere correspondentie, schrijfmachines en de composer. De uitgeverij werd dus volledig lamgelegd, de drukker werd zwaar gedupeerd. De leiding van *Trikont*, *Gegendruck* en de betrokken boekwinkels werden in staat van beschuldiging gesteld. *Der Spiegel* en *Das da* bleven ongemoeid.

Voor een beter begrip van de hele situatie moeten we even ingaan op de juridische aspecten: de politionele akties – voor zover gericht tegen Bommi's boek en dus tenminste nog binnen het kader van de bestaande 'rechtsorde' – vonden plaats op basis van

§ 131 die het verheerlijken, cq. als onschuldig afschilderen van gewelddaden strafbaar stelt en

§ 140 die het goedkeuren van strafbare feiten verbiedt.

Een aantal nieuwe bepalingen liggen echter op de loer; de belangrijkste is de beruchte 'Muilkorfparagraaf' 88a, die in mei '76 na vele protesten uit de bevolking met algemene stemmen (!) door de Bondsdag werd aangenomen. § 88a stelt verspreiding, produktie, levering en opslag van 'gewelddadige geschriften' strafbaar. Deze rekbare formulering spreekt boekdelen. De handelingen van de Bondsdag en de censuur-kampagne van de CDU/CSU laten er geen twijfel over bestaan, dat het hier om de onderdrukking van linkse literatuur gaat; een *juiste* toepassing van deze (en een aantal andere) nieuwe bepalingen is het met nazi's doorspekte justitieapparaat wel toevertrouwd. De akties tegen *Trikont* c.s. worden door de linkse groeperingen in Duitsland dan ook beschouwd als vooruitlopend op deze censuurwetten. Hierin ligt ook de politieke betekenis van de strijd rond Bommi's boek. Dit is de reden voor de brede steun voor *Trikont* in deze zaak; evenals de strijd tegen de beroepsverboden verenigt het verzet tegen de muilkorfparagraaf het versplinterde linkse kamp in de BRD. In deze zin helpt Bommi met zijn exposé over het terrorisme, dat na de grote protestbewegingen tegen 'Notstand'-wetten en Vietnam-oorlog het linkse kamp scheurde, mee aan het formeren van een verenigd front tegen de toenemende repressie in de BRD.

Het strekt de progressieve krachten in de BRD tot eer, dat onmiddellijk na de beslaglegging op dit – zeker niet voor iedereen even gemakkelijk – boek een golf van protest opkwam. Na de verbale protesten, waarvan het in deze uitgave opgenomen artikel van Heinrich Böll een uitstekend voorbeeld is, werd tot actie overgegaan. Een comité werd

gevormd dat gezamenlijk de verantwoordelijkheid – ook juridies – voor de heruitgave zou dragen. Op 23 juli '76 wordt *Wie alles anfang* opnieuw gepresenteerd. In een voorwoord stelt het uitgevende comité, dat men zich gedwongen voelde op te treden tegen de afbraak van de politieke rechten in de BRD en dat “onder het mom van bescherming van de openbare orde in Duitsland weer eens de basis wordt gelegd voor het kriminaliseren en uiteindelijk elimineren van andersdenkenden”.

Zonder zich met de inhoud van het boek te identificeren, willen ze met deze heruitgave de oprukkende censuur in de BRD een halt toeroepen.

Toen de tweede editie verscheen, hadden reeds ca. 400 personen en instellingen zich bij dit initiatief aangesloten, waaronder: *W. Abendroth, hoogleraar, Frankfort; E. Altwater, hoogleraar, West-Berlijn; D. Cohn-Bendit, boekhandelaar, Frankfort; A.L. Constandse, journalist, Amsterdam; R. Dutschke, docent, West-Berlijn; B. Engelmann, schrijver, München; I. Feltrinelli, uitgeefster, Milaan; H.M. Enzensberger, schrijver, West-Berlijn; uitgeverij Frauenoffensive, München; R.v. Gennep, uitgever, Amsterdam; H.L. Gremliza, uitgever van Konkret, Hamburg; P. Handke, schrijver, Parijs; J. Moneta, bestuurslid metaalvakbond, Frankfort; J. Myrdal, schrijver, Zweden; L. Rinser, schrijfster, Rome; Rotbuch Verlag, West-Berlijn; J.P. Sartre, schrijver, Parijs; V. Schlöndorff, filmregisseur, München; A. Schwarzer, schrijfster, West-Berlijn; J.M. Straub, filmregisseur, Rome; Vakbond Onderwijs en Wetenschap, Zürich; P. Weiss, schrijver, Stockholm.*

De tweede editie werd onder grote belangstelling op een perskonferentie in München gepresenteerd. Het comité greep deze belangstelling aan om een aantal belangrijke aspecten van de censuur, zoals die in de BRD wordt toegepast, uit de doeken te doen.

Prof. Richter uit Bremen, één van de initiatiefnemers van de anti-censuur-manifestatie die daar in het voorjaar had plaatsgevonden, gaf een beangstigend beeld van de grote omvang die de censuur al heeft aangenomen: bij het toneel, de radio, de film (Pasolini!), tegen boeken en tijdschriften. Maar behalve via spektakulaire onderdrukingsacties werkt de censuur ook op een andere, veel ingrijpendere manier: omdat het nl. een *censuur achteraf* is, wordt een klimaat van angst, en dus van *zelfcensuur* gekreëerd. Zo hoeft de overheid maar een paar keer toe te slaan, zoals in het geval van *Trikont*, en het gros van de uitgevers, film-producenten etc. kijkt wel uit voor ze hun geld voor een omstreden zaak op het spel zetten.

Dit politieke klimaat in de BRD – waar beroepsverboden en censuur al duidelijk hun stempel op hebben gedrukt – werd ook door D. Cohn-Bendit, boekhandelaar uit Frankfort, als uiterst gevaarlijk gekenschetst. Het berusten van brede lagen van de bevolking in de veelvuldige vormen van onderdrukking, waarbij verzet een uitzondering vormt, waar de gangbare media de democratische controlefunctie allang hebben opgegeven, waar je je door kritiek te hebben al isoleert en verdacht maakt, waar *Die Welt* schrijft dat men van Sartre natuurlijk alleen maar sympathie voor terroristen kan verwachten, want in de oorlog riep hij ook al op tot terreurdaden tegen de Duitse overheid, waar dat niet eens meer opvalt...

Deze openlijke zelfidentifikatie van de huidige met de vroegere machthebbers in (West-) Duitsland is aanleiding voor Cohn-Bendit om zijn sympathie voor Bommi's ideeën uit te spreken en hij vraagt ons – doelend op het bezoek dat de racist Vorster toen aan West-Duitsland bracht, waar hij zoveel atoom- en andere ontwikkelingshulp mag ontvangen – of niet ook wij op vergeten momenten ervan dromen Vorster te kidnappen om hem in een voorstad van Johannesburg aan de zwarte bevolking uit te leveren...

Naast de dagdromen van revolutionaire verbondenheid ontbreekt het zeker niet aan – solidaire – kritiek. “Bommi heeft het recht niet ons voor een stel lamlendelingen uit te maken die angst voor de eigen vrijheid hebben, alleen omdat we gingen werken”, schrijft iemand die in het Georg-von-Rauch-Haus had gewoond en niet accepteert dat Bommi werken met opgeven, bevrijding met uitdroppen

gelijk stelt. Zeker niet wanneer dat uitdroppen – zoals in het Rauchhaus – tot een scene van dope, spionnen, kriminaliteit en afhankelijkheid verwordt, en het werken gepaard gaat met een zelfstandig inrichten van de eigen levensomstandigheden en de eerste aanzetten tot een kollektief bewustzijn oplevert.

Erich Fried, schrijver, wonend in London – bij de lijst van namen valt trouwens op hoeveel Duitse schrijvers al(weer) in het buitenland wonen – geeft ons, behalve zijn handtekening, ook nog één en ander te overdenken: Bommi mag best wat explicieter worden; “Georg von Rauch heeft niet geschoten” vertelde *Bommi* toendertijd; er was ook geen wapen gevonden; nu kan Bommi uitleggen wat er werkelijk aan de hand was, maar van Bommi’s – derde – versie worden we ook niet veel wijzer. Hetzelfde geldt t.a.v. de politie-provokateur Urbach; volgens velen was *hij* aansprakelijk voor de bom bij het Huis van de Joodse Gemeente. Bommi zwijgt hierover, maar wordt even later heel spraakzaam en verlinkt zijn vroegere burens die wel wisten wat zijn klubje uitspookte, maar hen niet aangeven (een strafbaar feit). Bommi heeft zijn bestseller-materiaal leuk verkocht, “nu moet hij eens echt *beginnen* te praten”.

Het is aan Bommi zich deze kritiek van Erich Fried aan te trekken. Velen hebben verzet geboden tegen het onderdrukken van zijn boek, want terecht werd het beschouwd als een poging van de overheid om de waarheid over het terrorisme in het duister te houden, zodat de gangbare media de vele mythes weelderig kunnen doen tieren. Deze aanval op de vrijheid van informatieverschaffing is afgeslagen. Bommi heeft nu alle kans zijn *hele* verhaal te vertellen. We wachten met spanning en – belangrijker – met de wil de getuigenissen over levensgevaarlijke ontwikkelingen in de jongste Duitse geschiedenis onvervalst te vernemen.

De tweede editie is een groot succes: veel publiciteit, brede sympathie, goede verkoop. De autoriteiten hebben zich er niet aan gewaagd, ze konden ook moeilijk: om beslag te kunnen leggen op een boek moeten ze de uitgever – het comité van 400, ondertussen nog gegroeid – aanklagen. Dat had teveel slechte pers opgeleverd, vooral ook in het buitenland; en een aanklacht had weinig opgeleverd: de economische sankties tegen de uitgever zouden in dit geval niet werken.

Resultaat: een volslagen schizofrene, willekeurige situatie; Bommi 1 blijft verboden, het proces tegen *Trikont* loopt verder, de in beslag genomen boeken worden onderwijl vastgehouden. Wel zijn in mei '76 *Gegendruck* in Noord-Beieren en een boekwinkel in Hannover door de plaatselijke rechtbanken vrijgesproken. De §§ 131 en 140 werden door de betrokken rechters niet voldoende geacht om Bommi's boek mee te verbieden. Echter: 18.8.76, 6 uur 's ochtends, bij groot opgezette *razzia's* in heel West-Duitsland en West-Berlijn worden linkse boekwinkels en *Gegendruck* doorzocht op 'gevaarlijke' boeken en tijdschriften. Een boekhandelaar wordt gearresteerd, hele assortimenten worden in beslag genomen w.o. enkele Bommi 1's, de verantwoordelijken worden in staat van beschuldiging gesteld. Het Openbaar Ministerie beroept zich op Muilkorfparagraaf 88a.

De slag rond Bommi's boek is – door de massale inzet van links – gewonnen, de strijd tegen de verscherpte censuur in de BRD moet nog worden gevoerd.

Stefan Landshoff

Bommi Baumann
Hoe het allemaal ophoudt

Iedereen heeft het over Bommi. Bommi in tijdschriften. Bommi in boeken. De actie komt op gang. De public-relations-afdelingen van verscheidene 'linkse' uitgevers, kranten en allerlei klubjes hebben uitgebroed wat nu z'n klimax nadert. Na de vreet-, sex-, stuff- en andere rages, nu de Bommi-rage. *Een ware veldtocht tegen het geweld van onderop.*

Reklamejongens, psychologen, smerissen, uitgevers, officieren van justitie, televisie, iedereen doet mee aan de campagne: Bommi in de 'Spiegel', Bommi in BZ, Bommi in de 'Frankfurter Rundschau', Bommi op de film, Bommi op tv. Een campagne zonder weerga, een heilige kruistocht voor vrede, vreugde, pannenkoeken. Sinds Billy Graham hebben we dat niet meer beleefd. Alle mogelijkheden van het christelijke westen worden ingeschakeld. Alles wordt op de markt gegooid. De Jesus-freaks zijn d'r niets bij. Maar waarom? Wat is er gebeurd? vraagt de lezer, toehoorder, kijker. Is er een nieuwe Messias? Nee, zo erg is het niet.

Hier verandert alleen maar Paulus in Saulus en wordt dan weer Paulus. Maar dan niet in Damaskus, maar in Berlijn, de Frontstad Berlijn. Dat heeft commerciële waarde vandaag de dag. En als dan ook nog de wieg van de staatsvijanden wordt beschreven, dan ben je al van een plaats op de bestsellerlijst verzekerd. Een beetje van dit, een beetje van dat, wat roddel, een paar leugens, en de zaak zit snor. Om bij voorbaat alle exkommunikaties e.d. opzij te schuiven, heeft de redactie besloten konkreter te worden:

Konkrete vragen antwoorden

Wat is Bommi's bedoeling? Wat zijn z'n motieven om tot handlager van het systeem te verworden? Is hij misschien omgekocht? Waarmee? Is deze campagne misschien de voorbereiding voor het omverwerpen van Schmidt? Bommi for president? Zit daar misschien een geheim complot van gevaarlijke terroristen achter?

Dat zijn de vragen waarmee we ons hebben beziggehouden. Lang hebben we nagedacht, overlegd, onze hersenen gepijnigd, onze kont doorgezeten – allemaal om antwoorden op deze vragen te vinden. En we zijn geslaagd – beloning voor de moeite – de zaak op te helderen. Het antwoord is verbazingwekkend: WENSEN.

Overall zitten wensen achter. De wens z'n angst te begrijpen en te overwinnen. De wens geliefd te worden. De wens niet te moeten handelen. En vooral: vrij zijn, high zijn. De wereld is mooi. Kameraden, houdt van elkaar. Gooi de gun weg, dan laten de smerissen je wel met rust. Alles komt goed. Een goede, mooie wereld. Doe geen stommititeiten, dan krijg je ook geen gelazer.

Emancipatie zonder revolutie gaat niet. Revolutie zonder emancipatie is kontra-revolutie.

Bommi wenst ook geld te verdienen. Maffe berichten over onze strijd liggen goed op de markt. Velen vinden Bommi goed. Vooral wie ons en hem niet kennen, zien helemaal zitten wat hij schrijft en vertelt; men gelooft hem, dat het zò is en niet

anders... en omdat het zò niet is, omdat wij zò niet zijn, omdat hij zò was, dáárom is het geen bijdrage tot een discussie over ons: wat wij doen, hoe wij leven, wat wij willen. Bommi heeft cops and robbers gespeeld. Dat ziet hij in, daarom zegt hij, wat wij deden was geen politiek, was alleen maar banken, poen, high zijn en terreur hoort erbij. Omdat voor hem de gun verlengstuk van z'n pik was, was het zijn middelpunt, was hij een revolverfreak. Hij is de burgerman die zegt 'alleen een paar illegalen doen aan stadsguerrilla. Ze hebben alleen zakelijke kontakten. Liefde kennen ze niet.'

Zalig worde wie hem gelooft!

Wie niet weet moet vragen en zelf beleven!

Wie hem niet gelooft weet beter!

Gezamenlijke uitgave — ja of nee?

De kommunistiese VSA (Verlag für das Studium der Arbeiterbewegung) gaf een verklaring uit in samenhang met verbod en heruitgave van *Hoe het allemaal begon*; de essentiële passages volgen hier.

(...) De publikatie van dit boek kan een belangrijke bijdrage zijn in de strijd tegen diverse maatregelen gericht op verbod van socialistiese literatuur. Want in dit boek wordt het samenspel tussen de hoeders van de 'freiheitlich-demokratische Grundordnung'* enerzijds en de agents-provokateurs zoals Baumann anderzijds blootgelegd.

Daarom en niet vanwege de zogenaamde revolutionaire inhoud dient de VLB (vereniging van de linkse boekhandel) zich tegen het verbod van dit boek te keren. (...)

De VLB (...) moet duidelijk maken dat dit boek ondanks het verbod wordt gepubliceerd, om te laten zien dat de maatregelen ter onderdrukking van de linkse literatuur die nu worden voorbereid, niet kunnen worden gemotiveerd met een verwijzing naar de anarchistiese akties van Baumann en consorten; veeleer waren deze desperado's door de staat ondersteunde agents-provokateurs wier gewelddaden de reactie het alibi moesten leveren voor openlijke onderdrukking van de socialistiese en kommunistiese beweging. Het moet worden benadrukt dat in deze onthullingen het werkelijke 'staatsgevaarlijke' karakter van het boek besloten ligt, en niet in de revolutionaire frasen. (...)

'... Dat ik overigens zie als een grof, onoverdrachtelijk boek, dat weinig zegt, en dat weinige dan nog zo, dat men het benauwd krijgt van de onwerkelijkheid van deze opschepperige holle scene-praat, die eigenlijk alleen nog maar uit enkele geluiden bestaat, is een andere kwestie — misschien is dit de enig nog begrijpelijke taal — voor diegenen die dit produkt zou kunnen aanspreken?'

Peter Handke

* 'FDGO' is de officiële benaming van de heersende orde in de BRD; iedereen is — op straffe van o.m. beroepsverbod — verplicht de 'FDGO' te onderschrijven en zelfs *aktief* te helpen beschermen.

Over de mentaliteit van rondzwervende rebellen

Omdat er in het Rode Leger grote aantallen rondzwervende elementen zijn en er over het gehele land, vooral in de zuidelijke provincies, grote aantallen van deze elementen rondtrekken, heeft zich in het Rode Leger de mentaliteit van de rondzwervende rebellen gevormd. Deze mentaliteit uit zich als volgt:

- 1 Men is niet bereid het moeizame werk te doen dat nodig is om basisgebieden op te bouwen en de politieke macht van de volksmassa's te vestigen en op deze manier onze politieke invloed uit te breiden; veeleer denkt men dit alleen via bewegelijke partisanenoperaties te bewerkstelligen.
- 2 Bij het uitbreiden van het Rode Leger werd het principe van het 'rekruteren van ruiter en paard' gevolgd, waarbij ook muiters werden opgenomen: dit i.p.v. zich te houden aan het principe van de uitbreiding van het reguliere Rode Leger via uitbreiding van de plaatselijke Rode Gardes en de plaatselijke eenheden van het Rode Leger.
- 3 Men heeft niet het geduld gezamenlijk met de massa's deze zware strijd te voeren, maar men wil de grote steden in, om te schranzen en te zuipen.

Al deze verschijnselen van de mentaliteit van rondzwervende rebellen hinderen het Rode Leger ernstig bij het uitoefenen van zijn werkelijke taken, daarom is het uitroeien van deze mentaliteit één van de belangrijkste doelstellingen van de ideologische strijd binnen de partijorganisaties van het Rode Leger. Men moet begrijpen dat de mentaliteit van de rondzwervende rebellen – zoals de histories vermaarde Huang Tsjao en Li Tsjuang – in de tegenwoordige situatie ontoelaatbaar is.

Methodes voor korrektie zijn:

- 1 De mentaliteit van de rondzwervende rebellen door versterkte scholing en kritiek op verkeerde ideeën bestrijden.
- 2 Onder de troepen, die de kern van het Rode Leger vormen, en onder de gevangenen, die sinds kort in het Rode Leger zijn opgenomen, de scholing gericht op het overwinnen van deze landlopersmentaliteit versterken.
- 3 In de strijd beproefde activisten uit de gelederen der arbeiders en boeren aan het Rode Leger toevoegen, zodat de samenstelling wat betreft de klassen-verhoudingen gewijzigd wordt.
- 4 Uit de massa's van de strijdende arbeiders en boeren nieuwe eenheden van het Rode Leger formeren.

Mao Tse Tung
vertaling uit *Fünf Schriften des Vorsitzenden Mao*

Michael 'Bommi' Baumann was terrorist. Zo typeerde hij zichzelf en als zodanig beschouwde hem de Westduitse overheid, die hem en zijn medestanders tot 'staatsvijand nr. 1' uitriep.

Hoe het allemaal begon is zijn verhaal, het verslag van zijn ontwikkeling, zijn activiteiten, en tenslotte een poging om de balans op te maken. Hier getuigt een 'werkende jongere' van zijn aversie tegen de burgerlijke maatschappij en legt uit hoe hij in de illegaliteit terecht kwam. Zonder te (ver)oordelen of goed te praten geeft hij een beeld van de politieke underground in de Bondsrepubliek: de verhouding met de buiten-parlementaire oppositie, de invloeden van de subcultuur, de politie-provokateurs; en ook de isolatie, de genadeloze klopjacht en de persoonlijke drama's.

Door Bommi's eerlijkheid is dit boek een dokument geworden over een belangrijk facet in de Duitse ontwikkeling van de afgelopen jaren, het toenemende extremisme van de heersende en sommige oppositionele kringen.

Het antwoord van de justitie op het verschijnen van de Duitse editie kwam snel: beslaglegging, distributieverbod, huiszoeking bij uitgever en medewerkers, en dit nog voor de beruchte 'Muilkorfwet' tegen 'gewelddadige geschriften' de Bondsdag was gepasseerd. Deze aktie resulteerde in een felle en uitgebreide discussie binnen de linkse gelederen. Hierbij werd het verzet tegen het verbod van dit boek algemeen gezien als voorpostengevecht tegen de oprukkende censuur en andere vormen van politieke onderdrukking in de Bondsrepubliek.

De belangrijkste bijdragen uit deze discussie zijn opgenomen in de Nederlandse uitgave.